

ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์
ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารนิพนธ์
ของ
นพวรรณ นาคเอี่ยม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2551

ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์
ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารนิพนธ์
ของ
นพวรรณ นาคเอี่ยม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2551
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์
ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทคัดย่อ
ของ
นพวรรณ นาคเอี่ยม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2551

นพวรรณ นาคเอี่ยม. (2551). ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สารนิพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 3 ด้าน คือ ด้านผู้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม โดยจำแนกตาม อายุ ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ระดับงาน จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS และ จำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMS ต่อเดือน และเพื่อ รวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลัง ภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกลุ่มตัวอย่างคือเจ้าหน้าที่การเงินและ บัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 178 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 164 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 92.13 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว ((One way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัยพบว่า

1. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลัง ภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการ บริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ
3. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านผู้ปฏิบัติ และด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีระดับงานต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้ปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกระบวนการทำงาน และด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMIS ต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้ปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านกระบวนการทำงาน และด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำ เรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้ปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกระบวนการทำงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในเรื่องการการยกยอดข้อมูลบัญชีในปีงบประมาณ 2547 และข้อมูลที่เกิดจากการตัดจ่าย ZF_53_PM ในระบบ GFMIS ผิดพลาด ซึ่งกรมบัญชีกลางให้มีการปรับปรุงบัญชีด้วยกระดาษทำการแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้ ทำให้งบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่ถูกต้อง จึงเป็นสาเหตุให้ไม่สามารถยกเลิกการทำบัญชีเกณฑ์คงค้างด้วยระบบ Manual ได้ และการแก้ไขข้อผิดพลาดในระบบ GFMIS กรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่สามารถแก้ไขเองได้ ต้องรอให้กรมบัญชีกลางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้ ซึ่งต้องใช้เวลาานาน ทำให้เกิดปัญหาในการทำงานขั้นตอนต่อไป

PROBLEMS OF THE TASK PERFORMANCE RELATED TO ACCOUNTING GOVERNMENT
FISCAL MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM (GFMIS) OF INANCIAL AND
ACCOUNTANT AT EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICES, UNDER THE
OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION

AN ABSTRACT
BY
NOPAWAN NAKAEM

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
October 2008

Nopawan Nakaem. (2008). *Problems of the Task Performance Related to Accounting Government Fiscal Management Information System (GFMIS) of Financial and Accountant at Educational Service Area Offices, Under the Office of the Basic Education Commission*. M.Ed. (Business Education). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University. Project Advisor: Asst. Prof. Pajongsak Moudsong.

The purposes of this research were to study the problems of accounting by Government Fiscal Management Information System (GFMIS) of the finance and accounting officers in Educational Service Area Offices under the Office of the Basic Education Commission in 3 aspects, i.e. operator, work process, and equipment and environment; and to compare the problems by age, accounting work experience, work level, number of times GFMIS training, and number of times per month GFMIS counseling; and to collect suggestions of the finance and accounting officers in Educational Service Area Offices under the Office of the Basic Education Commission on the problems of accounting by GFMIS. The samples consisted of 178 finance and accounting officers in Educational Service Area Offices under the Office of the Basic Education Commission. The instrument used for data collection was a questionnaire of which 164 or 92.13% was returned. The statistics used in data analyses were frequency, percentage, mean, and standard deviation, t-test, One-Way Analysis of Variance followed by post hoc Scheffe' tests.

The research findings reveal as follow.

1. The finance and accounting officers in Educational Service Area Offices under the Office of the Basic Education Commission had problems of accounting by GFMIS as a whole and individual aspects at the moderate level.
2. The finance and accounting officers having different age had problems of accounting by GFMIS as a whole and individual aspects with no significant difference.
3. The finance and accounting officers having different accounting work experience had problems of accounting by GFMIS as a whole with significantly difference at .05 level. When considered individual aspects, they had problems on the work process aspect with significantly difference at .05 level, and had problems in the aspects of operator and equipment and environment with no significantly difference.

4. The finance and accounting officers having different work level had problems of accounting by GFMS as a whole with no significant difference. When considered individual aspects, they had problems on the operator aspect with significantly difference at .05 level, and had problems in the aspects of work process and equipment and environment with no significantly difference.

5. The finance and accounting officers having different number of times GFMS training had problems of accounting by GFMS as a whole with no significant difference. When considered individual aspects, they had problems on the operator aspect with significantly difference at .01 level, and had problems in the aspects of work process and equipment and environment with no significantly difference.

6. The finance and accounting officers having different number of times per month GFMS counseling had problems of accounting by GFMS as a whole with significantly difference at .05 level. When considered individual aspects, they had problems on the operator aspect with significantly difference at .01 level, on the equipment and environment aspect with significantly difference at .05 level, and had problems on work process aspect with no significantly difference.

7. The finance and accounting officers indicated problems of accounting by GFMS as follow. The errors of carrying forward the data the 2547 B.E. financial year and the data of discharging payment ZF_ 53 _ PM in GFMS. The Comptroller General's Department had it corrected using the spreadsheet but it was still unable to implement. This resulted in the error of the trial balance of the Educational Service Area Offices and being unable to cancel the accrual basis accounting manually. In addition, some problems which the Educational Service Area Offices were unable to solve by themselves and had to wait for the Comptroller General's Department for a long time. This caused problems in further work processes.

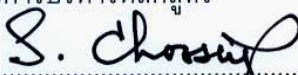
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการ
สอบได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบ
อิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของ นพวรรณ นาคเอี่ยม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผจกศักดิ์ หมวดสง)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

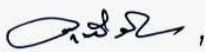
(อาจารย์ สิริฐากร ชูทรัพย์)

คณะกรรมการสอบ

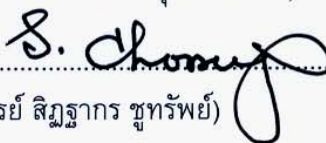
ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผจกศักดิ์ หมวดสง)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพิร์ ลิ้มไทย)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ สิริฐากร ชูทรัพย์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2551

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผจกต์ดี หมวดสง ประธานควบคุมสารนิพนธ์ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบ พร้อมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลืมไทย และอาจารย์ สิทธิจักร ชูทรัพย์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า พร้อมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลืมไทย อาจารย์ ภัคกร สกลรักษ์ และ นางผาณิตย์ มีสุนทร ผู้อำนวยการสำนักการคลังและสินทรัพย์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขแบบสอบถาม ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักการคลังและสินทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้ความกรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จและสมบูรณ์ได้ด้วยดี

ตลอดระยะเวลาของการศึกษาและทำวิจัย ผู้วิจัย ได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก คณาจารย์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ แก่ผู้วิจัย รวมทั้งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักการคลังและสินทรัพย์ เพื่อนๆ น้องๆ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ ให้ตลอดมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณ และน้อมระลึกถึงพระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณที่เคยเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน จนประสบผลสำเร็จมาถึงระดับนี้ได้

นพวรรณ นาคเอี่ยม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
สมมติฐานในการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	7
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	11
การบริหารการเงินการคลัง	12
หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ	25
บัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์	30
ปัญหาการทำบัญชี	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	50
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
 5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	 72
ความมุ่งหมายของการวิจัย	72
ความสำคัญของการวิจัย	72
ขอบเขตของการวิจัย	72
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	73
การวิเคราะห์ข้อมูล	73
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
สรุปผลการวิจัย	77
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	83
 บรรณานุกรม	 85
 ภาคผนวก	 88
ภาคผนวก ก	89
ภาคผนวก ข	95
ภาคผนวก ค	99
ภาคผนวก ง	101
 ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	 111

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ระดับงานจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMIS และจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือน	56
2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์โดยรวมและรายด้าน	57
3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีด้านผู้ปฏิบัติ โดยรวมและรายข้อ	58
4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ด้านกระบวนการทำงาน โดยรวมและรายข้อ	59
5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม โดยรวมและรายข้อ	60
6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี	61
7 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMIS	62
8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี จำแนกตามประสบการณ์ การทำงานด้านบัญชี	63

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
9	ผลการทดสอบความแตกต่างของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ด้านกระบวนการทำงาน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี	64
10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี จำแนกตามจำนวนครั้งในการเข้ารับการอบรมระบบ GFMS	65
11	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ด้านผู้ปฏิบัติ จำแนกตามจำนวนครั้งในการเข้ารับการอบรมระบบ GFMS	66
12	ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี จำแนกตามอายุ	67
13	ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี จำแนกตามระดับงาน	68
14	ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี จำแนกตามจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชี ในระบบ GFMS ต่อเดือน	69
15	ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จากแบบสอบถามปลายเปิด	70
16	การหาค่า IOC	96

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ภาพรวมระบบรับและนำส่ง	30
2 ภาพรวมระบบสินทรัพย์ถาวร	36
3 ภาพรวมระบบบัญชีแยกประเภท GL.....	37

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว มีการปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้ที่เป็นประโยชน์กับงานด้านสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา ทำให้ทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หรือภาคเอกชน ต่างหันมาให้ความสนใจกับเทคโนโลยีสารสนเทศกันอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เนื่องจากทุกหน่วยงานตระหนักดีว่า สารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการทำกิจกรรมต่างๆ ด้านทั้งด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการปฏิบัติงาน หรือแม้แต่การใช้สารสนเทศประกอบการตัดสินใจ หรือใช้ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างทัน่วงที

จากแนวคิดข้างต้น รัฐบาลจึงได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานภาครัฐ ใช้ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS : Government Fiscal Management Information System) เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานจากเดิมที่ทำด้วยมือมาใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ช่วยในการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านการประมาณ ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการจัดทำบัญชีการเงิน บัญชีบริหาร และด้านบุคลากร ซึ่งรูปแบบของข้อมูล (Data) เป็นลักษณะบันทึกข้อมูลครั้งเดียว (Single Entry) เพื่อให้ได้สารสนเทศในการปรับปรุงและติดตามการใช้งบประมาณที่เน้นการวัดประสิทธิภาพและวัดประสิทธิผลแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Output – Outcome) และให้มีฐานข้อมูลกลางด้านการเงินการคลังภาครัฐแบบหลายมิติ (Matrix) ตามโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม และพื้นที่จังหวัด และนำเสนอข้อมูลได้แบบทันทีทันใด (Online Real Time)

ระบบ GFMS เป็นระบบบริหารงานการเงินการคลัง ภาครัฐของประเทศไทยที่สามารถแสดงถึง รายรับ รายจ่าย การกู้เงิน เงินคงคลัง บัญชีการเงินแบบเกณฑ์คงค้าง บัญชีสินทรัพย์ถาวร บัญชีต้นทุน บัญชีบริหารแบบ Single Entry การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำ การอนุมัติ การเบิกจ่าย การปรับปรุงบัญชี และการติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่เน้นวัดประสิทธิภาพและวัดประสิทธิผล และครอบคลุมถึงการบริหารการใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินนอกงบประมาณที่ผ่านบัญชีเงินฝากคลัง และไม่ผ่านบัญชีเงินคงคลังบางส่วน โดยเฉพาะยอดเงินที่สามารถระบุ ติดตามและบันทึกรายการในระบบปัจจุบันได้ (กลุ่มระบบบัญชีภาครัฐ สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ กรมบัญชีกลาง. 2548: 1)

จากรูปแบบของระบบ GFMS ที่ออกแบบมาเพื่อให้ทุกหน่วยงานภาครัฐได้ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ทำงานร่วมกันไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการในส่วนกลาง หรือส่วนราชการในส่วนภูมิภาค รวมถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการส่วนกลาง และมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ที่ใช้ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547 จนถึงปัจจุบัน พบว่า มีปัญหาในด้านต่างๆ มากมาย และปัญหาหนึ่งซึ่งเกิดจากการทำงานในระบบ

GFMIS ยังมีข้อผิดพลาดเคลื่อนที่เกิดจากผู้ปฏิบัติงานยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และเกิดจากการยกยอดข้อมูลเข้าระบบ จึงทำให้ข้อมูลทางบัญชีไม่ถูกต้อง ครบถ้วน จากปัญหาดังกล่าว ทำให้หน่วยเบิกไม่สามารถจัดส่งรายงานการเงินในระบบ GFMIS ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนมาก ที่ ศธ 04002/ 34 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2550)

เนื่องจากโครงสร้างของระบบ GFMIS ข้อมูลทางบัญชีจะเกิดขึ้น ตั้งแต่ระบบจัดซื้อจัดจ้าง ระบบเบิกจ่าย ซึ่งเมื่อทั้ง 2 ระบบ มีการบันทึกข้อมูลเข้าระบบข้อมูลจะวิ่งไปสู่ระบบงานด้านบัญชี และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (Single Entry) ซึ่งเป็นข้อดีที่ทำให้หน่วยงานลดขั้นตอนการทำงาน ดังนั้น หากการบันทึกรายการในส่วนงานต่างๆ เป็นไปอย่างเรียบร้อยและถูกต้องในด้านของบัญชี (งบทดลอง) ก็จะเรียบร้อยตามไปด้วย จากการสำรวจ พบว่า งานที่ทำให้ด้านบัญชีประสบปัญหา ก็คือ ในเรื่องของสินทรัพย์ กล่าวคือ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548 จนถึงปัจจุบัน สำนักงานคลังและสินทรัพย์ ได้ตรวจสอบรายการพัสดุภัณฑ์คงค้างอยู่ในระบบประมาณ 6,200 รายการ ข้อผิดพลาดที่พบส่วนใหญ่ จะเป็นบัญชีพัสดุภัณฑ์ของปีงบประมาณ 2548 และเป็นการบันทึกรายการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สาเหตุที่ผิดพลาดเกิดจากการไม่เข้าใจและความไม่ชัดเจนในขั้นตอนการปฏิบัติ ประกอบกับในส่วนของสินทรัพย์จะได้รับการอบรมและมีคู่มือแนวการปฏิบัติไม่มากนัก (สำนักงานคลังและสินทรัพย์ : คู่มือการล้างบัญชีพัสดุสินทรัพย์) และจากการผู้วิจัยได้ตอบข้อหารือเรื่องต่างๆ กับผู้ทำบัญชี ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งพบปัญหาการทำบัญชีในเรื่องต่างๆ เช่น เรื่องคำสั่งงานในระบบ ความไม่พร้อมของเจ้าหน้าที่ และอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal) มีจำนวนไม่เพียงพอ เป็นต้น ดังนั้น จากปัญหาดังกล่าว จึงเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่องปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 3 ด้าน คือ ด้านผู้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 3 ด้าน โดยจำแนกตาม อายุ ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ระดับงาน จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMIS และ จำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS

3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารในการวางแผนปรับปรุงการทำบัญชี และพัฒนาเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลกับงานต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่ปฏิบัติงานการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 76 จังหวัด ซึ่งมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 178 เขตพื้นที่การศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่ปฏิบัติงานการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 178 เขตพื้นที่การศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาเขตละ 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 178 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

2.1.1 อายุ แบ่งเป็น

2.1.1.1 20 - 40 ปี

2.1.1.2 มากกว่า 40 ปีขึ้นไป

2.1.2 ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี แบ่งเป็น

2.1.2.1 น้อยกว่า 5 ปี

2.1.2.2 ตั้งแต่ 5 – 10 ปี

2.1.2.3 มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

2.1.3 ระดับงาน แบ่งเป็น

2.1.3.1 ระดับ 1 – 6

2.1.3.2 มากกว่าระดับ 6 ขึ้นไป

2.1.4 จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMIS แบ่งเป็น

2.1.4.1 ตั้งแต่ 1 – 3 ครั้ง

2.1.4.2 ตั้งแต่ 4 – 6 ครั้ง

2.1.4.3 มากกว่า 6 ครั้งขึ้นไป

2.1.5 จำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ

GFMIS ต่อเดือน แบ่งเป็น

2.1.5.1 น้อยกว่า 5 ครั้ง

2.1.5.2 ตั้งแต่ 5 ครั้งขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลัง

ภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 ด้าน ได้แก่

2.2.1 ด้านผู้ปฏิบัติ

2.2.2 ด้านกระบวนการทำงาน

2.2.3 ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง เหตุ ขัดข้องที่เกิดขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ด้านผู้ปฏิบัติ หมายถึง เหตุ ขัดข้องที่เกิดขึ้นและเป็นอุปสรรคเกี่ยวกับบุคลากรผู้ปฏิบัติ เนื่องจากผู้ปฏิบัติต้องรับผิดชอบภาระงานหลายด้าน ปฏิบัติงานไม่ตรงกับความรู้ที่มีอยู่ ไม่ได้รับการพัฒนาและฝึกทักษะการทำงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่การปฏิบัติงานบ่อย ผู้บริหารให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีน้อย ผู้ปฏิบัติงานอาจมีสุขภาพไม่ดี และขาดการติดต่อสื่อสารที่ดีระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานและก่อให้เกิดปัญหาการทำบัญชีได้

1.2 ด้านกระบวนการทำงาน หมายถึง เหตุขัดข้องที่เกิดขึ้นและเป็นอุปสรรคเกี่ยวกับคำสั่งงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงาน การรับและนำส่งเงิน การเบิกจ่ายเงิน บัญชีสินทรัพย์ถาวร บัญชีแยกประเภทในเรื่องการแก้ไขและปรับปรุงบัญชี การออกรายงานการเงิน การตรวจสอบรายงานการเงิน และระยะเวลาในการปิดงวดการทำงานในระบบ รวมถึงการเข้าทำงานในระบบ GFMIS พร้อมกันหลายหน่วยงานทำให้ระบบทำงานช้า ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการทำบัญชีได้

1.3 ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม หมายถึง เหตุขัดข้องที่เกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal) วัสดุ อาคารสถานที่ บรรยายภาคเครื่องอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการไม่ได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาการทำบัญชีได้

2. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการทำบัญชี ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี หมายถึง จำนวนปีที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการทำบัญชี ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานเกี่ยวกับการทำบัญชีจนถึงปัจจุบัน (ณ วันที่เก็บข้อมูล) โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ น้อยกว่า 5 ปี 5 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

4. จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMIS หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการทำบัญชี ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้าร่วมประชุม สัมมนา อบรมปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จากหน่วยงาน หรือสถาบันต่างๆ ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาการทำบัญชี โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ เข้ารับการอบรม 1 – 3 ครั้ง เข้ารับการอบรม 4 – 6 ครั้ง และเข้ารับการอบรมมากกว่า 6 ครั้งขึ้นไป

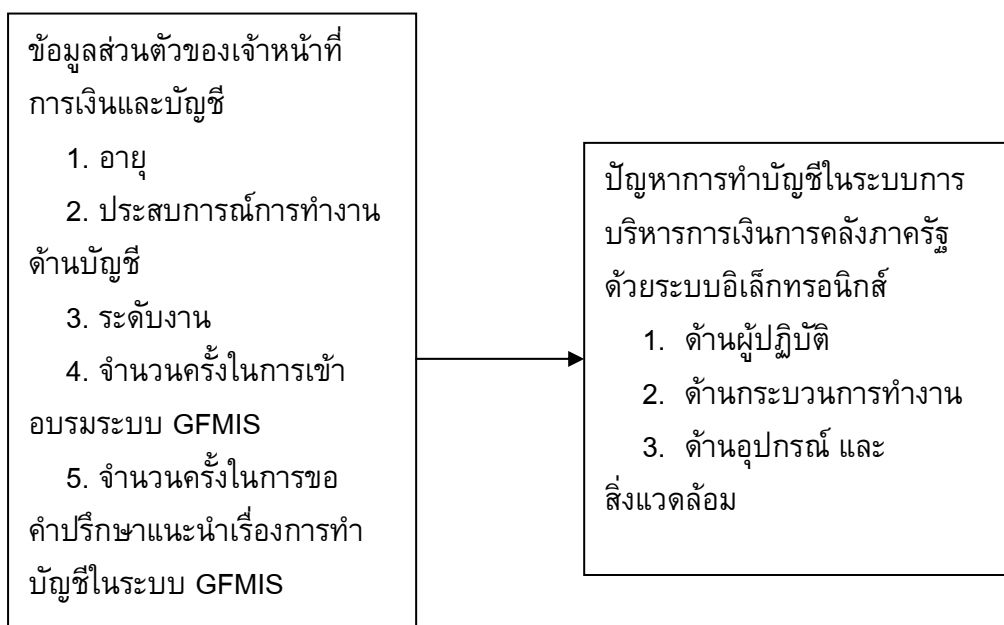
5. จำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือน หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการทำบัญชี ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โทรศัพท์มาขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS กับ สำนักงานคลังจังหวัด กรมบัญชีกลาง สำนักการคลังและสินทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ Helpdesk ของโครงการ GFMIS เฉลี่ยต่อเดือน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ น้อยกว่า 5 ครั้ง และ 5 ครั้งขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการโดยมีกรอบแนวคิดที่คาดว่า อายุ ประสบการณ์การทำงาน ด้านบัญชี ระดับงาน จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMIS และจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS จะส่งผลต่อปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ใน 3 ด้านแตกต่างกัน โดยแบ่งเป็นปัญหา ด้านผู้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน และด้านอุปกรณ์ และสิ่งแวดล้อม

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สมมติฐานในการวิจัย

1. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีระดับงานต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMIS ต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหา การทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่ การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
3. การบริหารการเงินการคลัง
4. หลักการบัญชีและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ
5. บัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์
6. ปัญหาการทำบัญชี
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจในการจัดบริการ สนับสนุนและส่งเสริมพัฒนาการศึกษา ให้แก่เด็กและเยาวชน ใน วยเรียน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการหลอมรวม ส่วนราชการที่เป็นกรมและเทียบเท่ากรมของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย กรมสามัญ ศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมวิชาการ และบางส่วนของ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งกฎประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 120 ตอนที่ 62ก วันที่ 6 กรกฎาคม 2546 และกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 120 ตอนที่ 63ก วันที่ 7 กรกฎาคม 2546

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภารกิจเกี่ยวกับการจัดการและการ ส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา มาตรฐานการจัดการศึกษาและ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. กำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง และดำเนินการเกี่ยวกับการสนับสนุนทรัพยากร การจัดสรรทรัพยากร และบริหารงบประมาณอุดหนุนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. พัฒนาระบบการบริหารและส่งเสริม ประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ ในการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมการนิเทศการบริหารและการจัดการศึกษา

4. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5. พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแล การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ และประสาน ส่งเสริม การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

6. ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือตามที่รัฐมนตรี หรือ คณะรัฐมนตรีมอบหมายแผนการดำเนินงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิสัยทัศน์ ประชากรในวัยเรียนจะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย และมีศักยภาพการเรียนรู้ในระดับสากล เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาและประกอบอาชีพ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ประชากรวัยเรียน ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึง และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม และ ดำรงชีวิตแบบวิถีไทย อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พันธกิจ จัดส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ของ สังคม ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาระบบบริหารการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานมุ่งสู่ ผลสัมฤทธิ์ขององค์กร รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดกระบวนการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ และยกระดับขีดความสามารถของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ และมุ่งสู่มาตรฐาน

กลยุทธ์ระดับองค์กร เพื่อให้ดำเนินงานบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ จึงได้กำหนด การดำเนินงานไว้ 6 ประการ

1. สร้างความเสมอภาคในโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. พัฒนาผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา สื่อการเรียนการสอน และสถานศึกษา ให้มีคุณภาพ
3. เสริมสร้างศักยภาพในการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ
4. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา
5. ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนตามแนวสื่อนวัตกรรม

6. ส่งเสริมการประเมินผลคุณภาพการศึกษาระดับชาติ กิจกรรมหลักของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่กำหนดทิศทาง กรอบนโยบาย จัดลำดับความสำคัญของงาน โครงการ เพื่อให้งาน/โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ จัดหาทรัพยากรและแหล่งสนับสนุน กำกับ ติดตาม เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้ทันต่อสถานการณ์ และประเมินผล เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. การศึกษาก่อนประถมศึกษา (การศึกษาปฐมวัย) จัดสำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี เพื่อวางรากฐานชีวิตและเตรียมความพร้อมของเด็ก

2. การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี จัดสำหรับเด็กอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด จนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เพื่อวางรากฐานด้านความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ความต้องการ ความถนัดและความสนใจของตนเอง แบ่งเป็น 3 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6) ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3)

3. การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี เป็นการศึกษาในช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) เพื่อมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ ความถนัด ความสนใจ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

โครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กฎกระทรวงได้แบ่งส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น 13 สำนัก ดังนี้

1. สำนักอำนวยการ
2. สำนักการคลังและสินทรัพย์
3. สำนักติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. สำนักทดสอบทางการศึกษา
5. สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
6. สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ
8. สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
9. สำนักงานพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติกร
10. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
11. สำนักพัฒนากีฬาและกิจกรรม
12. สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

13. สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

หน่วยงานที่ตั้งขึ้นภายใน คือ

1. หน่วยตรวจสอบภายใน
2. กลุ่มงานพัฒนาระบบบริหารราชการ

สำนักการคลังและสินทรัพย์ ซึ่งเป็นสำนักหนึ่งในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การพัสดุ และบริหารสินทรัพย์ ตรวจสอบและจัดระบบการควบคุมการใช้จ่ายเงิน โดยได้มีการจัดกลุ่มและภารกิจงานของสำนักการคลังและสินทรัพย์ ออกเป็นกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1. กลุ่มบริหารงานทั่วไป
2. กลุ่มบริหารงบประมาณ
3. กลุ่มบริหารเงินนอกงบประมาณ
4. กลุ่มระบบบัญชี
5. กลุ่มบริหารการเงิน
6. กลุ่มพัฒนาระบบงานคลัง
7. กลุ่มบริหารสินทรัพย์
8. กลุ่มบริหารงานพัสดุ
9. กลุ่มพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินทรัพย์

กลุ่มพัฒนาระบบงานคลัง มีหน้าที่ วิเคราะห์ปัญหาและตอบข้อหารือเกี่ยวกับระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ มติ ครม. ที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลัง รวมถึงการพัฒนาการงานการเงินการคลัง การพัสดุ ให้หน่วยงานในสังกัด คือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มพัฒนาระบบงานคลัง ได้จัดการอบรมให้กับเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาการทำงานการเงินการคลังให้มีประสิทธิภาพ เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มมีการปฏิบัติงาน ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ได้มีการจัดอบรมประชุมเชิงปฏิบัติการ โครงการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับระบบ GFMIS ให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี และการพัสดุ ตามระบบ GFMIS สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 175 เขตพื้นที่การศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาละ 3 คน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ได้จัดโครงการอบรมเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในระบบการเงินและบัญชีให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีตามระบบ GFMIS สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 175 เขตพื้นที่การศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา เขตละ 2 คน และต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ได้จัดโครงการอบรมผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน บัญชี และพัสดุ ตามระบบ GFMIS ในเรื่องระบบงบประมาณ ระบบจัดซื้อจัดจ้าง ระบบสินทรัพย์ถาวร ระบบการตั้งเบิก การรับนำส่งเงิน ระบบการตรวจสอบรายงานการเงิน และฝึกปฏิบัติ ให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน

บัญชี และพัสดุ ตามระบบ GFMS สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 178 เขต เขตพื้นที่การศึกษา เขตละ 3 คน (หมายเหตุ มีการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 จำนวน 3 เขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 3 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 3)

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ปัจจุบันมีจำนวน 178 เขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ มีอิสระในการบริหารจัดการทั้งด้านวิชาการ ด้านการเงิน และการบริหารงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีบทบาทในการระดมทรัพยากรและกระจายทรัพยากร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ลดช่องว่างทางการศึกษาระหว่างสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน และยกระดับคุณภาพการศึกษาไปพร้อมกัน

โครงสร้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กฎกระทรวงได้แบ่งส่วนราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็น 6 กลุ่ม

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มบริหารงานบุคคล
3. กลุ่มนโยบายและแผน
4. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
5. กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
6. กลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพ

หน่วยงานที่ตั้งขึ้นภายในคือ หน่วยตรวจสอบภายใน

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตามมาตรา 37 แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้กำหนดหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไว้ ดังนี้

1. อำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. อำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการ และการจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา
3. รับผิดชอบในการพิจารณาแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

3. การบริหารการเงินการคลัง

ระบบบริหารการเงิน (Financial Management) เป็นชื่อที่เรียกกันโดยทั่วไป ในภาคเอกชน สำหรับในภาครัฐบาล เรามักเรียกรวมๆ กันว่าการบริหารการคลัง หรือการบริหารการเงินการคลัง ซึ่งหมายถึงการรับ/จ่าย เก็บรักษาและบริหารเงิน ในระดับรัฐบาลและระดับส่วนราชการ ทั้งที่เป็นเงินในงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ โดยเงินในงบประมาณเป็นเงินที่ต้องผ่านกระบวนการอนุมัติของรัฐสภา จึงจะใช้จ่ายได้ ส่วนเงินนอกงบประมาณ เป็นเงินที่สามารถใช้จ่ายได้ โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการอนุมัติของรัฐสภาโดยตรง นอกจากนี้ หลักการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ จะแตกต่างจากการบริหารการเงินในภาคเอกชน กล่าวคือ จะต้องบริหารให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยมีหน่วยงานกลางกำกับดูแล และติดตามผล

การบริหารการเงินการคลังเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งดำเนินการผ่านองค์กรของรัฐหลายระดับ ได้แก่ องค์กรบริหารของรัฐบาลกลาง องค์กรบริหารของท้องถิ่น และองค์กรบริหารของรัฐวิสาหกิจ แต่ละองค์กรย่อมมีระบบการบริหารการเงินของตนเอง ซึ่งแตกต่างกันตามลักษณะขององค์กรและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ สำหรับในที่นี้ จะขอกล่าวถึงเฉพาะระบบบริหารการเงินการคลังของรัฐบาลกลางเท่านั้น โดยจะแบ่งการอธิบายออกเป็นหัวข้อ ดังนี้

1. โครงสร้างการบริหารงานด้านการเงินการคลัง
2. แนวทางการบริหารการเงินการคลัง ในระดับรัฐบาล และระดับส่วนราชการ
3. การควบคุมและประเมินผลทางการเงินการคลัง
4. การพัฒนาระบบการเงินการคลังเข้าสู่อิเล็กทรอนิกส์

1. โครงสร้างการบริหารงานด้านการเงินการคลัง

โดยที่โครงสร้างระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นการบริหารราชการส่วนกลาง หรือการบริหารราชการส่วนภูมิภาค จะเกี่ยวข้องกับเงิน 3 ส่วน คือ เงินที่รับเข้ามาในระบบ เงินที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารของรัฐ และเงินคงเหลือที่เก็บรักษาไว้สำหรับหมุนเวียนใช้จ่าย ซึ่งการบริหารการเงินของรัฐทั้ง 3 ส่วนดังกล่าว จะต้องเป็นไปตามกรอบ ที่กฎหมายกำหนด และตามแนวนโยบาย และยุทธศาสตร์ของรัฐบาล

รัฐบาลต้องใช้หน่วยงานของรัฐที่กระจายกันอยู่ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เป็นเครื่องมือในการบริหารการเงินให้เป็นไปตามเป้าหมายข้างต้น ซึ่งตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 และพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 อันเป็นกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับการคลังของประเทศ ได้จัดกลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงินของรัฐบาลกลาง เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีหน้าที่หาและใช้จ่ายเงิน และกลุ่มที่มีหน้าที่ออกกฎระเบียบ ข้อบังคับ ควบคุมและดูแล และติดตามประเมินผลเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และการเงิน กลุ่มที่มีหน้าที่หาและใช้จ่ายเงิน หมายถึง ส่วนราชการในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคที่กฎหมายกำหนดให้มี

อำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บเงินจากประชาชนแทนรัฐบาล และใช้จ่ายเงินของรัฐบาล ส่วนกลุ่มที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลและติดตามออกกฎระเบียบ ข้อบังคับ พิจารณานุมัติ ควบคุมดูแลและติดตามประเมินผลทางการเงินและการปฏิบัติงาน

ส่วนราชการในกลุ่มที่สอง ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานประมาณ กระทรวงการคลัง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนราชการในกลุ่มแรก ได้แก่ ส่วนราชการอื่นนอกจากส่วนราชการที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ ส่วนราชการผู้เบิก และหน่วยงานย่อย

ภารกิจของส่วนราชการกลุ่มที่มีหน้าที่หาและใช้จ่ายเงิน จะเกี่ยวข้องกับงานด้านการเงินการคลัง ดังนี้

1. การจัดเก็บเงินจากประชาชน เพื่อนำส่งเข้าคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เช่น กรมสรรพากร ใช้อำนาจหน้าที่ตามประมวลรัษฎากร เก็บภาษีทางตรงและทางอ้อมจากประชาชน เป็นต้น ส่วนอัตราที่จัดเก็บขึ้นอยู่กับความจำเป็นและนโยบายของรัฐบาลที่จะกำหนดในแต่ละปี ซึ่งจะสอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจและความต้องการใช้เงินของประเทศในขณะนั้น

2. การใช้และบริหารเงินงบประมาณของรัฐบาล ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติโอนเงินงบประมาณรายจ่าย

3. การรับ - จ่าย และบริหารเงินนอกงบประมาณที่อยู่ในความรับผิดชอบภายในขอบเขตของกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

สำหรับภารกิจหลักของส่วนราชการกลุ่มที่มีหน้าที่วางแผน ควบคุมดูแล และติดตามประเมินผล จะเกี่ยวข้องกับงานบริหารการเงินการคลังต่างๆ ดังนี้

1. การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. การวางแผนปฏิบัติการ และกำหนดวงเงินประมาณการรายได้และงบประมาณรายจ่าย
3. การกำหนดกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ รวมทั้งวางระบบบัญชี และระบบตรวจสอบภายใน เพื่อให้ส่วนราชการใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานด้านการเงินให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
4. การควบคุมดูแลการจัดเก็บและส่งเงินรายได้แผ่นดินเข้าคลัง
5. การควบคุมดูแลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ให้อยู่ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติ ภายในระยะเวลาที่กำหนด และถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ คณะรัฐมนตรี
6. การกู้เงินจากภายนอกประเทศ การบริหารเงินกู้ รวมทั้งการดูแลเกี่ยวกับการชำระหนี้เงินกู้
7. การดูแลรักษาเงินคงคลังให้ปลอดภัยและมีจำนวนพอเหมาะต่อการหมุนเวียนใช้จ่าย

8. การควบคุมดูแลการรับ – จ่ายเงินนอกงบประมาณของส่วนราชการ

9. การตรวจสอบการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน การบัญชี ตลอดจนการบริหารงานของส่วนราชการ

10. การติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินและการปฏิบัติงานของส่วนราชการ

อาจสรุปในเบื้องต้นได้ว่า โครงสร้างระบบการบริหารการเงิน การคลังของรัฐบาล มีลักษณะเป็นวงจร เริ่มตั้งแต่การรับเงินรายได้หรือรายรับอื่น การใช้จ่าย การเก็บรักษาเงิน การทำบัญชี และการตรวจสอบ โดยหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแต่ละฝ่าย โดยวงจรนี้เรียกว่า วงจรการบริหารการเงินการคลัง

วิธีการบริหารการเงินการคลังของรัฐบาล ประกอบด้วย กระบวนการวางแผน การจัดทำงบประมาณ การบริหารและการควบคุมการใช้งบประมาณ การกำกับดูแลและตรวจสอบการใช้งบประมาณ รวมทั้งการประเมินผลและการรายงาน โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบกำกับดูแลในแต่ละกระบวนการ ซึ่งแต่ละหน่วยงานไม่ได้อยู่ภายใต้สังกัดเดียวกัน ดังนั้น การประสานการทำงานระหว่างหน่วยงาน จึงเป็นกลไกสำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้การบริหารการเงินการคลังของรัฐบาลโดยรวม มีประสิทธิภาพ สำหรับขั้นตอนดำเนินงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวงจรการบริหารการเงินการคลังของรัฐบาล สรุปได้ดังนี้

1. การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ เป็นขั้นตอนการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนระยะ 5 ปี มีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (สศช.) รับผิดชอบ โดยมีตัวแทนประชาชนทุกภาคส่วนเข้าไปมีส่วนร่วม เพื่อกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศร่วมกัน และรัฐบาลจะใช้แผนดังกล่าวรวมทั้งนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน มาจัดทำเป็นแผนบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการบริหารและการดำเนินงานของรัฐบาลและส่วนราชการทุกระดับ

2. การวางกรอบการใช้จ่ายเงินล่วงหน้าระยะปานกลาง (Medium Term Expenditure Framework – MTEF) เป็นขั้นตอนการวางแผนการเงิน ตามความจำเป็น ในการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และตามนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา โดยมีคณะกรรมการจัดทำแผนการเงินดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่รับผิดชอบทางเศรษฐกิจของประเทศ คือ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง และสำนักงานงบประมาณ ร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ และใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินนโยบายการเงินการคลังอีกแนวทางหนึ่ง

3. การจัดทำแผนกลยุทธ์ เป็นขั้นตอนการวางแผนกลยุทธ์ระยะปานกลางของส่วนราชการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา นโยบายและเป้าหมายของรัฐบาล ในช่วงเวลานั้น โดยส่วนราชการ ในระดับกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ เพื่อกำหนดทิศทางเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ในการดำเนินงานตามภารกิจของแต่ละส่วนราชการ

4. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและคำขอใช้งบประมาณ เป็นขั้นตอนการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ลงสู่แผนปฏิบัติการประจำปีของแต่ละส่วนราชการ และจัดทำคำของบประมาณ เพื่อ

ดำเนินการตามแผนดังกล่าว ส่งให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาและเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี ก่อนนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาให้ความเห็นชอบของรัฐสภาต่อไป

5. การจัดทำบันทึกข้อตกลงการปฏิบัติราชการ เป็นขั้นตอนที่หัวหน้าส่วนราชการ ต่างๆ ทำข้อตกลงที่จะส่งมอบงาน (ผลผลิต) ที่ต้องดำเนินการตามแผน โดยกำหนดเป้าหมายในเชิง ปริมาณ หรือคุณภาพ และระยะเวลา กำหนดตัวชี้วัดผลสำเร็จของงานตามเป้าหมายและหลักเกณฑ์ การวัดไว้ล่วงหน้าก่อนเริ่มปฏิบัติงานตามแผน เพื่อเป็นหลักประกันความสำเร็จของงาน และความ คุ่มค่าในการใช้งบประมาณ โดยมีคณะกรรมการปรับปรุงประสิทธิภาพงานของราชการ ในความ รับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) ทำหน้าที่สอบทานความ เหมาะสมยอมรับได้ และให้ความตกลงการปฏิบัติงานราชการดังกล่าว

6. การเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นขั้นตอนที่ นายกรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่คณะรัฐมนตรีให้ความ เห็นชอบแล้วต่อรัฐสภา โดยสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็น 3 วาระ วาระที่ 1 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการ และแต่งตั้งคณะกรรมการ วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พิจารณาในรายละเอียด เป็น รายละเอียดรายส่วนราชการ

วาระที่ 2 เพื่อพิจารณาความเห็นของคณะกรรมการฯ และแปรญัตติ พิจารณา ให้ความเห็นชอบ

วาระที่ 3 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปี

เมื่อสภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบในวาระที่ 3 แล้ว จะต้องส่งร่าง พระราชบัญญัติดังกล่าว ให้วุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนทูลเกล้าฯ ถวาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

7. การอนุมัติจัดสรรงบประมาณและการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ เป็นขั้นตอน การอนุมัติจัดสรรงบประมาณ ของสำนักงานงบประมาณให้ส่วนราชการนำไปใช้จ่ายตามแผนการใช้ จ่ายเงิน และอนุมัติให้โอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณตามความจำเป็นเหมาะสม และตามขอบเขต อำนาจของผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และหัวหน้าส่วนราชการโดยลำดับตามกฎหมาย และ ระเบียบวิธีการงบประมาณ

8. การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ เป็นขั้นตอนการเบิกจ่ายเงินไปใช้จ่ายตามแผนงาน โครงการและการดำเนินงานต่างๆ ของส่วนราชการ ซึ่งต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด นอกจากนั้น กระทรวงการคลังยังกำหนดระบบ การควบคุมทางบัญชี โดยกำหนดหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับส่วนราชการ วิธีการปฏิบัติ ทางบัญชี รูปแบบการรายงานการเงิน ตลอดจนกำหนดระเบียบ และมาตรฐาน ของระบบการ ตรวจสอบภายใน ให้ส่วนราชการใช้เป็นแนวปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ในการควบคุม และตรวจสอบ

การใช้งบประมาณ ในขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณนี้ กระทรวงการคลังยังมีหน้าที่บริหารเงินคงคลัง เพื่อให้ส่วนราชการสามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างเพียงพอทุกช่วงเวลา

9. การกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี เป็นขั้นตอนที่ส่วนราชการที่ไม่สามารถเบิกจ่ายเงินไปดำเนินการตามแผนงานต่างๆ ได้ทันภายในวันสิ้นปีงบประมาณ แต่ได้ก่องหนผู้ผูกพันหรือทำสัญญาไว้แล้ว และที่ยังไม่ก่องหนผู้ผูกพันภายในวงเงินที่ได้รับตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ต้องขออนุมัติกระทรวงการคลังกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปีตามที่กฎหมายบัญญัติ (พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502) เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายเงินต่อไปได้ตามระยะเวลาที่ทำสัญญาผูกพันไว้

10. การรายงานผลการดำเนินงานและผลการใช้จ่ายเงิน เป็นขั้นตอนการรายงานผลงานและผลการใช้จ่ายเงินที่ส่วนราชการจะต้องรายงาน ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่ละระดับได้รับรู้เพื่อประโยชน์ในการติดตามผลการดำเนินงาน การเร่งรัดงานและการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการบริหารจัดการ รายงานดังกล่าวจะต้องส่งให้สำนักงานงบประมาณ กระทรวงการคลัง และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นรายเดือน รายไตรมาส และรายปี ตามรูปแบบและระยะเวลาที่แต่ละหน่วยงานดังกล่าวกำหนด เพื่อประโยชน์ในการติดตามผลในภาพรวมด้วย

11. การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นขั้นตอนการประเมินผลการดำเนินงาน ของส่วนราชการตามข้อตกลงการปฏิบัติงาน โดยคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการในความรับผิดชอบของสำนักงาน กพร. เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพ ควบคุมคุณภาพ และประเมินผลสำเร็จของงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

12. การตรวจสอบการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นขั้นตอนที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้ถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบการบริหารและการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และรายงานผลการตรวจสอบต่อรัฐสภา โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจตามกฎหมายที่จะวางแผนการตรวจสอบ กำหนดขอบเขต วิธีการ และระยะเวลาในการตรวจสอบให้ครอบคลุมภารกิจของทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐได้โดยอิสระ

2. แนวทางการบริหารการเงินการคลัง ในระดับรัฐบาล และระดับส่วนราชการ

2.1 การบริหารการเงินการคลังในระดับรัฐบาล

กระทรวงการคลัง เป็นกระทรวงหลัก ที่ทำหน้าที่บริหารการเงินการคลังของรัฐบาล ซึ่งโดยหลักการกระทรวงการคลังจะต้องบริหารการเงินการคลังเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ดังนี้

1. สร้างความเจริญเติบโตและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
2. กระจายรายได้ให้เป็นธรรม
3. จัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าตามแผนบริหารราชการ

แผ่นดิน

4. บริหารสินทรัพย์ของรัฐ เพื่อเป็นรายได้ให้รัฐบาลและช่วยเหลือสังคม
 5. บริหารหนี้สาธารณะให้อยู่ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลัง
- กระทรวงการคลังบริหารการเงินการคลังโดยใช้เครื่องมือต่างๆ ผ่านหน่วยงานในสังกัด ดังนี้

2.1.1 เครื่องมือทางการคลัง ประกอบด้วย

1. ภาษี คือ การกำหนด การเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขอัตราภาษีอากร และฐานภาษี
2. รายจ่าย คือ การกำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่าย การอนุมัติจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และบริหารการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ
3. ที่ราชพัสดุ คือ การบริหารสินทรัพย์ของรัฐทั้งที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้างให้เกิดรายได้และประโยชน์แก่สังคมและประชาชน
4. เงินคงคลัง คือ การบริหารเงินสดของรัฐบาลให้มีจำนวนเหมาะสม และเพียงพอต่อการใช้จ่ายเงิน เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่อง และลดต้นทุน ในการสำรองเงินสดไว้ โดยไม่จำเป็น
5. รัฐวิสาหกิจและสถาบันการเงินของรัฐ คือ การบริหารเพื่อสร้างรายได้ และดำเนินนโยบายของรัฐ เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาของธุรกิจสังคมและชุมชน
6. หนี้สาธารณะ คือ การจัดหาและบริหารเงินกู้ เพื่อนำมาใช้ในการลงทุน และดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล

2.1.2 หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง

1. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง มีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายทางการคลัง และที่เกี่ยวข้องกับการคลัง ได้แก่ การเงิน เศรษฐกิจมหภาค และระหว่างประเทศ การออมและการลงทุน รวมตลอดถึง การเตือนภัยและติดตามผลกระทบจากการดำเนินนโยบายดังกล่าว
2. กรมสรรพากร กรมศุลกากร และกรมสรรพสามิต มีหน้าที่รับนโยบายการคลังด้านภาษีไปปฏิบัติ และดำเนินการจัดเก็บภาษีอากร ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับตามกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่ง
3. กรมบัญชีกลาง มีหน้าที่บริหารการเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามกรอบวงเงินที่กฎหมายกำหนด การออกกฎระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน เพื่อเป็นกรอบให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ รวมตลอดทั้งการบริหารเงินสดให้เพียงพอ และเหมาะสมกับสถานการณ์ และการทำบัญชีแผ่นดิน เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานและฐานะการคลังของรัฐบาลตามหลักการบัญชีสากล
4. กรมธนารักษ์ มีหน้าที่บริหารที่ราชพัสดุ เพื่อสร้างรายได้ให้กับรัฐบาล และเพื่อประโยชน์ของสังคมและชุมชน

5. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ มีหน้าที่รับนโยบายของกระทรวงการคลังไปกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจทั้งที่เป็นสถาบันการเงินและที่มีใช้สถาบันการเงินรวมตลอดถึงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจดังกล่าวด้วย

6. สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ มีหน้าที่จัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อการลงทุนพัฒนาประเทศตามโครงการของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณและเพิ่มสภาพคล่องของเงินคลัง การตั้งงบประมาณชำระหนี้เงินกู้ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมตลอดถึงการบริหารหนี้สาธารณะเพื่อลดความเสี่ยงและต้นทุนของเงิน

นอกจากหน่วยงานที่กล่าวข้างต้นแล้ว การบริหารการเงินการคลังยังเกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นๆ ที่มีได้อยู่ในสังกัดกระทรวงการคลัง ได้แก่ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย โดยหน่วยงานดังกล่าวจะร่วมกับกระทรวงการคลัง ในการกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งเมื่อได้รับกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว สำนักงานงบประมาณจะทำหน้าที่นำเสนอกรอบวงเงินดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติและนำเสนอต่อรัฐสภา ตามบทบัญญัติของกฎหมาย และจัดสรรให้กับส่วนราชการต่างๆ ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

2.2 การบริหารการเงินการคลังในระดับส่วนราชการ หมายถึง การบริหารการเงินการคลังของส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ หรือที่เรียกว่า ส่วนราชการระดับกรม หรือเทียบเท่า โดยการบริหารการเงินการคลังดังกล่าวจะเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละส่วนราชการ ไม่มีหรือเกือบจะไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างส่วนราชการด้วยกัน แต่จะมีความสัมพันธ์กับกระทรวงการคลังและสำนักงานงบประมาณ เนื่องจากส่วนราชการ จะต้องบริหารการเงินการคลังภายใต้กรอบ และกติกากิจการกระทรวงการคลังและสำนักงานงบประมาณกำหนด

การบริหารการเงินการคลังในระดับส่วนราชการ ประกอบด้วยเรื่องสำคัญๆ 4 เรื่อง คือ

2.2.1 การงบประมาณ งบประมาณเป็นแหล่งเงินที่สำคัญที่สุดของส่วนราชการ โดยในแต่ละปีงบประมาณ เมื่อรัฐบาลได้กำหนดกรอบวงเงินงบประมาณในภาพรวมได้แล้ว ส่วนราชการจะต้องยื่นคำขอของงบประมาณไปยังสำนักงานงบประมาณ เพื่อรวบรวมจัดทำเป็นรายละเอียดประกอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยงบประมาณที่ส่วนราชการยื่นขอไปนั้นจะต้องมีแผนงาน โครงการรองรับ โดยแผนงานและโครงการดังกล่าว จะต้องอยู่ในแผนบริหารราชการที่สอดคล้องกับแผนบริหารราชการของกระทรวงเจ้าสังกัด และแผนบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล รวมทั้งจะต้องแสดงตัวชี้วัด ผลผลิตและผลลัพธ์ที่ชัดเจนเพื่อประโยชน์ในการประเมินผลความคุ้มค่าของการใช้จ่ายเงิน และการบรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ตามหลักการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

เมื่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ได้รับการอนุมัติจากรัฐสภาแล้ว สำนักงานงบประมาณก็จะจัดสรรเงินให้กับส่วนราชการตามแผนการใช้จ่ายเงิน โดยส่วนราชการสามารถจัดสรรเงินงบประมาณต่อให้กับหน่วยงานในสังกัด ที่เรียกว่า ส่วนราชการผู้เบิก ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สำหรับการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ส่วนราชการได้รับจัดสรรไปนี้

สำนักงบประมาณได้วางหลักเกณฑ์ให้ใช้จ่าย แยกเป็นงบรายจ่าย ได้แก่ งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน และงบกลาง โดยการใช้จ่ายเงินในงบประเภทเดียวกันสามารถถัวจ่ายกันได้ และหากมีกรณีที่ต้องใช้เงินแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์ที่กำหนด ก็ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณเป็นรายกรณีๆ ไป อย่างไรก็ตาม ระเบียบงบประมาณกำหนดระยะเวลาการใช้จ่ายเงินไว้เพียง 1 ปีงบประมาณ (1 ตุลาคม – 30 กันยายน) ฉะนั้น หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ส่วนราชการยังไม่สามารถใช้จ่ายเงินได้ ก็ให้งบประมาณนั้นพับไป เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังให้กันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี ซึ่งจะทำให้ส่วนราชการสามารถใช้จ่ายเงินงบประมาณในปีนั้น ต่อไปได้อีกคราวละ 6 เดือน แต่รวมกันแล้ว ต้องไม่เกิน 2 ปี

2.2.2 การเงิน

2.2.2.1 การจ่ายเงิน งบประมาณที่ส่วนราชการได้รับจัดสรร จากสำนักงบประมาณเป็นเพียงกรอบวงเงินที่มีไว้สำหรับใช้จ่าย โดยกำหนดประเภทรายจ่ายไว้อย่างกว้างๆ ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ และอัตราค่าใช้จ่ายแต่ละประเภท เพื่อเป็นกรอบให้ส่วนราชการนำไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งหลักเกณฑ์ในส่วนนี้อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง โดยกระทรวงการคลังได้ออกกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่ง รวมเรียกว่า ประมวลกฎหมายและระเบียบการคลังแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ตามประเภทค่าใช้จ่าย เช่น หมวดเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จ บำนาญ หมวดค่าตอบแทนและสวัสดิการ เป็นต้น ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า นอกจากส่วนราชการจะต้องใช้จ่ายเงินภายใต้กรอบวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงบประมาณแล้ว ส่วนราชการยังต้องใช้จ่ายเงินตามหลักเกณฑ์และอัตราค่าใช้จ่ายที่กระทรวงการคลังกำหนดอีกด้วย

เมื่อส่วนราชการได้ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่กล่าวข้างต้นเรียบร้อยแล้ว และถึงเวลาที่จะต้องจ่ายชำระเงินให้กับบุคคลภายนอกและผู้มีสิทธิ ส่วนราชการจะต้องทำคำขอเบิกเงินมายังกรมบัญชีกลาง เพื่อให้ตรวจอนุมัติ และส่งจ่ายเงินคงคลัง ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ไปเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของบุคคลภายนอก หรือส่วนราชการ เพื่อนำไปจ่ายให้ผู้มีสิทธิอีกต่อหนึ่ง

2.2.2.2 การรับเงิน ส่วนราชการที่จัดเก็บเงินหรือได้รับเงินไว้เป็นกรรมสิทธิ์ ไม่ว่าจะเป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ หรือได้รับชำระตามอำนาจหน้าที่หรือสัญญา หรือได้รับจากการให้ทรัพย์สิน หรือเก็บดอกผลจากสินทรัพย์ของราชการ ส่วนราชการนั้นจะต้องนำเงินดังกล่าวส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน โดยเงินรายได้แผ่นดินนี้ จะนำไปเก็บสะสมไว้ในบัญชีเงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อจ่ายให้กับส่วนราชการที่ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณ และขอเบิกเงินจากคลังเมื่อถึงกำหนดเวลาชำระเงินตามที่กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

2.2.2.3 การเก็บรักษาเงิน ส่วนราชการอาจเก็บรักษาเงินนอกงบประมาณ เงินรายได้แผ่นดินที่ได้รับไว้จากบุคคลภายนอก และเก็บเงินงบประมาณที่เบิกจากคลังไปแล้ว แต่

ยังไม่ได้จ่ายไว้ได้ชั่วคราว ภายในระยะเวลา วงเงินและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

2.2.3 การพัสดุ การใช้จ่ายเงินบางประเภทที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ในลักษณะการซื้อ/จ้าง ส่วนราชการจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอน ที่กระทรวงการคลังกำหนดไว้ ในระเบียบว่าด้วยการพัสดุ ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันว่า การจัดซื้อจัดจ้าง จะเป็นไปด้วยความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย โปร่งใส มีหลักฐานและทางราชการได้ของหรืองานที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง

2.2.4 การบัญชี กระทรวงการคลัง ได้กำหนดมาตรฐานและนโยบายการบัญชี ภาครัฐตามเกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) เพื่อให้ส่วนราชการนำไปปฏิบัติด้วยการนำรายการทางการเงินที่กล่าวมาแล้วไปบันทึกบัญชี และสรุปผลเป็นรายงานการเงิน เพื่อแสดงถึงผลการดำเนินงาน (การใช้จ่ายเงิน) และฐานะการเงินของส่วนราชการ ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์ และต้นทุนการดำเนินงานของส่วนราชการเพื่อประโยชน์ในการตั้งงบประมาณ จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น อาจสรุปได้ว่า การบริหารการคลังในระดับส่วนราชการ เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการคลังในระดับรัฐบาล โดยการบริหารการคลังในระดับส่วนราชการ ต้องสอดคล้อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และกรอบกติกา ที่กระทรวงการคลัง และสำนักงานงบประมาณ กำหนด กล่าวคือ ส่วนราชการสามารถใช้จ่ายเงินได้ภายใต้กรอบวงเงินที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล โดยส่วนราชการ ต้องมีแผนงาน/โครงการที่ชัดเจน และสอดคล้องกับแผนบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลรองรับเงินที่ได้รับจัดสรรไปดังกล่าว พร้อมทั้งต้องได้รับการประเมินผล การใช้จ่ายเงินเปรียบเทียบกับผลงาน นอกจากนี้ ยังต้องใช้จ่ายเงินตามสิทธิ อัตรา หลักเกณฑ์ ที่กระทรวงการคลังกำหนดอีกด้วย ฉะนั้น รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังและสำนักงานงบประมาณ จึงต้องระมัดระวังที่จะออกหลักเกณฑ์ให้เกิดดุลยภาพระหว่างความสะดวกรวดเร็ว ในการบริหารการเงินการคลังของส่วนราชการ และการสร้างหลักประกันในด้านความถูกต้อง โปร่งใส และเป็นธรรม ในระหว่างส่วนราชการด้วยกัน และคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน

สำหรับการบริหารการคลังในระดับรัฐบาล นอกจากจะต้องคำนึงถึงการบริหารการคลังในระดับส่วนราชการดังที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังต้องคำนึงถึงดุลยภาพระหว่างองค์ประกอบของการคลัง กล่าวคือ

1. การประมาณการรายได้ควรสอดคล้องกับความจริง และสามารถจัดเก็บรายได้ได้ตามประมาณการ
2. การตั้งงบประมาณรายจ่ายต้องสอดคล้องกับประมาณการรายได้ที่เหมาะสมเพียงพอตามความจำเป็น เกิดประโยชน์ที่คุ้มค่า และต้องควบคุมรายจ่ายจริงให้อยู่ภายใต้วงเงินงบประมาณเพื่อป้องกันมิให้มีการใช้เงินคงคลัง
3. พยายามเพิ่มรายได้จากรัฐวิสาหกิจและที่ราชพัสดุ
4. ควบคุมหนี้สาธารณะให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และบริหารความเสี่ยงของหนี้ที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ

5. บริหารเงินคงคลังให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และสร้างเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ในการบริหารเงินคงคลัง

3. การควบคุมและประเมินผลทางการเงินการคลัง

การควบคุมและประเมินผลทางการเงินการคลัง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

3.1 การควบคุมและประเมินผลภายใน

หน่วยงานกลาง อันประกอบด้วย กระทรวงการคลัง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) และสำนักงาน กพร. ได้วางหลักเกณฑ์ให้ส่วนราชการจัดให้มีระบบการทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการ ระบบการควบคุมภายใน ระบบบริหารความเสี่ยงและระบบการตรวจสอบภายใน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือกำกับดูแล และควบคุมการดำเนินงานภายใน เพื่อเป็นหลักประกัน และให้ความมั่นใจแก่สาธารณะได้ถึงประสิทธิผล ความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ คุณภาพการบริหารงาน ตลอดจนการปรับปรุงขีดความสามารถและศักยภาพ การเสริมสร้างการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การควบคุมและประเมินผลภายใน แบ่งออกเป็นหลายระดับ เริ่มจากส่วนราชการ ระดับกรม หรือเทียบเท่า ซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุด ที่จะต้องจัดให้มีการควบคุมและประเมินผลภายใน หน่วยงานของตน ตามแนวทางที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น ต่อมาคือ ระดับกระทรวงจะต้องจัดให้มีการควบคุม และประเมินผลภายในหน่วยงานที่อยู่ในสังกัดกระทรวง ต่อมาอีกคือหน่วยงานกลาง ได้แก่ กระทรวงการคลัง สำนักงานประมาณ และสำนักงาน กพร. ต้องจัดให้มีระบบควบคุม และประเมินผล หน่วยงานภาครัฐในเรื่องหรือในด้านที่ตนรับผิดชอบ ตัวอย่าง เช่น สำนักงานประมาณ ต้องจัดให้มีระบบควบคุมและประเมินผลเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าของการใช้จ่ายเงินงบประมาณ เป็นต้น และสุดท้าย คือ รัฐบาล ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในระบบบริหารราชการแผ่นดิน

3.2 การควบคุมและประเมินผลภายนอก

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้มีหน่วยงานอิสระหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) เพื่อทำหน้าที่ควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงาน ด้านการเงินการคลัง ของหน่วยงานภาครัฐทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับส่วนราชการ หน่วยงานกลางและรัฐบาล อย่างไรก็ดี หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว ก็จะต้องได้รับการตรวจสอบ และประเมินผลจากรัฐสภาอีกต่อหนึ่ง และที่สุดเหนือสิ่งอื่นใด รัฐสภาก็จะต้องได้รับการตรวจสอบจากประชาชน และสาธารณะ

ตราบใจที่หน่วยงานในแต่ละระดับมีระบบการกำกับดูแลและควบคุมตนเองที่ดี และมีหน่วยงานที่อยู่ในระดับที่เหนือขึ้นไปที่เป็นอิสระทำหน้าที่ตรวจสอบอย่างเข้มแข็ง โดยไม่มีการแทรกแซงจากภายนอก จนทำให้ความเป็นอิสระขาดหายไป ก็ย่อมเป็นหลักประกัน และทำให้เชื่อถือได้ถึงความถูกต้องและโปร่งใส ของระบบการบริหารการเงินการคลังของรัฐ

4. การพัฒนาระบบการเงินการคลังเข้าสู่อิเล็กทรอนิกส์

คณะรัฐมนตรี ได้มีมติ เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2546 เห็นชอบให้ปรับเปลี่ยนระบบการเงินการคลัง เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ เรียกว่า ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ GFMS (Government Fiscal Management Information System) โดยระบบงานนี้ ได้เริ่มใช้งานกับส่วนราชการทุกแห่งทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา

GFMS เป็นส่วนหนึ่งของ e-Government ซึ่งถ้าพิจารณา e-Government ในด้านระบบงาน GFMS จะเป็นระบบงานสนับสนุนของภาครัฐบาล ซึ่งมีลักษณะเหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกันในทุกส่วนราชการ หรือหมายถึง งานด้านการเงินการคลัง อันประกอบด้วย งานงบประมาณ งานจัดซื้อ/จ้าง งานการเงิน งานบัญชีและรายงาน และงานบริหารบุคคล ส่วนงานหลักของภาครัฐบาล จะมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละส่วนราชการ ซึ่งเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายจัดตั้งส่วนราชการนั้นๆ แต่หากพิจารณาในฐานข้อมูล GFMS จะเป็นฐานข้อมูลรวมทางด้านการเงินการคลังของรัฐบาล ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ตามหน่วยงานภารกิจและพื้นที่ โดยฐานข้อมูลดังกล่าว จะเป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งที่ถูกส่งเข้าสู่ศูนย์บัญชาการดำเนินงานรัฐบาล (PMOC : Prime Minister Operating Center) ควบคุมกับข้อมูลของกระทรวง กรม และจังหวัด (MOC : Ministry Operating Center, DOC : Department Operating Center, POC : Provincial Operating Center) ทั้งนี้เพื่อให้รัฐบาลมีข้อมูลที่สะท้อนถึงการปฏิบัติงานของส่วนราชการ การใช้จ่ายเงิน และกำลังคนในภาคราชการ และในมุมมองสุดท้ายคือ e-Government ในด้านการให้บริการประชาชน รัฐบาลต้องการให้ส่วนราชการทุกแห่งพัฒนางานหลักของตนเองให้ทันสมัย เพื่อสามารถให้บริการประชาชนได้ในลักษณะ e-Service ฉะนั้นการที่ส่วนราชการจะให้บริการประชาชนในลักษณะดังกล่าวได้ ย่อมต้องมีระบบงานสนับสนุนที่ทันสมัยด้วยเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อเชื่อมต่อการปฏิบัติงานและข้อมูลให้ดำเนินไปอย่างครบวงจร

GFMS ถูกออกแบบมาเพื่อทำงานสนับสนุนให้กับหน่วยงานภาครัฐทุกแห่ง ทั้งที่มีฐานะเป็นส่วนราชการ (Agency) และหน่วยงานกลาง (Central Agency) และสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้บนระบบคอมพิวเตอร์เดียวกัน (Integrated System) ประกอบด้วยระบบงานที่สำคัญ ๆ 5 ระบบ คือ ระบบงบประมาณ (Budget) ระบบจัดซื้อ/จ้าง (Procurement) ระบบการเงินและการบัญชี (Financial Management) ระบบบัญชีต้นทุน (Cost Accounting) และระบบบริหารบุคคล (Human Resource Management) นอกจากนี้ ยังมีระบบตรวจสอบ (Audit Information System) สำหรับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอีกด้วย

การปฏิบัติงานของ GFMS แยกเป็น 2 ระบบ คือ ระบบปฏิบัติการ (Operating System) และระบบสารสนเทศ (MIS) โดยระบบปฏิบัติการ จะประกอบด้วย 5 ระบบหลัก คือ ระบบงบประมาณ (Budget) ระบบจัดซื้อ/จ้าง (Procurement) ระบบการเงินและการบัญชี

(Financial Management) ระบบบัญชีต้นทุน (Cost Accounting) และระบบบริหารบุคคล (Human Resource Management) ซึ่งระบบงานหลักการทุกระบบจะทำงานในลักษณะ ดังนี้

Single Entry หมายถึง การบันทึกข้อมูลเข้าไปในระบบต้นทางเพียงครั้งเดียวข้อมูลนั้นจะเข้าไปยังระบบงานอื่นที่เกี่ยวข้องโดยไม่ต้องบันทึกข้อมูลซ้ำอีก

Online หมายถึง การทำงานระหว่าง Mainframe และ Terminal จะทำผ่านระบบเครือข่ายความปลอดภัยสูงของ ธนาคารกรุงไทย บมจ.

Realtime หมายถึง เมื่อมีการ Save ข้อมูลเข้า GFMS แล้วข้อมูลจะเข้าไป Update ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทุกฐานในทันที

Matrix Report หมายถึง การออกรายงานที่สามารถให้ข้อมูลได้หลายๆ มิติ ทั้งมิติ ด้านหน่วยงาน ด้านพื้นที่ ด้านภารกิจ ด้านใดด้านหนึ่ง หรือไขว้กัน

ภาพรวมการทำงานของระบบปฏิบัติการ สรุปได้ ดังนี้

1. ก่อนขึ้นปีงบประมาณใหม่ สำนักงบประมาณ จะนำข้อมูลงบประมาณในระบบ BIS (Budgeting Information System) (เปรียบเทียบได้กับข้อมูลงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และข้อมูลตามเอกสารงบประมาณที่แสดงถึงแผนงาน งาน/โครงการ บัญชี งบรายจ่ายและประเภทรายจ่าย) เข้าสู่ระบบ เมื่อ GFMS มีข้อมูลงบประมาณแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การทบทวนข้อมูลแผนการใช้จ่ายเงิน โดยส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ การอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินโดยสำนักงบประมาณ (เปรียบเทียบได้กับการขอและการอนุมัติเงินประจำงวด) และเมื่อส่วนราชการได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณแล้ว ส่วนราชการจึงจัดสรรเงินงบประมาณลงหน่วยเบิกในสังกัดทั้งที่อยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (เปรียบเทียบได้กับการโอนเงินประจำงวดของส่วนราชการ) และในกรณี ที่ต้องการโอนเปลี่ยนแปลงเงินงบประมาณที่จัดสรรไปแล้ว ส่วนราชการก็สามารถเข้ามาดำเนินการได้ แต่จะทำได้เฉพาะในเรื่องที่อยู่ในอำนาจส่วนราชการ ในส่วนที่อยู่นอกเหนืออำนาจส่วนราชการ ส่วนราชการสามารถเข้ามาดำเนินการได้แต่ยังไม่มีผลจนกว่าสำนักงบประมาณ จะดึงข้อมูลไปอนุมัติให้ (เปรียบเทียบได้กับการโอนเปลี่ยนแปลงเงินประจำงวด ในส่วนที่อยู่ในอำนาจส่วนราชการ และในอำนาจของสำนักงบประมาณ)

2. เมื่อส่วนราชการได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว ส่วนราชการ จึงมีสิทธิก่อนนี้ ผูกพันและใช้จ่ายเงินได้ตามกฎหมาย ฉะนั้น ในกรณีที่ส่วนราชการต้องการนำเงินงบประมาณไปจัดหาพัสดุ ส่วนราชการก็ต้องไปดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ ว่าด้วยการพัสดุก่อน จนถึงขั้นตอนทำสัญญาหรือใบสั่งซื้อก็ให้ส่วนราชการนำสัญญา/ใบสั่งซื้อมาบันทึกเข้า GFMS ต่อจากนั้น ส่วนราชการก็ไปทำการตรวจรับพัสดุ แล้วนำไปตรวจรับพัสดุเข้ามบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมก็เป็นอันจบขั้นตอนการจัดซื้อ/จ้าง อย่างไรก็ตามในขั้นตอนการบันทึกข้อมูลการจัดซื้อ/จ้าง/เช่าตามสัญญา/ใบสั่งซื้อ ส่วนราชการจะต้องระบุรหัสที่เกี่ยวข้องกับตัวพัสดุ ที่จัดซื้อ/จ้าง/เช่า และรหัสตามระบบงานอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยกันเสมอ ได้แก่ รหัสงบประมาณ รหัสบัญชี และรหัสต้นทุน ทั้งนี้

เพื่อนำข้อมูลไปดำเนินการในระบบงานที่เกี่ยวข้อง โดยอนุมัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยไม่ต้องบันทึกข้อมูลซ้ำอีก

3. ขั้นตอนต่อจากการตรวจรับพัสดุ คือ การตั้งเบิก ส่วนราชการต้องเข้ามาบันทึก รายการตั้งเบิก โดยใช้เลขที่สัญญา/ใบสั่งซื้อที่ออกโดย GFMS ในขั้นตอนที่ 2 เพื่อเรียกข้อมูลเดิม ขึ้นมาทำรายการตั้งเบิกด้วยการระบุวันที่และเงื่อนไขการจ่ายเงิน เสร็จแล้วปล่อยข้อมูลดังกล่าวทิ้งไว้ (เปรียบเสมือนการทำและวางฎีกาเบิกเงินกับคลัง) ต่อจากนั้นกรมบัญชีกลางและสำนักงานคลัง จังหวัด แล้วแต่กรณี จะเข้ามาดึงข้อมูลของส่วนราชการไปปลด Block และทำรายการจ่ายเงิน (Run Payment) พร้อมกับทำข้อมูลชื่อ เลขที่บัญชีเงินฝากธนาคาร และจำนวนเงินส่งให้ธนาคาร กรุงไทย เพื่อไปดำเนินการโอนเงินเข้าบัญชีของเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการต่อไป (เปรียบเทียบกับได้กับการตรวจอนุมัติ ส่งจ่ายและโอนเงินเข้าบัญชี) ที่กล่าวมาข้างต้นคือ การตั้งเบิกผ่านระบบจัดซื้อ ซึ่ง บังคับการจ่ายเงินเป็นแบบจ่ายตรงเข้าบัญชีเจ้าหน้าที่ (Direct Payment) อย่างไรก็ตาม ยังมี การตั้งเบิก ที่ไม่ผ่านระบบจัดซื้อ การตั้งเบิกตามใบสำคัญ และการตั้งเบิกในกรณีอื่นๆ อีก การตั้งเบิกดังกล่าว ทำได้โดยส่วนราชการเข้ามาทำรายการตั้งเบิกได้ทันที เมื่อได้รับการแจ้งหนี้ หรือใบสำคัญจาก เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิ โดยส่วนราชการต้องระบุรหัสที่เกี่ยวข้องกับการตั้งเบิก และรหัสตามระบบงาน อื่นที่เกี่ยวข้องในทำนองเดียวกับที่ได้กล่าวมาแล้ว เมื่อบันทึกรายการเสร็จแล้วให้ปล่อยข้อมูลทิ้งไว้ เพื่อให้กรมบัญชีกลางเข้ามาทำรายการปลด Block และจ่ายเงินในกรณีที่สามารถระบุ หรือเลือก การจ่ายเงินได้ว่า เป็นการจ่ายเงินตรง หรือการจ่ายเงินผ่านส่วนราชการ (Indirect Payment) กรณี ที่เป็นการจ่ายเงินผ่านส่วนราชการ กรมบัญชีกลาง จะโอนเงินไปเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ของ ส่วนราชการ ฉะนั้นส่วนราชการจึงต้องนำเงินไปจ่ายต่อให้เจ้าหน้าที่ หรือผู้มีสิทธิ เสร็จแล้วต้องมาทำ รายการจ่ายเงินใน GFMS อีกครั้งหนึ่ง จึงจะเสร็จสิ้นขั้นตอน

4. สำหรับการรับเงินจะเริ่มต้นภายหลังจากที่ส่วนราชการรับเงิน และออกไปเสร็จ รับเงินแล้ว โดยส่วนราชการต้องเข้ามาทำรายการรับเงินใน GFMS ต่อจากนั้นส่วนราชการต้องทำ ใบ Pay-in เพื่อนำเงินไปส่งคลังผ่านสาขาธนาคารกรุงไทยฯ เมื่อธนาคารกรุงไทยฯ รับฝากเงินเข้า บัญชีของกรมบัญชีกลาง/สำนักงานคลังจังหวัดแล้ว ให้ส่วนราชการนำใบ Pay-in มาทำรายการนำ เงินส่งคลังใน GFMS (เปรียบเสมือนการทำใบนำส่งเงินเข้าคลัง) พร้อมกันนี้ธนาคารกรุงไทยฯ จะ Clear เงินในบัญชีแล้วโอนเงินไปเข้าบัญชีเงินคงคลังที่ธนาคารแห่งประเทศไทย และส่งข้อมูล Statement เข้าระบบ GFMS กรมบัญชีกลางต้องเข้ามาทำรายการ โดยดึงข้อมูลนำเงินส่งคลัง ของส่วนราชการมากระทบยอดกับข้อมูล Statement จึงจะเสร็จสิ้นขั้นตอนการนำเงินส่งคลัง

5. ข้อมูลที่ผ่านการทำรายการจากส่วนราชการและกรมบัญชีกลาง และ Save เข้า ระบบต้นทางแล้ว จะถูกนำไปบันทึกรายการบัญชีตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยการบันทึก บัญชีจะบันทึกให้ ทั้งในด้านของส่วนราชการผู้ทำรายการ ด้านของกรมบัญชีกลาง และด้านของ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องโดยอัตโนมัติ อย่างไรก็ตาม ส่วนราชการต้นสังกัด จะต้องเข้ามาทำรายการ บัญชีเพิ่มเติม เช่น การตั้งรายได้ค้างรับค้างจ่าย การตัดรายการระหว่างกัน และการคำนวณค่า เสื่อมราคาตามระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถออกงบทดลอง และรายงานการเงินได้

อย่างครบถ้วน โดยรายงานการเงินดังกล่าวสามารถออกได้ตามส่วนราชการระดับกรม ส่วนราชการระดับหน่วยเบิก และของกรมบัญชีกลางในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลาง

6. การคำนวณต้นทุนจะเกิดขึ้นหลังจากการทำงานตามระบบก่อนหน้าเข้ามาแล้ว โดยข้อมูลที่ทำต้นทุนคือ ข้อมูลจากระบบบัญชี โดยส่วนราชการต้องเข้ามาทำรายการต้นทุน (Run ต้นทุน) ภายหลังจากปิดบัญชีประจำเดือนแล้ว อย่างไรก็ตาม ก่อนจะทำรายการต้นทุนส่วนราชการต้องบันทึกเหตุการณ์การปันส่วนต้นทุนไว้ล่วงหน้า ซึ่งหลักเกณฑ์การปันส่วนต้นทุนดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับข้อมูลของแต่ละส่วนราชการ ดังนี้ มีศูนย์ต้นทุนที่แห่ง (Cost Center) ศูนย์ต้นทุนใดเป็นศูนย์ต้นทุนหลัก (Functional Cost Center) ศูนย์ต้นทุนใดเป็นศูนย์ต้นทุนสนับสนุน (Supporting Cost Center) มีกิจกรรมอะไรบ้าง มีผลผลิตอะไรบ้าง กิจกรรมแต่ละกิจกรรมเป็นศูนย์ต้นทุนใด และกิจกรรมนั้นเกี่ยวข้องกับผลผลิตใด (One to many and Many to many) ค่าใช้จ่ายใดเป็นค่าใช้จ่ายทางตรง (Direct Cost) ค่าใช้จ่ายใดเป็นค่าใช้จ่ายทางอ้อม เมื่อใส่ข้อมูลดังกล่าวเข้า GFMS และส่วนราชการเข้ามาทำรายการต้นทุนแล้ว ส่วนราชการก็ จะได้ต้นทุนของศูนย์ต้นทุน ต้นทุนของกิจกรรม และต้นทุนของผลผลิต อย่างไรก็ตาม ในขณะนี้ ยังไม่สามารถคำนวณต้นทุนกิจกรรมและผลผลิตจากระบบ GFMS ได้

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะทำให้เราทราบถึงการบริหารการเงินการคลัง ของรัฐบาล ในการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้งาน โดยเรียกว่าการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยเริ่มตั้งแต่การทำงานของสำนักงานประมาณที่จะนำข้อมูลงบประมาณเข้าสู่ระบบ GFMS เพื่อให้หน่วยงานราชการต่างๆ ที่ได้รับอนุมัติเงินงบประมาณได้มีการก่อหนี้ผูกพัน ตามระเบียบและขั้นตอนตามที่ทางราชการได้กำหนดไว้ และมีการวางเบิกเงินผ่านระบบ GFMS โดยผ่านรายการไปยังกรมบัญชีกลาง เมื่อกรมบัญชีกลางอนุมัติเงินในระบบพร้อมทั้งโอนเงินไปยังบัญชีเงินฝากของส่วนราชการผ่านธนาคารกรุงไทย หรือมีการจ่ายตรงเข้าบัญชีธนาคารผู้ขาย จากขั้นตอนต่างๆ ข้อมูลจะถูกนำไปบันทึกบัญชีตามเงื่อนไขที่กำหนด ทั้งของส่วนราชการ และกรมบัญชีกลางโดยอัตโนมัติ และต้องถูกต้องตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐด้วย

4. หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

หลักการบัญชี หมายถึง แนวปฏิบัติในการรวบรวม จัดบันทึก จำแนก สรุปผล และรายงานเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเงินของหน่วยงาน

นโยบายบัญชี หมายถึง หลักการโดยเฉพาะ หลักเกณฑ์ ประเพณีปฏิบัติ กฎเกณฑ์ หรือวิธีปฏิบัติที่หน่วยงานใช้ในการจัดและนำเสนองบการเงิน ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมาะสมกับการนำไปใช้ในการใช้ในการบันทึกบัญชีรายการทางบัญชี และการเปิดเผย ข้อมูลในรายงานการเงิน เพื่อแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน ของหน่วยงาน โดยถูกต้องตามที่ควรและสอดคล้องกับหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงาน

ภาครัฐ เมื่อใช้นโยบายการบัญชีใดแล้ว จะต้องถือปฏิบัติตามวิธีการบัญชีนั้นอย่างสม่ำเสมอ เว้นแต่ มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงในรอบปีใด ก็ให้เปิดเผยการเปลี่ยนแปลงนั้นในรายงานการเงินปีนั้นๆ ด้วย

1. นโยบายการบัญชีทั่วไป ประกอบด้วย

- ใช้หลักบัญชีคู่ (Double Entry) หมายถึง การกำหนดวิธีการลงบัญชี สำหรับรายการการเงินที่เกิดขึ้นครั้งหนึ่ง จะต้องลงบัญชีสองด้าน คือ เดบิตบัญชีหนึ่งและเครดิตอีกบัญชีหนึ่ง ด้วยจำนวนเงินที่เท่ากัน
- ใช้หลักการบัญชีแบบเกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) หมายถึง หลักเกณฑ์ทางบัญชีที่ใช้รับรู้รายการและเหตุการณ์เมื่อเกิดขึ้น มิใช่รับรู้เมื่อมีการรับหรือจ่ายเงินสด หรือรายการเทียบเท่าเงินสด
- รอบระยะเวลาบัญชี (Accounting Period) ตามปีงบประมาณ คือ วันที่ 1 ตุลาคม ปีปัจจุบัน ถึง วันที่ 30 กันยายน ปีถัดไป โดยกำหนดรอบระยะเวลาบัญชี 1 รอบเท่ากับ 1 ปีงบประมาณ หรือ 12 เดือน
- ใช้หลักการบัญชีบริษัทใหญ่และบริษัทย่อย ในการบันทึกบัญชีรายการบัญชี ระหว่างกัน ในลักษณะของรายได้และค่าใช้จ่าย ทุกสิ้นปีแต่ละหน่วยจะโอนปิดบัญชีดังกล่าว เข้าบัญชีรายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่าย

2. นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์

- เงินสดหรือสินทรัพย์ที่เปรียบเสมือนเงินสด เช่น เช็ค ตั๋วแลกเงิน ฯลฯ รับรู้ตามมูลค่าที่ตราไว้
- ลูกหนี้ค่าขายสินค้าหรือบริการ รับรู้ตามจำนวนเงินที่มีสิทธิได้รับชำระ จากบุคคลภายนอก ซึ่งเกิดจากการขายสินค้า หรือให้บริการอันเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงาน และได้รับอนุญาตให้เก็บไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงาน ลูกหนี้ที่คาดว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้ ให้ตั้งบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ การประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและการตัดจำหน่ายหนี้สูญให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหลักการ และนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ
- ลูกหนี้เงินยืม รับรู้ตามจำนวนเงินในสัญญาที่ยืมไม่ว่าจะจ่ายให้ยืมจากเงินงบประมาณ หรือเงินนอกงบประมาณ
- วัสดุคงเหลือ รับรู้ตามราคาทุน และตีราคาวัสดุคงเหลือ โดยวิธีเข้าก่อนออกก่อนหรือวิธีถัวเฉลี่ย วิธีใดวิธีหนึ่ง
- สินค้าคงเหลือ รับรู้ตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า
- รายได้ค้างรับ รับรู้ตามมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ ซึ่งประกอบด้วยรายได้จากเงินงบประมาณที่ยังมิได้รับตามฎีกาเหลื่อมจ่าย ตามจำนวนค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ตามจำนวนหนี้ที่ได้บันทึกบัญชีไว้ แต่ยังมีได้วางฎีกาเบิกเงินจากคลัง รายได้แผ่นดินที่ยังมิได้รับตลอดจนรายได้อื่นที่หน่วยงานยังมิได้รับชำระเงิน

- ที่ดิน รับรู้ตามราคาทุน สำหรับที่ราชพัสดุ ให้แสดงรายการ ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง และครุภัณฑ์และอุปกรณ์ รับรู้ตามราคาทุนในกรณีที่ไม่อาจหาราคาทุนได้ ให้ใช้ราคาตามมูลค่ายุติธรรม (Fair Value) ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่จะสามารถแลกเปลี่ยนสินทรัพย์หรือชำระหนี้สินอันเป็นรายการที่เกิดขึ้น ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้และเต็มใจในการเปลี่ยนและสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระ

- อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง ให้แสดงมูลค่าในส่วนที่หน่วยงานมีกรรมสิทธิ์ และไม่มีกรรมสิทธิ์ (ไม่รวมอาคารที่หน่วยงานเช่า) แต่ได้นำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน

- ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ ให้รับรู้รายการที่มีมูลค่าต่อหน่วย หรือต่อชุดหรือต่อกลุ่มตั้งแต่ 5,000 บาท สำหรับรายการที่จัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป

- รายการที่ทำให้สินทรัพย์มีอายุการใช้งานยาวนานขึ้น หรือมีประสิทธิภาพสูงขึ้น หรือมีคุณสมบัติใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน จะรับรู้รายการดังกล่าวเป็นสินทรัพย์

- สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สิทธิการเช่า รับรู้ตามราคาทุน

3. นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับหนี้สินและภาระผูกพัน

- เจ้าหนี้ รับรู้เมื่อตรวจรับสินค้า หรือบริการจากผู้ขาย หรือคู่สัญญาแล้ว แต่ยังมีได้ชำระเงินและสามารถระบุมูลค่าสินค้า และบริการได้ชัดเจน

- ใบสำคัญค้ำจ่าย รับรู้เมื่อได้รับใบขอเบิกเงินจากข้าราชการหรือลูกจ้าง รวมถึง การรับใบสำคัญที่สำรองจ่ายจากเงินทดรองราชการ

- รายได้รอการรับรู้ รับรู้เมื่อได้รับบริจาคหรือได้รับความช่วยเหลือเป็นเงินหรือทรัพย์สิน และได้รับอนุญาตให้เก็บไว้ เพื่อใช้ในการดำเนินงาน

- เงินที่ได้รับไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์ หรือสินทรัพย์ที่ได้รับที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนราชการภายในรอบระยะเวลาบัญชี ให้บันทึกเป็นรายได้ตามที่กำหนดไว้ในนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับรายได้

- เงินที่ได้รับระบุวัตถุประสงค์ หรือสินทรัพย์ที่ได้รับก่อให้เกิดประโยชน์ แก่หน่วยงานมากกว่า 1 รอบระยะเวลาบัญชี ให้บันทึกเป็นหนี้สิน และทยอยรับรู้เป็นรายได้อย่างสมเหตุสมผลตลอดระยะเวลา เพื่อจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

- สินทรัพย์ที่ได้รับมีราคาต่อหน่วย หรือต่อชุด หรือต่อกลุ่มต่ำกว่า 5,000 บาท ให้บันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายควบคู่กับบัญชีรายได้

- เงินรับฝากและเงินประกัน รับรู้เมื่อได้รับเงิน

- รายได้แผ่นดินรอนาส่งคลัง รับรู้เมื่อปิดบัญชีรายได้แผ่นดินและบัญชีรายได้แผ่นดินนำส่งคลัง ณ วันที่จัดทำรายงาน แต่มีภาระผูกพันที่จะต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

- รายได้จากเงินงบประมาณรับล่วงหน้า รับรู้เมื่อได้รับเงินตามแผนการใช้จ่ายเงิน รวมถึงการรับเงินอุดหนุน และให้ทยอยรับรู้เป็นรายได้จากเงินงบประมาณเมื่อเกิด

ค่าใช้จ่าย ณ วันสิ้นปีงบประมาณรายได้จากเงินงบประมาณรับล่วงหน้าที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เก็บไว้ในปีต่อไปให้ออมนิดเข้าบัญชีรายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง

- หนี้สิน หรือภาระผูกพันที่อาจเกิดขึ้นในภายหลัง โดยสัญญาหรือข้อผูกมัดที่เป็นหนี้สำคัญแต่ยังไม่สามารถระบุจำนวนได้อย่างถูกต้อง ให้ส่วนราชการเปิดเผยข้อมูลไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

4. นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับทุน

- ทุน รับรู้เมื่อเริ่มต้นปฏิบัติตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง ซึ่งเกิดจากผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สิน

5. นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับรายได้

- รายได้จากเงินงบประมาณ รับรู้เป็นรายได้เมื่อได้รับเงินจากคลัง กรณีเป็นเงินงบประมาณจ่ายขาดจากรัฐบาล หรือได้รับเงินงบประมาณที่เบิก เพื่อจ่ายชำระภาระผูกพัน และรับรู้เมื่อได้รับแจ้งหลักฐานการจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิกรณีเป็นการเบิกหักผลส่งหรือเป็นการจ่ายตรงจากรัฐบาล

- รายได้จากการขายสินค้า/บริการ รับรู้เมื่อได้ส่งมอบสินค้าหรือบริการให้กับผู้ซื้อหรือผู้ใช้แล้ว

- รายได้จากเงินช่วยเหลือและรายได้จากเงินบริจาค รับรู้เมื่อได้รับเงิน

- เงินที่ได้รับไม่ได้รับวัตถุประสงค์ ให้รับรู้เป็นรายได้ทั้งจำนวน

- เงินที่ได้รับวัตถุประสงค์ให้ทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามสัดส่วนค่าใช้จ่าย

- สินทรัพย์ที่ได้รับซึ่งให้ประโยชน์แก่งานมากกว่า 1 รอบระยะเวลาบัญชี ให้ทยอยรับรู้เป็นมูลค่าของค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ได้รับ

- รายได้แผ่นดิน รับรู้เมื่อเกิดรายได้ ณ วันที่จัดทำรายงานให้ปิดบัญชีรายได้แผ่นดินและรายได้แผ่นดินนำส่งคลังไปเข้าบัญชีรายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง เพื่อแสดงภาระผูกพันที่หน่วยงานจะต้องนำเงินส่งคลัง

6. นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย

- ค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน เช่น ค่าใช้จ่ายบุคลากร ค่าใช้จ่ายดำเนินงานและค่าใช้จ่างบกลาง รับรู้เมื่อเกิดค่าใช้จ่าย

- ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน รับรู้เมื่อได้รับอนุมัติให้จ่ายให้แก่องค์กรหรือผู้มีสิทธิแล้ว

- รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง รับรู้เมื่อหน่วยงานนำเงินส่งคลังและ ณ วันที่จัดทำรายงานให้ปิดบัญชีรายได้แผ่นดินนำส่งคลัง และบัญชีรายได้แผ่นดินไปเข้าบัญชีรายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง เพื่อแสดงภาระผูกพันที่หน่วยงานจะต้องนำเงินส่งคลัง

- หนี้สงสัยจะสูญ จะประมาณจำนวนหนี้สงสัยจะสูญ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีและรับรู้หนี้สงสัยจะสูญเป็นค่าใช้จ่ายกับค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

- ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ให้คิดตามวิธีเส้นตรง ไม่มีราคาซาก (ราคาซาก = 0) สินทรัพย์ที่หมดอายุการใช้งานแล้วให้คงมูลค่าไว้ในบัญชี 1 บาท จนกว่าจะมีการจำหน่ายสินทรัพย์ออกจากระบบบัญชี

- ค่าตัดจำหน่าย คำนวณค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรง โดยให้มีอายุการใช้ประโยชน์ไม่เกิน 20 ปี

- ผังบัญชี เป็นการกำหนดชื่อบัญชีต่างๆ ที่ใช้ในการบันทึกบัญชี ปัจจุบันใช้ผังบัญชีมาตรฐานของส่วนราชการที่กระทรวงการคลังประกาศใช้เมื่อ วันที่ 11 กรกฎาคม 2546 เป็นแนวทางในการจัดทำผังบัญชีของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งจะมีหลายระดับให้เลือกใช้หรือเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้การบันทึกและรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานการเงินและงบการเงินต่างๆ จำเป็นต้องมีผังบัญชีที่ดีซึ่งครอบคลุมรายการบัญชีทั้งหมดของแต่ละหน่วยงาน และเอื้อประโยชน์ในการประมวลข้อมูล เพื่อจัดทำรายงานได้สะดวกรวดเร็ว

- เอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชี เรียกว่า ใบสำคัญการลงบัญชี ซึ่งแยกเป็น 3 ประเภท คือ ใบสำคัญการลงบัญชีด้านรับ ใบสำคัญการลงบัญชีด้านจ่าย และใบสำคัญการลงบัญชีด้านทั่วไป

- สมุดบันทึกรายการขึ้นต้น มี 2 รูปแบบ ดังนี้ แบ่งตามรายการรับจ่ายเงิน ประกอบด้วย สมุดรายวันเงินรับ สมุดรายวันเงินจ่าย สมุดรายวันทั่วไป แบ่งตามประเภทเงิน ประกอบด้วย สมุดเงินสด สมุดเงินฝากธนาคาร สมุดเงินฝากคลัง และสมุดรายวันทั่วไป

- สมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย ประกอบด้วย บัญชีแยกประเภทต่างๆ ทะเบียนและบัญชีย่อย รายงานการเงินเป็นการสรุปข้อมูลทางบัญชีให้อยู่ในรูปแบบที่กำหนด เพื่อประโยชน์แก่ฝ่ายบริหารในการใช้ข้อมูล เพื่อวางแผน ควบคุม ติดตามประเมินผล ตลอดจนการตัดสินใจ รายงานการเงินที่ต้องจัดทำ มีดังนี้

1. รายงานประจำเดือน ประกอบด้วย รายงานเงินรายได้แผ่นดิน รายงานรายได้ค่าใช้จ่าย รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่ายหรือรายงานเงินประจำงวดส่วนจังหวัด

2. รายงานประจำปี ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบกระแสเงินสด หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ในปัจจุบันรัฐได้ปรับเปลี่ยนและปฏิรูปการบริหารการเงินการคลังภาครัฐเข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS : Government Fiscal Management Information System) โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานและการจัดการภาครัฐโดยมีการบริหารจัดการแบบบูรณาการทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างครบวงจรและมีมาตรฐาน มีเครือข่ายรองรับระบบการเงินการคลังภาครัฐ ได้ทั้งระบบงบประมาณ ระบบจัดซื้อ/จ้าง ระบบการเงินและบัญชี ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล และระบบบัญชีต้นทุน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้ รวมทั้งมีข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องครบถ้วน เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ มีผลทำให้การจัดทำบัญชีและรายงานการเงินด้วยระบบ GFMS มีขั้นตอนแตกต่างไปจากการจัดทำบัญชี และรายงานการเงินตามเกณฑ์คงค้างระบบเดิม ดังนั้น เจ้าหน้าที่ด้านการเงิน

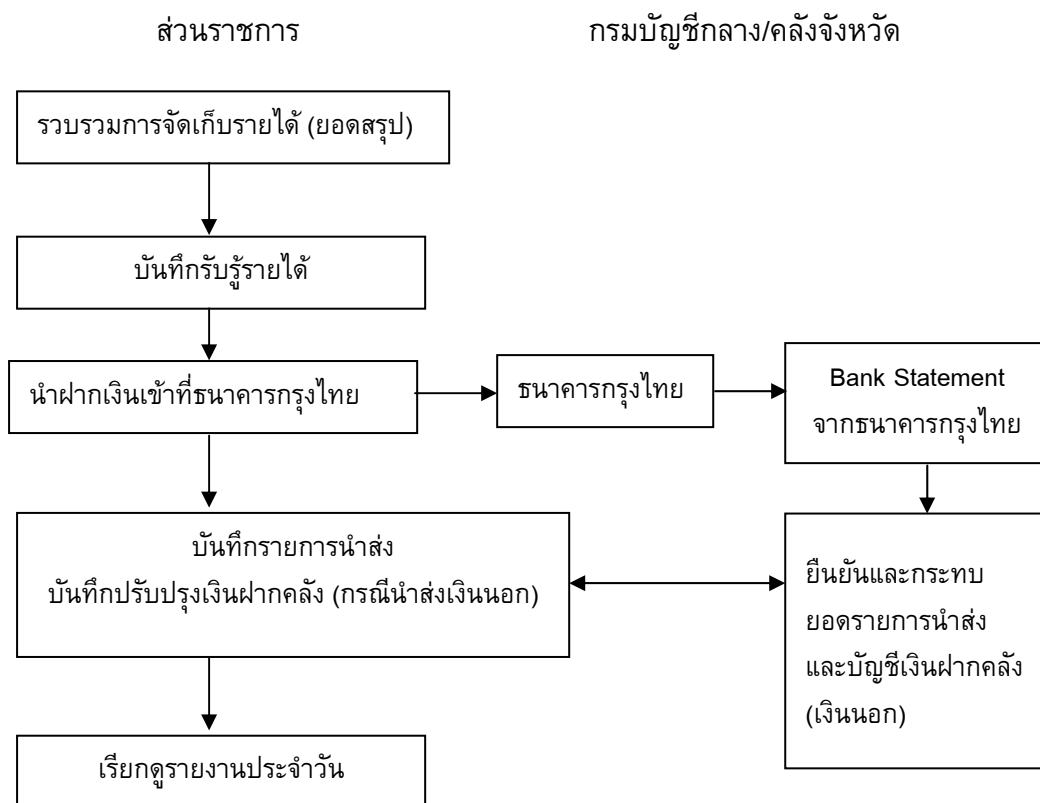
และบัญชีต้องมีความรู้ในระบบ GFMS เพิ่มขึ้น เพื่อนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานควบคู่กับการทำบัญชีในหลักเกณฑ์ที่กล่าวไว้ข้างต้น

5. บัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

การทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ได้มีการกำหนดวิธีการทำงานในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- 5.1 ระบบรับและนำส่ง
- 5.2 การบันทึกการจ่าย
- 5.3 ระบบบัญชีสินทรัพย์
- 5.4 ระบบบัญชีแยกประเภท

5.1 ระบบรับและนำส่ง

ภาพประกอบ 1 ภาพรวมระบบรับและนำส่ง

คำสั่งงานในระบบรับและนำส่ง (ของหน่วยงาน)

1. การรับรู้เงินรายได้แผ่นดิน ใช้คำสั่งงาน ZRP_RA
2. การนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน ใช้คำสั่งงาน ZRP_R1
3. การรับรู้รายได้เงินนอกงบประมาณ ใช้คำสั่งงาน ZRP_RB
4. การนำส่งเงินนอกงบประมาณ ใช้คำสั่งงาน ZRP_R2
5. การบันทึกปรับเงินฝากคลัง ใช้คำสั่งงาน ZRP_RX

คำสั่งงานในระบบรับและนำส่ง (เก็บแทนหน่วยงานอื่น)

1. การรับรู้เงินรายได้แผ่นดิน ใช้คำสั่งงาน ZRP_RC
2. การนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน ใช้คำสั่งงาน ZRP_R3
3. การรับรู้รายได้เงินนอกงบประมาณ ใช้คำสั่งงาน ZRP_RD
4. การนำส่งเงินนอกงบประมาณ ใช้คำสั่งงาน ZRP_R4
5. การบันทึกปรับเงินฝากคลัง ใช้คำสั่งงาน ZRP_RY

กรณีมีการนำส่งเงินให้ธนาคารด้วยเช็ค หากมีรายการเช็คขัดข้องต้องดำเนินการ

ดังนี้

1. ธนาคารจะส่ง Bank Statement และเช็คที่ขัดข้องให้กรมบัญชีกลาง ซึ่งระบบจะบันทึกรายการอัตโนมัติ (ประเภทเอกสาร CL) ดังนี้

- เดบิต ลูกหนี้เช็คขัดข้อง-หน่วยงานภาครัฐ (1102050121) (9999)
- เครดิต เงินฝากกรมบัญชีกลาง/คลังจังหวัด (11010203) (9999)

2. กรมบัญชีกลางส่งเช็คขัดข้องคืนให้ส่วนราชการ

3. ส่วนราชการบันทึกปรับปรุงเช็คขัดข้อง ประเภทเอกสาร JV ดังนี้

- เดบิต ลูกหนี้เช็คขัดข้อง – ประชาชน (1102050122)
- เครดิต เจ้าหนี้เช็คขัดข้อง – กรมบัญชีกลาง (2101020105)

กรณีที่เงินนอกงบประมาณปรับลดเงินฝากคลังด้วยประเภทเอกสาร

JK1 (สถานะเป็นเอกสารพัก) ดังนี้

- เดบิต เงินรับฝากส่วนราชการ (2111020101) (9999)
- เครดิต เงินฝากคลัง (1101020501)

โดยหลังจากที่กรมบัญชีกลางทำการยืนยัน ระบบจะผ่านรายการบันทึกบัญชี

ดังนี้

- เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน (5210010105)
- เครดิต เงินฝากคลัง (1101020501)
- เดบิต เงินรับฝากส่วนราชการ (2111020101) (9999)
- เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน (4308010105) (9999)

4. เมื่อส่วนราชการติดตามเจ้าของเช็คชำดข้อ ให้นำเช็ค หรือเงินสด มาชำระ แทนเช็คที่ชำดข้อแล้ว ให้ส่วนราชการบันทึกการรับเงินแทนเช็คชำดข้อ ซึ่งประเภทเอกสาร เป็น RR ดังนี้

- เดบิต เงินสดในมือ (1101010101)
- เครดิต ลูกหนี้เช็คชำดข้อ – ประชาชน (1102050122)

5. เมื่อส่วนราชการนำส่งเช็ค หรือเงินสด แทนเช็คชำดข้อ ประเภทเอกสาร R5 การบันทึกรายการจะเป็นเอกสารพัก ดังนี้

- เดบิต พักเงินฝากกรมบัญชีกลาง/คลังจังหวัด (11010204xx) (9999)
- เครดิต เงินสดในมือ (1101010101)

ในกรณีที่เงินนอกงบประมาณต้องปรับเพิ่มเงินฝากคลังประเภทเอกสาร เป็น RX (สถานะเป็นเอกสารพัก) ดังนี้

- เดบิต เงินฝากคลัง (1101020501)
- เครดิต เงินรับฝากส่วนราชการ (2111020101) (9999)

เอกสารนำส่งเงินแทนเช็คชำดข้อ (R5) หลังจากทีกรมบัญชีกลางผ่านรายการ แล้วการบันทึกบัญชี เป็น ดังนี้

- เดบิต พักเงินฝากกรมบัญชีกลาง/ คลังจังหวัด (11010204xx) (9999)
- เครดิต ลูกหนี้เช็คชำดข้อ – หน่วยงานภาครัฐ (9999)

เดบิต เจ้าหนี้เช็คชำดข้อ – กรมบัญชีกลาง (2101020105)

เครดิต เงินสดในมือ (1101010101)

กรณีที่เงินนอกงบประมาณ ซึ่งปรับเพิ่มเงินรับฝากคลังไว้ หลังจาก กรมบัญชีกลางผ่านรายการแล้ว การบันทึกบัญชีเงินฝากคลัง เป็น ดังนี้

- เดบิต เงินฝากคลัง (1101020501) xxx
- เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน (4308010105) xxx

เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน (2111020101) (9999) xxx

เครดิต เงินรับฝากส่วนราชการ (2111020101) (9999) xxx

การเรียกรายงานระบบรับและนำส่ง

1. รายงานแสดงเงินรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บได้และนำส่งคลัง ใช้คำสั่งงาน ZRP_RPT001

2. รายงานแสดงเงินรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บได้และนำส่งคลัง(แทนส่วน ราชการอื่น) ใช้คำสั่งงาน ZRP_RPT002

3. รายงานสมุดเงินสด ใช้คำสั่งงาน ZRP_RPT005

4. รายงานแสดงสถานะของเอกสารนำส่งเงิน ใช้คำสั่งงาน ZRP_STATUS

5. รายงานตรวจสอบเงินฝากคลัง ใช้คำสั่งงาน ZGL_RPT003

6. รายงานการเคลื่อนไหวเงินฝากกระทรวงการคลัง ใช้คำสั่งงาน ZGL_RPT013
การแก้ไขข้อผิดพลาดจากการบันทึกบัญชี

1. กรณีที่ข้อผิดพลาดเป็นเอกสารการผ่านรายการ หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้แก้ไข ด้วยคำสั่งงาน FB08
2. กรณีที่ข้อผิดพลาดเป็นเอกสารพัก ให้หน่วยงานนั้นๆ แจ้งกรมบัญชีกลาง ทำการแก้ไขให้
3. กรณีที่ข้อผิดพลาดเป็นรายการรับ และนำส่งรายได้แทนกัน ทั้งเงินใน และเงินนอก ต้องแจ้งให้กรมบัญชีกลางทำการแก้ไขให้เท่านั้น

5.2 การบันทึกการจ่าย

หลังจากที่ได้มีการวางเบิกเงิน (ฎีกา) ในระบบ GFMS และกรมบัญชีกลางได้ออนเงินเรียบร้อยแล้ว ส่วนราชการจะต้องทำการจ่ายเงินให้กับข้าราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ และหน่วยงานอื่นๆ ต่อไป

ส่วนราชการจ่ายเงินให้กับข้าราชการ เพื่อบันทึกจ่ายเงินให้กับข้าราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ และส่วนราชการอื่น โดยใช้คำสั่งงาน ZF_53_PM

กรณีบันทึกรายการลูกหนี้เงินยืม

1. บันทึกฎีกาการเบิกเงินลูกหนี้เงินยืม โดยใช้คำสั่งงาน ZFB60_K1 (เจ้าหน้าที่การเงินเป็นผู้ดำเนินการ)

กรณีผู้ขายส่วนราชการเป็น Axxxxxyyyyy (ใบสำคัญค่างจ่าย) เกิดเอกสารตั้งเบิกทางบัญชี ได้เลขที่เอกสารที่ขึ้นต้นด้วย 36xxxxxxx เกิดคู่บัญชี

เดบิต ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ/นอกงบประมาณ

เครดิต ใบสำคัญค่างจ่าย (A.....)

คู่บัญชีที่เกิด Auto

ที่เกิดขึ้นกับส่วนราชการ

เดบิต ค้างรับจากกรมบัญชีกลาง

เครดิต T/R- หน่วยงานรับเงินจากรัฐบาล

ที่เกิดขึ้นกับกรมบัญชีกลาง

เดบิต T/R –บก.โอนเงินให้หน่วยงาน

เครดิต ค้างจ่ายส่วนราชการ

กรณีเกิดข้อผิดพลาด สามารถยกเลิกเอกสารได้ 2 ทาง คือ

1. อนุมัติรายการที่ P1 หรือ P2

ส่วนกลางทำการกลับรายการ ด้วยคำสั่งงาน FB08 โดยระบุเอกสารตั้งเบิก

1. อนุมัติรายการตั้งเบิก (P1,P2)

2. ประมวลผลจ่าย (โดยกรมบัญชีกลาง) ระบบจะจ่ายเงินเข้าบัญชี
ของส่วนราชการ โดยเกิดคู่บัญชี Auto คือ เดบิต เงินฝากของหน่วยงาน (ในงบ/นอกงบ)

เครดิต ค้างรับจากกรมบัญชีกลาง

คู่บัญชีที่เกิดขึ้นกับกรมบัญชีกลาง

เดบิต ค้างจ่ายส่วนราชการ

เครดิต KTB จ่าย

2. เมื่อส่วนราชการทำการจ่ายชำระเงินเดือน โดยใช้คำสั่งงาน ZF_53_PM

เดบิต ไปสำคัญค้างจ่าย (A.....)

เครดิต เงินฝากของหน่วยงาน (ในงบ/นอกงบ)

กรณีเกิดข้อผิดพลาด

- กรณีไม่มีภาษี สามารถกลับรายการ โดยใช้คำสั่งงาน ZFI_FBRA
- กรณีมีภาษีแจ้งให้กรมบัญชีกลางกลับรายการให้

กรณีการหักล้างลูกหนี้เงินยืม

1. บันทึกหักล้างลูกหนี้เงินยืม

บันทึกหักล้างลูกหนี้เงินยืมกรณีใช้จ่ายเท่ากับเงินยืม /กรณีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเงินยืม
โดยใช้คำสั่งงาน ZF_02_K1

เกิดคู่บัญชีกรณีค่าใช้จ่ายเท่ากับเงินยืม

เดบิต ค่าใช้จ่าย

เครดิต ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ/นอกงบประมาณ

เกิดคู่บัญชีกรณีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเงินยืม

เดบิต เงินสด/เช็ค

เดบิต ค่าใช้จ่าย

เครดิต ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ/นอกงบประมาณ

นำส่งเงินส่วนที่รับคืนมา

เดบิต พักเงินฝากคลัง

เครดิต เงินสด/เช็ค

(โดยใช้คำสั่งงานกรณีเงินในงบ ZRP_R6 ถ้าเป็นเงินนอกงบ ZRP_R7)

กรณีเงินนอกต้องปรับปรุงเงินฝากคลัง โดยใช้คำสั่ง ZRP_RX เกิดคู่บัญชี

เดบิต เงินฝากคลัง 1101020501

เครดิต เงินรับฝากส่วนราชการ 2111020101

หากเกิดข้อผิดพลาดให้แจ้งกรมบัญชีกลางกลับรายการให้

คู่บัญชีกรณีค่าใช้จ่ายมากกว่าเงินยืม (ตั้งเบิกลูกหนี้เพิ่ม) โดยใช้คำสั่งงาน ZFB60_K1
เกิดคู่บัญชี

เดบิต ค่าใช้จ่าย

เครดิต ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ/นอกงบประมาณ

ใบสำคัญค้ำจ่าย (A.....)

อนุมัติรายการตั้งเบิก P1, P2

บันทึกจ่ายเงินให้ลูกหนี้เงินยืม โดยใช้คำสั่ง ZF_53_PM

กระบวนการงานการบันทึกรายการเบิกเกินส่งคืน

1. การบันทึกตั้งลูกหนี้เบิกเกินส่งคืน โดยใช้คำสั่งงาน ZGL_JE1

เดบิต เงินรอรับคืน

เครดิต เบิกเกินส่งคืนรอนำส่ง

2. การบันทึกรับเงินจากลูกหนี้เบิกเกินส่งคืน โดยใช้คำสั่งงาน ZGL_JE2

เดบิต เงินสดในมือ

เครดิต เงินรอรับคืน

3. บันทึกรายการตั้งเบิกเกินส่งคืนรอนำส่งโดยไม่มีลูกหนี้ ZGL_JE4

เดบิต เงินสดในมือ

เครดิต เบิกเกินส่งคืนรอนำส่ง

4. การบันทึกการนำส่งเงินเบิกเกินส่งคืน (เอกสารพัก)

กรณีเงินงบประมาณ โดยใช้คำสั่ง ZRP_R6

เดบิต T/E – รับเงินจากหน่วยงาน

เครดิต เงินสดในมือ

กรณีเงินนอกงบประมาณ รายการนำส่ง โดยใช้คำสั่งงาน ZRP_R7

เดบิต T/E- รับเงินจากหน่วยงาน

เครดิต เงินสดในมือ

ปรับปรุงเงินฝากคลัง โดยใช้คำสั่งงาน ZRP_RX

เดบิต เงินฝากคลัง

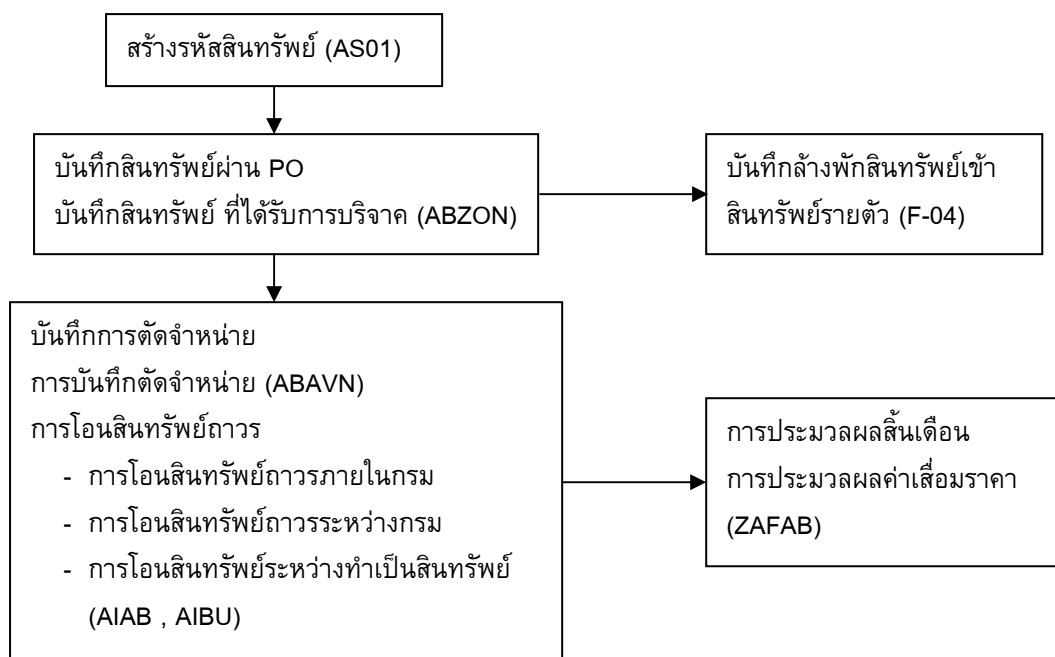
เครดิต T/R – ปรับเงินฝากคลัง

การบันทึกล้างรายการเบิกเกินส่งคืนรอนำส่ง โดยใช้คำสั่งงาน ZGL_JE3

เดบิต เบิกเกินส่งคืนรอนำส่ง

เครดิต ค่าใช้จ่าย

5.3 ระบบบัญชีสินทรัพย์

ภาพประกอบ 2 ภาพรวมระบบสินทรัพย์

การบันทึกรายการในระบบสินทรัพย์

1. การสร้างรหัสสินทรัพย์ โดยใช้คำสั่งงาน AS01
2. การสร้างรหัสสินทรัพย์ย่อย โดยใช้คำสั่งงาน AS11
3. การเปลี่ยนแปลงข้อมูลหลักสินทรัพย์ โดยใช้คำสั่งงาน AS02
4. การแสดงข้อมูลหลักสินทรัพย์ถาวร โดยใช้คำสั่งงาน AS03
5. การบล็อกข้อมูลหลักสินทรัพย์ถาวร โดยใช้คำสั่งงาน AS05
6. การบันทึกสินทรัพย์ถาวร

การบันทึกสินทรัพย์ที่สำรวจพบ โดยใช้คำสั่งงาน F-90

การบันทึกสินทรัพย์ที่ได้รับการบริจาค โดยใช้คำสั่งงาน ABZON

การตรวจสอบรายการคงค้างล้างบัญชีพัสดุสินทรัพย์ โดยใช้คำสั่งงาน FBL3N

การล้างบัญชีพัสดุสินทรัพย์เป็นสินทรัพย์รายตัว โดยใช้คำสั่งงาน F-04

การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร โดยใช้คำสั่งงาน ABAVN

การโอนสินทรัพย์ระหว่างหน่วยงานภายในกรมเดียวกัน/การโอนสินทรัพย์

ระหว่างหน่วยงานภายในกรมที่อยู่คนละหน่วยงาน โดยใช้คำสั่งงาน ABUMN

การโอนสินทรัพย์งานระหว่างทำเป็นสินทรัพย์ โดยใช้คำสั่งงาน AIAB/AIBU

การประมวลผลค่าเสื่อมราคา โดยใช้คำสั่งงาน ZAFAB

การเรียกรายงานในระบบสินทรัพย์

1. รายงานสินทรัพย์รายตัว โดยใช้คำสั่งงาน AW01N
2. รายงานการเปลี่ยนแปลงข้อมูลหลักสินทรัพย์ โดยใช้คำสั่งงาน

S_ALR_87012037

3. รายงานการบันทึกที่รับสินทรัพย์ โดยใช้คำสั่งงาน S_ALR_87012050
4. รายงานการบันทึกที่รับสินทรัพย์ระหว่างทำ โดยใช้คำสั่งงาน ZFA003
5. รายงานค่าเสื่อมราคาทั้งหมด โดยใช้คำสั่งงาน S_ALR_87012004
6. รายงานค่าเสื่อมราคาที่ผ่านมารายการโดยสินทรัพย์และงวดเวลา โดยใช้คำ

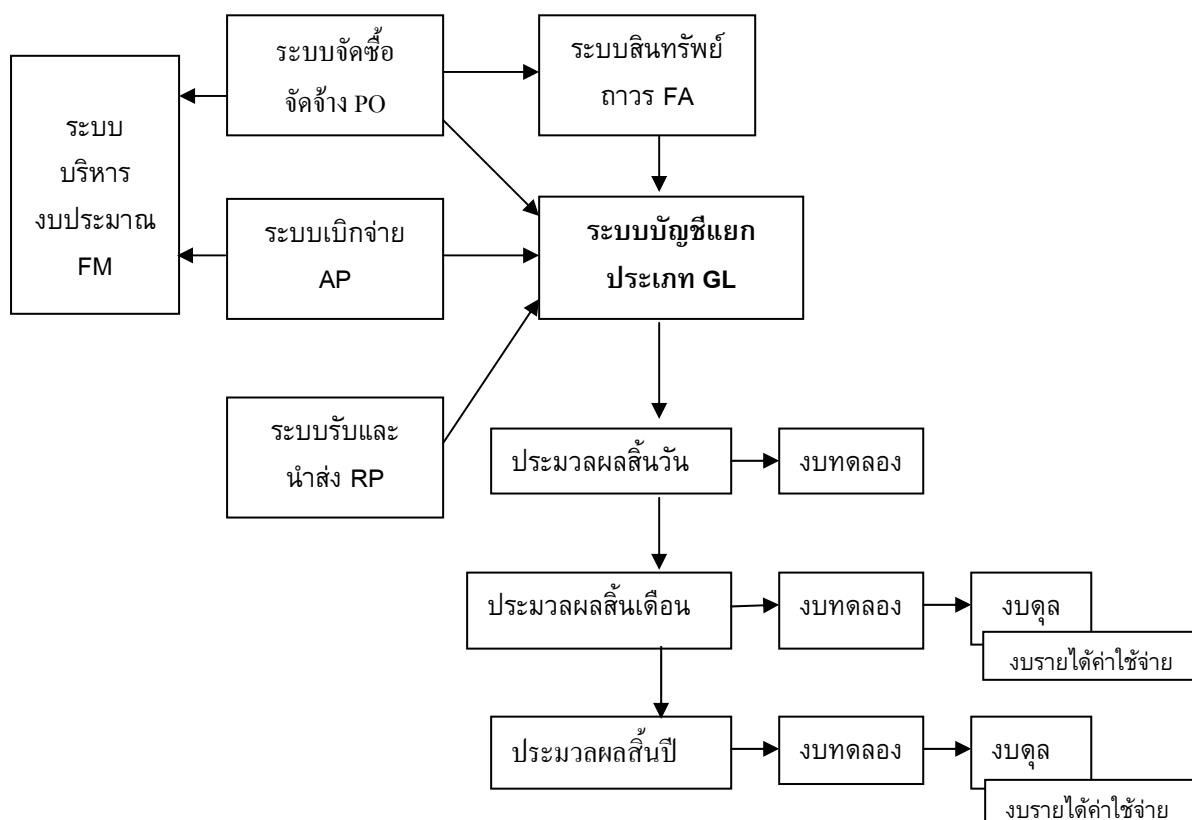
สั่งงาน S_PP_41000192

7. รายงานยอดสินทรัพย์คงเหลือตามรายการสินทรัพย์ โดยใช้คำสั่งงาน

S_ALR_87011963

8. รายงานยอดสินทรัพย์คงเหลือ โดยใช้คำสั่งงาน S_ALR_87011994

5.4 ระบบบัญชีแยกประเภท

ภาพประกอบ 3 ภาพรวมระบบบัญชีแยกประเภท GL

การบันทึกรายการในระบบบัญชีแยกประเภท GL

การปรับปรุงบัญชีแยกประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับตัวเงิน โดยใช้คำสั่งงาน (ZGL_JV)

การปรับปรุงบัญชีเงินสดหรือเงินฝากธนาคาร โดยใช้คำสั่งงาน (ZGL_JR)

การปรับปรุงวัสดุคงคลัง โดยใช้คำสั่งงาน (ZGL_JM)

การรับเงินนอกงบประมาณที่ไม่ฝากคลัง โดยใช้คำสั่งงาน (ZRP_RE)

การจ่ายเงินนอกงบประมาณที่ไม่ฝากคลัง โดยใช้คำสั่งงาน (ZF_02_PP)

การกลับรายการเอกสาร โดยใช้คำสั่งงาน FB08

รายงานในระบบบัญชีแยกประเภท GL

รายการแสดงเอกสาร โดยใช้คำสั่งงาน FB03

รายการแสดงบัญชี โดยใช้คำสั่งงาน FBL3N

รายการศูนย์ต้นทุน : บรรทัดรายการเกิดจริง โดยใช้คำสั่งงาน KSB1

รายการแสดงยอดคงเหลือ โดยใช้คำสั่งงาน FS10N

สมุดรายวันทั่วไป โดยใช้คำสั่งงาน ZGL_RPT001

รายงานบัญชีย่อยต่าง ๆ โดยใช้คำสั่งงาน ZGL_RPT003

รายงานแสดงเอกสารจาก Automatic Post โดยใช้คำสั่งงาน ZGL_RPT004

รายงานงบทดลองรายเดือน -หน่วยเบิกจ่าย โดยใช้คำสั่งงาน ZGL_MVT_MONTH

รายงานงบทดลองรายเดือน –รหัสหน่วยงาน โดยใช้คำสั่งงาน ZGL_MVT_MONTH_CC

งบแสดงฐานะทางการเงินและรายงานรายได้และค่าใช้จ่าย โดยใช้คำสั่งงาน

S_ALR_87012284

6. ปัญหาการทำบัญชี

พูลนิจ ปิยะอนันต์ (2541: 98 – 102) กล่าวถึง ปัญหาในทางปฏิบัติด้านการบัญชีว่า การบัญชีเป็นขั้นตอนของการรวบรวมเอกสารการเบิกจ่ายเงินมาลงบันทึกเพื่อจัดทำรายงานการเงิน และให้มีการตรวจสอบภายใน และผู้ตรวจสอบภายนอก (สตง.) ระบบบัญชีที่ขาดประสิทธิภาพหรือล่าช้า แม้ว่า จะมีผลกระทบต่อการบริหารงานของส่วนราชการต่างๆ น้อยกว่า ระบบบริหารการเงินที่ขาดความคล่องตัวและล่าช้าในการเบิกจ่ายเงิน แต่ก็มีความสำคัญเพราะ ข้อมูลทางการเงินเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารในการควบคุมการใช้จ่ายเงินให้มีประสิทธิภาพ ในหลักการแล้วการบัญชีที่ดีจะต้องเป็นระบบที่แสดงข้อมูลทางการเงินครบถ้วนต่อการวางแผนการบริหารงานและงบประมาณในปัจจุบันและอนาคต

ในปัจจุบันระบบสารสนเทศมีความสำคัญในธุรกิจ โดยเฉพาะระบบสารสนเทศทางบัญชี เป็นสารสนเทศพื้นฐานแสดงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการบันทึก วิเคราะห์ จัดทำรายงานให้ โดยมีการจำกัดสิทธิผู้ใช้ใน

ระดับต่างๆ ในการเรียกใช้ข้อมูลทางการเงินและบัญชี เพื่อความปลอดภัยและทำให้ผู้บริหารฝ่ายบัญชี และผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี มีเวลาในการวิเคราะห์ข้อมูลมากขึ้นแทนที่ต้องใช้เวลาในการป้อนบัญชีเหมือนเมื่อก่อน และบทบาทของนักบัญชียุคใหม่ควรเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการบริหาร ดังนั้นนักบัญชีต้องมีความรู้ในด้านคอมพิวเตอร์ (อุษณา ภัทรมนตรี. 2546: 3 – 4)

ในราวปี ค.ศ. 1960 ธุรกิจเริ่มนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการประมวลผลเฉพาะด้าน เช่น ด้านบัญชี อาจใช้ในด้านสินค้าคงเหลือ เงินเดือน เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดทำบัญชีที่ล่าช้า และไม่ถูกต้อง การมีโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปที่ใช้งานง่าย และราคาไม่แพงช่วยในการบันทึก และประมวลผลรายการค้า ทำให้จัดทำบัญชี และงบการเงินทำได้รวดเร็ว และนักบัญชีมีเวลามากขึ้นในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลบัญชีที่มีประโยชน์ต่อการบริหารมากขึ้น จนเกิดเป็นระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System : AIS) และพัฒนาเป็นข้อมูลพื้นฐานของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (Management Information System : MIS) ต่อมาในปี ค.ศ. 1970 ระบบสารสนเทศทางการบัญชีได้พัฒนา เพื่อประโยชน์ในการบริหารองค์การธุรกิจไปอีกหลายระบบ เช่น ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ ระบบสนับสนุนการบริหารระดับสูง ระบบผู้เชี่ยวชาญ จนมาถึงในปัจจุบัน การพัฒนาเทคโนโลยีได้พัฒนาร่วมกับเทคโนโลยีโทรคมนาคม และกลายเป็นระบบไอทีที่ติดต่อสื่อสารระหว่างเครือข่ายคอมพิวเตอร์ด้วยกัน (อุษณา ภัทรมนตรี. 2546: 5 – 6)

จากผลการศึกษา ชาร์ล อาร์ เนคโก (Charles, R. Necco. 1989) ได้สรุปสาเหตุที่กิจการล้มเหลวในการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ไว้ว่า เกิดจาก

1. ผู้บริหารระดับสูงไม่สนับสนุนหรือไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนา หรือไม่มีคณะกรรมการระดับสูงในการพัฒนาระบบงาน
2. การเปลี่ยนแปลงความต้องการหรือวัตถุประสงค์ของระบบงานบ่อย
3. การเลือกเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ล้าสมัยเกินกว่าที่พนักงานจะเข้าใจ
4. การขาดคู่มือหรือวิธีการพัฒนาระบบงานให้เป็นไปตามขั้นตอนอย่างเป็นมาตรฐาน
5. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบที่ไม่เพียงพอ และได้รับการฝึกอบรมไม่เพียงพอ

นอกเหนือจากปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้วยังมีปัญห่อื่นๆ อีก เช่น ข้อจำกัดของซอฟต์แวร์ ระบบบัญชีสำเร็จรูป ปัญหาจากการขาดการประสานงานร่วมกัน ระหว่างผู้ใช้งาน การเปลี่ยนแปลงบุคลากรหลัก ที่เกี่ยวกับการวางระบบการใช้ซอฟต์แวร์ระบบบัญชีสำเร็จรูป เช่น การหมุนเวียนสับเปลี่ยนหน้าที่ การลดหรือเพิ่มคณะผู้บริหารหรือพนักงาน เป็นต้น ซึ่งย่อมมีผลกระทบต่อโครงการอย่างแน่นอน ทั้งในด้านเวลา มีผลทำให้งานเสร็จช้ากว่าที่แผนกระทบถึงคุณภาพของงานที่ได้เนื่องจากประสบการณ์และความชำนาญของบุคลากรซึ่งเปลี่ยนไป ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการวางแผนระบบเพิ่มมากขึ้นกว่าที่ได้ประมาณการไว้

รุจิราภรณ์ คำเอี่ยม (2549: 88 – 96) ได้สรุปปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามระบบ GFMS ของสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า สาเหตุหนึ่งที่สำคัญมาจากปัญหาจากการปฏิบัติงานด้านบัญชีเกณฑ์คงค้างของสำนักงานศาลยุติธรรม มีปัญหา ดังนี้

1. ปัญหาที่เกิดจากการปรับเปลี่ยนการใช้หลักการบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง เนื่องมาจากการยกยอดข้อมูลบัญชีค่าใช้จ่ายค้างจ่าย บัญชีสินทรัพย์
2. ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายบัญชีของสำนักงานศาลยุติธรรม ไม่สอดคล้องกับกรมบัญชีกลาง เนื่องจากกรมบัญชีกลางไม่ออกแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงานสำหรับหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญที่ชัดเจน
3. ปัญหาด้านบุคลากร พบว่า มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ความรู้ของผู้ปฏิบัติงานไม่ตรงกับงานเนื่องจากกลุ่มคนรุ่นเก่าที่ยึดติดกับการทำบัญชีระบบบัญชีเงินสดปรับตัวช้า ไม่เข้าใจพื้นฐานวิธีการบัญชี และผู้ปฏิบัติงานขอย้ายเปลี่ยนสายงานกันบ่อยมาก เนื่องจากผู้ปฏิบัติเห็นว่าเป็นงานที่ยาก และมีความรับผิดชอบสูงกว่างานในระดับเดียวกัน ขาดความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่น โดยฝ่ายการเงินและฝ่ายพัสดุในเรื่องของเอกสารมาใช้ประกอบการบันทึกบัญชี ซึ่งจัดส่งให้ฝ่ายบัญชีล่าช้า
4. ปัญหาการขาดเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยรองรับการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการทำบัญชีด้วยมือโดยไม่มีโปรแกรมคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการปฏิบัติงาน ส่งผลทำให้การทำงานล่าช้า เนื่องจากขั้นตอนการปฏิบัติงานในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมีขั้นตอนที่เพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยมาใช้งานก็มีข้อจำกัดในเรื่องของผู้ที่จะใช้งานในระบบ ซึ่งจะต้องมีความรู้ และความเข้าใจด้านบัญชีสามารถวิเคราะห์รายการบัญชีได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งต้องมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ด้วย
5. ปัญหาการติดต่อประสานงานกับกรมบัญชีกลาง พบว่า เจ้าหน้าที่ของกรมบัญชีกลางให้คำตอบเกี่ยวกับปัญหาเดียวกันไม่ตรงกัน ซึ่งเกิดจากกรมบัญชีกลาง ยังไม่มีนโยบายบัญชีเกี่ยวกับหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญที่ชัดเจน

ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามระบบ GFMS ของสำนักงานศาลยุติธรรม มีดังนี้

1. สิทธิในการทำงานตามบัตร Smart Card เนื่องจากสำนักงานศาลยุติธรรมในส่วนกลางยังไม่มีเครื่อง Terminal ใช้จึงไม่มี Smart Card ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ในบางเรื่องต้องให้เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลางดำเนินการให้ ซึ่งก่อให้เกิดความไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน อีกทั้งสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยงานส่วนกลาง ไม่สามารถดูแลช่วยเหลือรวมทั้งแก้ปัญหาให้หน่วยงานในสังกัดได้ การแก้ปัญหาต้องผ่านกรมบัญชีกลางเท่านั้น จึงทำให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน
2. การยกยอดข้อมูลเข้าระบบ GFMS ไม่มีการกำหนดวิธีปฏิบัติงาน เพื่อยกยอดข้อมูลที่ชัดเจนและแน่นอน มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้

อย่างถูกต้อง ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน เนื่องจากไม่สามารถส่งข้อมูลได้ หรือส่งได้แต่ไม่ถูกต้อง และต้องทำการแก้ไขในภายหลัง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ยุ่งยาก หน่วยงานไม่สามารถจัดทำได้เอง ต้องทำผ่านโครงการ GFMS เท่านั้น ซึ่งติดต่อยากมาก และโครงการ GFMS ไม่เข้าใจระบบงานของสำนักงานศาลยุติธรรม จึงทำการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่สำนักงานศาลยุติธรรมยกยอดเข้าสู่ระบบ โดยผลการ ทำให้ข้อมูลที่มีในระบบผิดพลาดจากความเป็นจริงต้องเสียเวลาในการแก้ไข

3. เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลางมีเพียงส่วนน้อยที่เข้าใจระบบงานและระบบบัญชีของสำนักงานศาลยุติธรรม โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่คลังจังหวัดในส่วนภูมิภาคขาดความเข้าใจในระบบการทำงานของสำนักงานศาลยุติธรรม จึงให้คำแนะนำ รวมถึงบังคับให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติส่วนราชการอื่นที่มีระบบงานที่แตกต่างจากสำนักงานศาลยุติธรรม ทำให้เกิดปัญหาการปฏิบัติงานไม่เป็นไปในแนวเดียวกัน

4. เอกสาร เพื่อใช้ในการตรวจสอบที่ได้จากระบบมีมากเกินไป บางครั้งข้อมูลที่ใช้ในการตรวจสอบจากแต่ละแหล่งก็ให้ข้อมูลไม่ตรงกัน และไม่มีการแจ้งให้ชัดเจนว่า ต้องตรวจสอบจากเอกสารใด อย่างไร

ปัญหาการปฏิบัติงานในระบบ GFMS กับระบบบัญชีของสำนักงานศาลยุติธรรม มีดังนี้

1. ชื่อบัญชีตามผังบัญชีของระบบ GFMS มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง และไม่ครอบคลุมภารกิจที่สำคัญของสำนักงานศาลยุติธรรม ทำให้การจัดทำรายงานเงินตามผังบัญชีของระบบ GFMS แสดงข้อมูลที่ไม่แสดงผลฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างครบถ้วน อีกทั้งก่อให้เกิดความสับสนกับเจ้าหน้าที่ผู้จัดทำรายงานการเงิน ในการรวบรวมข้อมูลบัญชีเพื่อจัดทำรายงานการเงิน

2. การบันทึกบัญชีตามระบบ GFMS มีหลายรายการที่มีความแตกต่างจากการบันทึกบัญชีของสำนักงานศาลยุติธรรม ทั้งในจุดรับรู้รายการ และวิธีการบัญชี ซึ่งทำให้การจัดทำรายงานการเงินประจำเดือนจากทั้ง 2 ส่วน มีความแตกต่างกัน เช่น สำนักงานศาลยุติธรรมจะรับรู้ค่าใช้จ่าย เมื่อได้รับหลักฐานขอเบิก ในขณะที่ระบบ GFMS จะรับรู้เมื่อมีการจัดส่งแบบ ขบ. 02 เข้าสู่ระบบ สำหรับการรับรู้รายได้จากเงินงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม จะรับรู้เป็นรายได้ เมื่อได้รับเงินงบประมาณเข้าสู่บัญชีของหน่วยงาน ในขณะที่ระบบ GFMS จะรับรู้เมื่อมีการจัดส่ง แบบ ขบ.02 เข้าสู่ระบบ โดยมีการรับรู้เป็นรายได้ค้างรับไว้ก่อน ซึ่งจะปรับลด เมื่อมีการส่งจ่ายเงินเข้าบัญชีหน่วยงาน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายงานประจำเดือนของหน่วยงาน เมื่อกรมบัญชีกลางประมวลผลและส่งจ่ายเงินเข้าบัญชีหน่วยงานไม่ทันภายในเดือน ทำให้บัญชีรายได้จากเงินงบประมาณงบกลางตามระบบ GFMS สูงกว่ายอดตามบัญชีแยกประเภททั่วไปตามรายงานการเงินของหน่วยงาน

3. ปัญหาในการจัดทำงบการเงินจากระบบ GFMS เนื่องจากหน่วยงานไม่ทราบขั้นตอนการปฏิบัติที่ถูกต้องและชัดเจน ข้อมูลที่ได้รับจากการอบรมจากกรมบัญชีกลาง

และโครงการ GFMIS ไม่ค่อยชัดเจนและไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง ทำให้เกิดปัญหา ในการปฏิบัติ

4. ปัญหาในระบบ GFMIS พบปัญหาที่เกิดจากตัวระบบเอง เช่น เมื่อหน่วยงานทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคนำข้อมูลเข้าระบบพร้อมกัน โดยใช้คำสั่งงานเดียวกัน ไม่สามารถทำงานได้พร้อมกัน รายงานที่ออกจาก Web Report ไม่สามารถนำมาใช้ในการ ตรวจสอบได้ เนื่องจากข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนไม่เป็นปัจจุบัน

5. ปัญหาที่เกิดจากการประสานงาน ในเรื่องหนังสือเวียน และการ ประสานงานกับโครงการ และกรมบัญชีกลาง ยังขาดการสื่อสารที่ดี เกิดปัญหาในการขอความร่วมมือเพื่อตอบปัญหา หรือแก้ปัญหาก็เกิดขึ้น ขาดผู้รับผิดชอบหรือเจ้าของเรื่อง และแหล่งข้อมูล ในการช่วยแก้ไขปัญหายังไม่ชัดเจน เกิดการสับสนไม่สามารถปฏิบัติงานได้

เมื่อรัฐบาลได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานภาครัฐใช้ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS : Government Fiscal Management Information System) ใน ด้านงบประมาณ ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการจัดทำบัญชีการเงิน บัญชีบริหาร และด้านบุคลากร โดยนำคอมพิวเตอร์เข้ามาทำงานร่วมกัน โดยให้ทุกส่วนราชการ ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ใช้ระบบงานดังกล่าว รวมถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงาน ราชการส่วนกลาง และมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ซึ่งต้องใช้ระบบ การบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547 จนถึง ปัจจุบัน ได้แบ่งการปฏิบัติงานออกเป็นหลายด้าน ซึ่งในด้านของการเบิกจ่าย เป็นด้านที่มี ประสิทธิภาพที่ดีมากของระบบ ส่วนด้านที่เป็นปัญหามากที่สุดคือด้านบัญชี เนื่องจากโครงสร้าง ของระบบ GFMIS ข้อมูลทางบัญชีจะเกิดขึ้น ตั้งแต่ระบบจัดซื้อจัดจ้าง ระบบเบิกจ่าย ซึ่งเมื่อทั้ง 2 ระบบ มีการบันทึกข้อมูลเข้าระบบข้อมูลจะวิ่งไปสู่ระบบงานด้านบัญชีและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (Single Entry) ซึ่งเป็นข้อดีที่ทำให้หน่วยงานลดขั้นตอนการทำงาน ดังนั้น หากการบันทึกรายการ ในส่วนงานต่างๆ เป็นไปอย่างเรียบร้อยและถูกต้อง ในด้านของบัญชี (งบทดลอง) ก็จะเรียบร้อยตาม ไปด้วย จากการสำรวจ พบว่า งานที่ทำให้ด้านบัญชีประสบปัญหา ก็คือ ในเรื่องของสินทรัพย์ กล่าวคือ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548 จนถึงปัจจุบัน สำนักการคลังและสินทรัพย์ได้ตรวจสอบ รายการพัสดุภัณฑ์คงค้างอยู่ในระบบประมาณ 6,200 รายการ ข้อผิดพลาดที่พบส่วนใหญ่ จะเป็น บัญชีพัสดุภัณฑ์ของปีงบประมาณ 2548 และเป็นการบันทึกรายการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา สาเหตุที่ผิดพลาดเกิดจากการไม่เข้าใจและความไม่ชัดเจนในขั้นตอนการปฏิบัติ ประกอบ กับ ในส่วนของสินทรัพย์จะได้รับการอบรมและมีคู่มือแนวการปฏิบัติน้อยมาก (สำนักการคลังและ สินทรัพย์ : คู่มือการล้างบัญชีพัสดุสินทรัพย์)

จากข้อมูลดังกล่าว เป็นเพียงปัญหาส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลง ในระบบการทำงานใหม่ การให้ความรู้กับผู้ปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน ทำให้พบปัญหาในด้านต่างๆ อีกมากมาย และปัญหาอีกหลายๆ ปัญหา ที่ผู้วิจัยได้ประสบกับการ ทำงานในด้านบัญชี คือผู้ทำบัญชีในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีปัญหาการทำบัญชีในเรื่องต่างๆ

เช่น เรื่องคำสั่งงานในระบบนอกเหนือจากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ความไม่พร้อมของเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal) มีจำนวน ไม่เพียงพอ ดังนั้น จากปัญหาดังกล่าว จึงเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา เรื่อง ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชนิตา จวงพันธ์ (2549) ได้ศึกษาการศึกษาปัญหาของผู้ปฏิบัติงานโครงการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐเข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ที่มีต่อระบบการบริหารการเงินและบัญชีส่วนราชการ พบว่า ปัญหาของผู้ปฏิบัติงานโครงการ GFMIS ที่สำคัญเป็นปัญหาในด้านพัสดุ คือ ผู้ปฏิบัติไม่สามารถระบุ และกำหนดการจัดซื้อจัดจ้างได้ชัดเจนตามหลักบัญชีเกณฑ์คงค้าง ด้านการเงิน คือ ผู้ปฏิบัติขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้โปรแกรม ด้านบัญชี คือ ผู้ปฏิบัติมีปัญหาการบันทึกรายการบัญชี และด้านการวางแผนงบประมาณ คือ ผู้ปฏิบัติมีปัญหาในการนำความรู้มาใช้ในการวางแผนงบประมาณ โครงการ โดยระดับปัญหาในด้านบัญชี อยู่ในระดับมาก ด้านพัสดุ ด้านการเงิน และด้านการวางแผน และงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ปฏิบัติงานโครงการ GFMIS ที่ได้ศึกษาจำนวนรายวิชาทางบัญชีหรือวิชาที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันมีปัญหาแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน และผู้ปฏิบัติงานโครงการ GFMIS ที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีปัญหาไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 53 เสนอให้หน่วยงานกำกับดูแลโครงการจัดฝึกอบรมเพิ่ม และกำหนดเป็นรายวิชาในหลักสูตรของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้วย

รุจิราภรณ์ คำเอี่ยม (2549) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานในระบบ GFMIS กรณีศึกษา : สำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า ทั้งการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง และการนำระบบ GFMIS มาใช้ในการปฏิบัติงานก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานหลายประการ เนื่องจากข้อมูลการปฏิบัติงานบางอย่างคลุมเครือแยกแยะได้ยาก เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และขาดความรู้ความเข้าใจในระบบงาน นอกจากนี้ ยังขาดการประสานงานที่มีประสิทธิภาพกับกรมบัญชีกลาง และโครงการ GFMIS ผู้ศึกษาจึงได้เสนอแนวทางแก้ไขว่า ควรจัดให้มีการฝึกอบรม เพื่อให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสายงานตำแหน่งการเงิน บัญชี พักได้มีความรู้ความเข้าใจ ที่จะปฏิบัติภารกิจในเรื่อง การจัดทำบัญชีของส่วนราชการให้เป็นไปตามนโยบาย และแนวทางที่กำหนดไว้อย่างถูกต้อง รวมทั้ง ควรมีการพัฒนาทักษะในการติดต่อสื่อสาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดต่อประสานงาน

จณัฐพร อุบลวัฒนา (2548) ได้ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ข้าราชการสำนักงาน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน และด้านการควบคุมและตรวจสอบ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานด้านบริบทเป็นอันดับแรก โดยเฉพาะเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบในการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ปัญหาด้านการวางแผน โดยมีปัญหาในเรื่องของการปรับเปลี่ยนการจัดทำบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง และในด้านการควบคุม และตรวจสอบเป็นปัญหารองลงมา เป็นอันดับที่สาม โดยมีปัญหาในเรื่องระยะเวลาที่กำหนดในการจัดทำรายงานการเงินและบัญชี ส่วนด้านการดำเนินงานเป็นปัญหาด้านสุดท้าย โดยเฉพาะเรื่องการทำรายงานเงินสดคงเหลือประจำวันเมื่อสิ้นวันเวลารับ-จ่ายเงินประจำวัน มีปัญหาน้อยที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากส่วนราชการกำหนดปิดเวลารับ-จ่ายประจำวันในเวลา 15.30 น. จึงทำให้ไม่มีปัญหาในการจัดทำรายงานเงินสดคงเหลือประจำวัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่มี อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งปัจจุบันต่างกัน มีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ฉัตรลวาลย์ ทองบ่อ (2549) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานในกองคลัง เกี่ยวกับระบบ GFMS ต่อระบบการรับและนำส่งเงินรายได้ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานเห็นด้วยในระดับปานกลางว่าระบบมีความสามารถในการบันทึกการรับ และนำส่งเงินรายได้ ตลอดจนการเรียกรายงานประเภทต่างๆ รวมทั้ง สามารถปรับปรุงรายการ แต่ผู้ปฏิบัติงานเห็นด้วยอย่างมากว่าระบบ GFMS มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน โดยสรุปแล้วผู้ปฏิบัติงานเห็นด้วยในระดับปานกลาง ต่อความสามารถในการทำงานโดยรวมของระบบ GFMS ผลการศึกษาข้างต้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล แต่ขึ้นอยู่กับกระทรวงที่สังกัดของผู้ปฏิบัติงาน โดยที่ผู้ปฏิบัติงานในกระทรวงมหาดไทยเห็นด้วยมากที่สุด ในขณะที่ผู้ปฏิบัติงานในกระทรวงอื่นๆ เห็นด้วยมากกว่าระบบมีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

พรรณี นิลสิทธิ์ (2548) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มสำนักงานเขตที่ 5 สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มสำนักงานเขตที่ 5 สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการปฏิบัติงานการเงิน และการบัญชีในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มสำนักงานเขตที่ 5 สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับน้อย ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและการบัญชีที่มีตำแหน่งต่างกัน และมีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพ และปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและการบัญชีที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการเงินและบัญชี ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชี โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการเบิกจ่ายเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และผู้ที่ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่เคยและไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับงานการเงินและบัญชี มีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรับเงิน และการควบคุม ตรวจสอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

แสงเดือน หอมชื่น (2547) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานธุรการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่ม 7 พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานธุรการในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาด้านการบริหารงานพัสดุ อยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายธุรการ และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายธุรการที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาในการปฏิบัติงานธุรการ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ส่วนผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายธุรการ และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายธุรการที่มีอายุ และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานธุรการ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายธุรการ และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายธุรการที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีปัญหาการปฏิบัติงานธุรการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานพัสดุ มีปัญหาการปฏิบัติงานธุรการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

อรนุช ทองสุโขวงศ์ (2545) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานการเงินโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานการเงินโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวม และรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ คือ งานบัญชี การจ่ายเงิน การรับเงิน และการเก็บรักษาเงินตามลำดับ เรื่องที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การขาดแคลนบุคลากรที่มีวุฒิเกี่ยวกับการเงินและบัญชีโดยตรง ส่วนเรื่องที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจ่ายเงินให้ผู้อื่นรับเงินแทนผู้มีสิทธิโดยมีหนังสือมอบฉันทะมอบอำนาจ หรือการโอนสิทธิ์เรียกร้อง และการเรียกใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานการจ่ายเงินที่ลงชื่อผู้รับเงินไว้ล่วงหน้าก่อนการจ่ายเงิน

มิกานดา (จณัฐพร อุบลวัฒนา. 2548: 95 ; อ้างอิงจาก Mikanda, N.N. 1995) ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะการเสริมกันทางการเงินการบัญชี และรายงานการเงิน : กระบวนทัศน์ที่มุ่งด้านพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ สำหรับการแก้ปัญหาและการตัดสินใจนโยบายทางการเงินการบัญชี พบว่า มีแนวคิดหลักสองประการในวิทยานิพนธ์นี้ แนวคิดแรก คือ การกระทำผิดทางบัญชีและการเงิน “การเงินและงานบัญชีไม่ได้จบลงในตัวเอง” เป็นความหมายของการติดตามความพยายามที่สร้างโดยการจัดการ และการได้รับการสนับสนุนที่แต่ละความพยายามได้บรรลุภายในรูปแบบสภาพแวดล้อมของบริษัท แบบของสภาพแวดล้อมอยู่เหนือระบบภายในข้อมูลรายงานของบริษัทที่หา มีความสัมพันธ์กัน เทคนิคการจัดการบัญชี (การเลือกในทางตรงกันข้าม) เพิ่มความไม่แน่นอน

รอบขอบเขตการดำเนินการเกี่ยวข้องของบริษัท การจัดการมีแนวโน้มสร้างภาพบวกของบริษัท ภายใต้แนวทางการแนะนำ เพราะว่าการประเมินการดำเนินการขึ้นอยู่กับมัน การเงินการบัญชี เป็นกระบวนการที่ค่อนข้างยาก กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ค่อนข้างเป็นทางบวกที่จำเป็น เพื่อกำหนดขอบเขต การรายงานข้อมูลของบริษัท แนวคิดที่สอง คือ ระบบมุมมองทางการเงิน การบัญชี องค์ธุรกิจเป็นระบบเปิด อาศัยสภาพแวดล้อม ซึ่งต้องทำให้เป็นที่ประทับใจและได้รับแหล่งพลังงานที่ต้องการ ชุมชนปรารถนาการทำงานร่วมกันที่จะเหนือกว่ายอดรวมของทุนที่นักลงทุนวางลงในธุรกิจ สองแนวคิดหลักนี้ให้ผลกระทบต่อบรรยากาศทางเศรษฐศาสตร์มิติ ซึ่งวางในองค์ประกอบข้อมูลระดับภาค ซึ่งเกิดภายในกับการเจาะจงสภาพแวดล้อมของบริษัท ผลลัพธ์ที่ยืดหยุ่นได้ เป็นภาพความสามารถของบริษัทที่ยังคงดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ควบคุมด้วยตนเองใช้ เพื่อสร้างแบบฝึกปฏิบัติของกระบวนการที่ใหม่ในสถานการณ์ธุรกิจจริง การคำนวณที่ยืดหยุ่นเปิดเผย ผลกระทบที่เปลี่ยนแปลงเล็กน้อยในตัวแปร เช่น การหมุนเวียนของเงินปฏิบัติการและอื่นๆ จากผลกำไรของบริษัท กระบวนการที่มาจากวิถีทางแบบปฏิบัติกันมาได้ถูกเน้นความสำคัญ

นอร์มานด์ (จณัฐพร อุบลวัฒนา. 2548: 95 ; อ้างอิงจาก Normand, C.J. 1998) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบปัญหา ซึ่งกำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญงานบัญชี และผู้ฝึกหัดงานบัญชีในงานการเงินและบัญชี จุดประสงค์ของการศึกษานี้ เพื่อเปรียบเทียบปัญหาที่กำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญงานการเงินบัญชีและผู้เริ่มฝึกหัดงานบัญชี กลุ่มตัวอย่างของผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในงานด้านบัญชีที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป ในงานบัญชีของกิจการขนาดใหญ่ ส่วนกลุ่มตัวอย่างของผู้ฝึกหัดประกอบด้วยนักศึกษาบัญชีที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ในตะวันตกกลางที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะโดย AACSB หัวข้อนั้นกล่าวถึงการกำหนดปัญหาทางการเงินและบัญชี 2 ปัญหา โดยกระต่ายทำการที่ได้รับการออกแบบ โดยเฉพาะเนื่องจากหลักการบัญชี 3 ประการ ที่ระบุเป็นหัวข้อในปัญหาที่ 2 ซึ่งปัญหาที่ถูกพิจารณาว่าเป็นการเสนอความซับซ้อนของการแก้ปัญหาทางบัญชีและการเงินมากกว่า 1 ปัญหา ซึ่งรวมหลักการทางบัญชีเพียง 2 ประการ มีลักษณะพิเศษ 2 ประการ ที่เกี่ยวข้องกับวิธีที่ใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อแก้ปัญหาในขอบเขตและถูกเลือกให้เป็นตัวแปรอิสระ คือ 1) จำนวนเวลาที่ผู้ฝึกหัดงานบัญชี และผู้เชี่ยวชาญงานบัญชีที่ต้องการเพื่อกำหนดปัญหาทางการเงินและบัญชี 2) ชุดของแนวคิด และ/หรือหลักการเลือกผู้ฝึกหัดงานบัญชี และผู้เชี่ยวชาญทางการเงิน เพื่อกำหนดปัญหาทางการเงินและบัญชี นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร ดำเนินการประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชีและค่าเฉลี่ยผลการเรียนสะสม (CGPA) และตัวแปรไม่อิสระ 2 ตัวแปร ที่ถูกสำรวจโดยกลุ่มผู้ฝึกหัดงานบัญชี การวิเคราะห์ทางสถิติชี้ว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างผู้เชี่ยวชาญและผู้ฝึกหัดที่กำหนดปัญหาที่ 1 แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างผู้เชี่ยวชาญและผู้ฝึกหัดในปัญหาที่ 2 ทั้งประสบการณ์ทางบัญชี หรือค่าเฉลี่ยผลการเรียนสะสม (CGPA) ไม่ได้เกี่ยวข้องกับจำนวนครั้งที่ผู้ฝึกหัดงานบัญชีใช้กำหนดปัญหา

การวิเคราะห์ทางสถิติยังชี้ให้เห็นด้วยว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญในชุดของหลักการทางบัญชีที่ถูกเลือกโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ฝึกหัดที่กำหนด ทั้งสองปัญหา สำหรับปัญหาที่ 1 ค่าเฉลี่ยผลคะแนนสะสม (CGPA) เกี่ยวข้องกับชุดของหลักการทางบัญชีที่เลือกโดยผู้ฝึกหัด แต่ไม่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ทางด้านงานบัญชี สำหรับปัญหาที่ 2 ค่าเฉลี่ยผลคะแนนสะสมไม่ได้เกี่ยวข้องกับชุดหลักการทางบัญชีที่เลือกโดยผู้ฝึกหัดงานบัญชี ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชีซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักการบัญชีทางบัญชีที่ถูกเลือก โดยผู้ฝึกหัดงานบัญชีเท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยผลคะแนนสะสม (CGPA) และประสบการณ์งานที่เกี่ยวข้องกับบัญชีที่ถูกเปรียบเทียบกับชุดของหลักการทางบัญชีที่ถูกเลือก โดยผู้ฝึกหัดสำหรับปัญหานี้

โฮลเกต (พรรณี นิลสิทธิ์. 2548: 71 ; อ้างอิงจาก Holgate, Kathryn. 1993) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานการบัญชีต่างประเทศจากการศึกษาสรุปชี้ให้เห็นว่า การบัญชีสำหรับการปฏิบัติงานตามหลักวิชาที่มาจากต่างประเทศระดับ ที่พนักงานบัญชี ที่สามารถปฏิบัติการใช้ได้จริง ซึ่งมาจากสมมติฐานความก้าวหน้า และตามความนึกคิด ที่อธิบายว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชีที่ปฏิบัติได้จริง ถูกกระตุ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และอัตราแลกเปลี่ยนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งมาจากการรายงานทางการเงินทั้งทฤษฎี และผลที่จะตามมา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเมืองที่มีธรรมชาติเหมือนกัน

ชา บรา (พรรณี นิลสิทธิ์. 2548: 72 ; อ้างอิงจาก Chha Bra, Meeta Kaur. 2000) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศในธุรกิจการบัญชี กรณีการเปรียบเทียบข้อมูลทางการเงินก่อนและหลังกระบวนการ พบว่า การปฏิบัติการปรับปรุงความถูกต้องของธุรกิจการบัญชีเป็นแผนปฏิบัติการที่สร้างขึ้น จากการสัมภาษณ์ลูกจ้างที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน การวิเคราะห์ และการระบุปัญหาสถานการณ์ความเป็นไปได้ ซึ่งให้ความสำคัญเกี่ยวกับหลักทางการเงิน และการปฏิบัติการคำนวณใหม่ที่ได้ผลเร็ว และถูกต้องซึ่งจากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการปฏิบัติการปรับปรุงดังกล่าวทำให้ได้รับประโยชน์แก่หลักการทางการเงิน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่การเงิน และบัญชีที่ปฏิบัติงาน การทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 76 จังหวัด ซึ่งมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจำนวน 178 เขตพื้นที่การศึกษา

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่ปฏิบัติงาน การทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 178 เขตพื้นที่การศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาเขตละ 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 178 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัญหา การทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในด้านผู้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale)

ผู้วิจัยจะกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนค่าน้ำหนักของคำตอบ ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหามาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	ปัญหาน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	ปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดในการระบุปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 3 ด้าน
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมเนื้อหา ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย ทั้ง 3 ด้าน
3. สอบถามเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่ปฏิบัติหน้าที่การทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในสำนักการคลังและสินทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับปัญหาการทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรวบรวมเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จสมบูรณ์แล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ แก้ไข จากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงตรง โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ โดยการหาค่า IOC ข้อคำถามที่ใช้ได้คือข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งจากข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 1 จำนวน 36 ข้อ และข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.66 จำนวน 2 ข้อ รวมจำนวนข้อคำถามที่ใช้ได้ทั้งสิ้น 38 ข้อ
6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง และแก้ไขปรับปรุงครั้งสุดท้าย ก่อนที่จะนำไปทดลองใช้
7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ กับเจ้าหน้าที่การเงิน และบัญชี ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 30 คน นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา
สารนิพนธ์ ตรวจสอบความเห็นชอบ เพื่อนำใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
9. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอ
ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจาก
กลุ่มตัวอย่าง
2. นำแบบสอบถามและหนังสือรับรอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล จัดส่งทางไปรษณีย์ พร้อมแนบซองเปล่าติดแสตมป์จ่ายหน้าซองถึงผู้วิจัย ไปยัง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 178 เขต (ณ วันที่ 28 เมษายน 2551) รอรับ
แบบสอบถามกลับคืนมา ประมาณ 1 เดือน เมื่อระยะเวลาผ่านไป 1 เดือน ผู้วิจัยได้รับ
แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 150 ฉบับ จากนั้น ผู้วิจัยได้โทรศัพท์ทวงถามไปยังสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งยังไม่จัดส่งให้ รออีกประมาณ 15 วัน ผู้วิจัยจึงได้รับแบบสอบถามกลับคืน
มาอีก จำนวน 14 ฉบับ รวมแบบสอบถามทั้งหมด ที่ได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้น จำนวน 164 ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ 92.13 จากจำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น 178 ฉบับ

4. การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการประมวลผลข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์ ใน
การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทุกฉบับ มาตรวจสอบความถูกต้อง
ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ โดยคัดเลือกเอาฉบับที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูล
ที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ที่สุด
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว มาวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ซึ่งสอบถาม
เกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ อายุ ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ระดับงาน
จำนวนครั้ง ในการเข้าอบรมระบบ GFMIS และจำนวนครั้ง ในการขอคำปรึกษา แนะนำเรื่อง
การทำงานในระบบ GFMIS โดยคำนวณหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 แล้ว มาวิเคราะห์ข้อมูล
ตอนที่ 2 ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลัง
ภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในด้านผู้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน ด้านอุปกรณ์ และ
สิ่งแวดล้อม โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของ
ค่าเฉลี่ย ดังนี้
ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMIS มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMS มาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMS ปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMS น้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMS น้อยที่สุด

4. เปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม ตามตัวแปร ประสิทธิภาพการทำงานด้านบัญชี และจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS โดยวิธีวิเคราะห์ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม (One Way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe')

5. เปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ตามตัวแปรอายุ ระดับงาน และจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMS โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 และตอนที่ 2 แล้ว มาวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดในตอนที่ 3 โดยวิธีการนำเสนอในรูปความถี่ประกอบความเรียง

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าร้อยละ

5.1.2 ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546: 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

5.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546: 65)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.2.1 หาค่าความเที่ยงตรง โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2549: 73)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่ใช้ได้ต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ .5 ขึ้นไป

5.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ใช้สูตร (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2548: 14)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

α	แทน	ค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัดหรือค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
K	แทน	จำนวนส่วนย่อยหรือจำนวนข้อคำถามของเครื่องมือวัด
$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละส่วนย่อยหรือแต่ละข้อ
S_x^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับของเครื่องมือวัด

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

5.3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระจากกัน โดยใช้ (t - test for Independent Samples) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546: 165)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t- distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่หนึ่ง
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่สอง
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่หนึ่ง
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่สอง
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่หนึ่ง
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่สอง

5.3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2549: 108)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ภายในกลุ่ม

5.3.3 ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe') ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546: 248)

$$CV_d = \sqrt{(k-1)(F^*)(MS_w)(2/n)}$$

k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F^*	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตาราง (Critical Value)
MS_w	แทน	Mean Square within – groups ที่คำนวณไว้แล้วในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
n	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูล และการแปลผลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – Distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – Distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
P	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาการทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผู้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน และด้านอุปกรณ์ และสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี โดยรวม และแยกเป็นรายด้าน

จำแนกตามตัวแปร อายุ ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ระดับงาน จำนวนครั้งในการเข้า
อบรมระบบ GFMIS และจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ
GFMIS ต่อเดือน

ตอนที่ 4 ผลจากแบบสอบถามปลายเปิดโดยนำเสนอในรูปความถี่ประกอบความเรียง

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปของ
การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ โดยจำแนกตามตัวแปร อายุ ประสบการณ์การทำงาน
ด้านบัญชี ระดับงาน จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMIS และจำนวนครั้งในการขอ
คำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือน แสดงรายละเอียด ดัง ตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน ด้านบัญชี ระดับงาน จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMIS และจำนวนครั้งในการขอ คำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือน

ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 ตั้งแต่ 20 - 40 ปี	60	36.60
1.2 มากกว่า 40 ปีขึ้นไป	104	63.40
รวม	164	100
2. ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี		
2.1 ตั้งแต่ 1 – 5 ปี	41	25.00
2.2 ตั้งแต่ 6 – 10 ปี	33	21.10
2.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	90	54.90
รวม	164	100
3. ระดับงาน		
3.1 ระดับ 1 – 6	75	45.70
3.2 มากกว่าระดับ 6 ขึ้นไป	89	54.30
รวม	164	100
4. จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMIS		
4.1 ตั้งแต่ 1 – 3 ครั้ง	79	48.20
4.2 ตั้งแต่ 4 – 6 ครั้ง	39	23.80
4.3 มากกว่า 6 ครั้งขึ้นไป	46	28.00
รวม	164	100
5. จำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำการทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือน		
5.1 น้อยกว่า 5 ครั้ง	102	62.2
5.2 5 ครั้งขึ้นไป	62	37.8
รวม	164	100

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 1 พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีระดับงานมากกว่าระดับ 6 ขึ้นไป มีจำนวนครั้งในการเข้าอบรมในระบบ GFMIS 1 – 3 ครั้ง และจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำการบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือนน้อยกว่า 5 ครั้ง

ตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

1. การศึกษาระดับปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี โดยรวมและรายด้าน มาหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี โดยรวม และรายด้าน

ปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMIS แต่ละด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. ด้านผู้ปฏิบัติ	3.08	0.65	ปานกลาง
2. ด้านกระบวนการทำงาน	3.48	0.67	ปานกลาง
3. ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม	3.26	0.76	ปานกลาง
รวม	3.27	0.58	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 2 พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. การศึกษาระดับปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี โดยรวมและรายข้อ มาหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงรายละเอียด ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีด้านผู้ปฏิบัติ โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMIS ด้านผู้ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. ปฏิบัติงานมากกว่างานในหน้าที่รับผิดชอบ	3.95	0.96	มาก
2. ปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ไม่ทันตามกำหนดเวลา	3.05	1.07	ปานกลาง
3. ขาดความรู้พื้นฐานทางด้านบัญชีเกณฑ์คงค้าง	2.92	1.26	ปานกลาง
4. ความรู้ความเข้าใจที่จะปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ยังไม่ลึกซึ้งพอ	3.43	1.07	ปานกลาง
5. ขาดทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับงานบัญชีในระบบ GFMIS	2.63	1.13	ปานกลาง
6. รู้สึกขาดความก้าวหน้าในหน้าที่ที่ปฏิบัติการทำบัญชีในระบบ GFMIS	3.35	1.14	ปานกลาง
7. เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใหม่เกี่ยวกับการทำบัญชีในระบบ GFMIS ไม่ได้รับการถ่ายทอดความรู้อย่างเต็มที่จากผู้ปฏิบัติงานเดิม	3.20	1.32	ปานกลาง
8. ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานการทำบัญชีในระบบ GFMIS	3.77	1.16	มาก
9. สุขภาพส่วนตัว หรือโรคประจำตัวของผู้ปฏิบัติเป็นอุปสรรคในการทำงาน	2.08	1.10	น้อย
มีปัญหาการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานการทำบัญชีในระบบ GFMIS กับเจ้าหน้าที่ต่อไปนี้			
10. เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง (สพฐ.)	3.15	1.08	ปานกลาง
11. เจ้าหน้าที่สำนักงานคลังจังหวัด	2.69	1.05	ปานกลาง
12. เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง	3.05	1.17	ปานกลาง
13. เจ้าหน้าที่ Helpdesk โครงการ	2.76	1.20	ปานกลาง
รวม	3.08	0.65	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาการทำบัญชีในระบบ การบริหารการเงินการคลังด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ด้านผู้ปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การปฏิบัติงานมากกว่างานในหน้าที่รับผิดชอบ และ ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานการทำบัญชีในระบบ GFMIS มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนสุขภาพส่วนตัว หรือโรคประจำตัวของผู้ปฏิบัติเป็นอุปสรรคในการทำงาน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ด้านกระบวนการทำงาน โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMIS ด้านกระบวนการทำงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ขั้นตอนการทำงานมีความซับซ้อน หลายขั้นตอนยากต่อการปฏิบัติในเรื่อง			
1. การรับและนำส่งเงินเบิกเกินส่งคืน	3.41	1.12	ปานกลาง
2. การรับและนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน	2.96	1.02	ปานกลาง
3. การรับและนำส่งเงินนอกงบประมาณ	3.10	1.06	ปานกลาง
4. การตัดจ่าย ZF_53_PM	2.48	0.99	ปานกลาง
5. บัญชีพัสดุพัสดุ เกี่ยวกับการสร้างรหัสพัสดุ AS01			
การล้างบัญชี พัก F-04	3.51	1.08	มาก
มีคำสั่งงานหลากหลายคำสั่งยากต่อผู้ปฏิบัติจะเลือกมาใช้งานในเรื่อง			
6. การเรียกรายงานการเงิน	3.30	1.04	ปานกลาง
7. การแก้ไขปรับปรุงบัญชี	3.58	1.04	มาก
8. วิธีการตรวจสอบรายงานการเงินในระบบ GFMIS มีบัญชีที่หลากหลายและซับซ้อนเกินไป	3.98	1.01	มาก
9. วิธีการตรวจสอบรายงานการเงินในระบบ GFMIS กับรายงานการเงินในระบบ Manual ขาดความชัดเจน	4.15	0.98	มาก
10. การกำหนดเวลาการปิดงวดการทำงานในระบบ GFMIS ของกรมบัญชีกลางเร็วเกินไป	3.79	0.96	มาก
11. การเข้าทำงานในระบบ GFMIS หลายหน่วยงานพร้อมกันทำให้ระบบเกิดความช้า	3.92	0.97	มาก
12. ไม่สามารถใช้คำสั่งงานเดียวกันพร้อมกันได้ ภายใต้หน่วยเบิกเดียวกัน	3.38	1.16	ปานกลาง
13. ในช่วงระยะเวลา 15.30 – 16.00 น. กรมบัญชีกลางมีการประมวลผลจ่าย ทำให้คำสั่งงานบางคำสั่งไม่สามารถดำเนินการได้ เช่น FB08	3.68	0.96	มาก
รวม	3.48	0.67	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระบวนการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วิธีการตรวจสอบรายงานการเงินในระบบ GFMIS กับรายงานการเงินในระบบ Manual ขาดความชัดเจน วิธีการตรวจสอบรายงานการเงินในระบบ GFMIS มีบัญชีที่หลากหลายและซับซ้อนเกินไป การเข้าทำงานในระบบ GFMIS หลายหน่วยงานพร้อมกันทำให้ระบบเกิดความช้า การกำหนดเวลาการปิดงวดการทำงานในระบบ

GFMS ของกรมบัญชีกลางเร็วเกินไป มีคำสั่งงานหลายคำสั่งที่ยากต่อผู้ปฏิบัติจะเลือกมาใช้งาน ในเรื่องการแก้ไขปรับปรุงบัญชี และขั้นตอนการทำงานมีความซับซ้อน หลายขั้นตอนยากต่อการปฏิบัติ ในเรื่องบัญชีพัสดุพัสดุพัสดุเกี่ยวกับการสร้างรหัสสินทรัพย์ AS01 การล้างบัญชีพัสดุ F-04 อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงิน การคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีด้านอุปกรณ์ และสิ่งแวดล้อม โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMS ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. เครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal) มีจำนวนจำกัด	3.65	1.21	มาก
2. ระยะเวลาในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal) ของแต่ละงานมีน้อย	3.26	1.03	ปานกลาง
3. ขาดระบบควบคุมความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	3.31	1.07	ปานกลาง
4. เอกสารคู่มือเกี่ยวกับบัญชี GFMS มีน้อย	3.26	1.06	ปานกลาง
5. คำอธิบายรายละเอียดในเอกสารคู่มือเกี่ยวกับบัญชี GFMS ไม่ชัดเจน ยากต่อการนำไปศึกษาและปฏิบัติเอง	3.56	1.03	มาก
6. ห้องปฏิบัติงานระบบ GFMS ขาดความเป็นสัดส่วน	3.47	1.33	ปานกลาง
7. สภาพภายในห้องปฏิบัติงานระบบ GFMS ไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้อุปกรณ์ต่างๆ	3.23	1.26	ปานกลาง
8. บรรยากาศในห้องปฏิบัติงานมีเสียงรบกวน	3.51	1.32	มาก
9. คุณภาพของ Printer ไม่เหมาะสมกับการใช้งาน	3.10	1.13	ปานกลาง
10. โต๊ะเก้าอี้ไม่เหมาะสมกับการนั่งปฏิบัติงาน	2.89	1.16	ปานกลาง
11. มีความเอื้อเฟื้อต่อผู้ร่วมงานในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal)	2.98	1.21	ปานกลาง
12. การจัดผัง (Lay out) ติดตั้งอุปกรณ์ต่างๆ ทำให้การปฏิบัติงานขาดความคล่องตัว	2.91	1.09	ปานกลาง
รวม	3.26	0.76	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาการทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น เครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal) มีจำนวนจำกัด คำอธิบายรายละเอียดในเอกสารคู่มือเกี่ยวกับบัญชี GFMS ไม่ชัดเจนยากต่อการนำไปศึกษาและปฏิบัติเอง และบรรยากาศในห้อง

ปฏิบัติงานมีเสียงรบกวน อยู่ในระดับมาก

2.3 การศึกษาระดับปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ระดับงาน และจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS มาหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงรายละเอียด ดัง ตาราง 6

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี

ปัญหาการทำบัญชี ในระบบGFMS	ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี								
	1 – 5 ปี			6 – 10 ปี			มากกว่า 10 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านผู้ปฏิบัติ	3.28	.65	ปานกลาง	3.01	.60	ปานกลาง	3.01	.65	ปานกลาง
ด้านกระบวนการทำงาน	3.70	.66	มาก	3.54	.65	มาก	3.36	.65	ปานกลาง
ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม	3.41	.69	ปานกลาง	3.03	.77	ปานกลาง	3.28	.77	ปานกลาง
รวม	3.46	.55	ปานกลาง	3.19	.56	ปานกลาง	3.21	.58	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 1 – 5 ปี 6 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 1 – 5 ปี และ 6 – 10 ปี มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระบวนการทำงานอยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการทำบัญชี ในระบบ
การบริหาร การเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS

ปัญหาการทำบัญชี ในระบบGFMS	จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS								
	1 – 3 ครั้ง			4 – 6 ครั้ง			มากกว่า 6 ครั้งขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านผู้ปฏิบัติ	3.24	.67	ปานกลาง	2.91	.60	ปานกลาง	2.95	.58	ปานกลาง
ด้านกระบวนการทำงาน	3.55	.73	มาก	3.39	.65	ปานกลาง	3.34	.54	ปานกลาง
ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม	3.27	.74	ปานกลาง	3.08	.83	ปานกลาง	3.39	.72	ปานกลาง
รวม	3.35	.58	ปานกลาง	3.12	.59	ปานกลาง	3.25	.53	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้ง ในการเข้า
อบรมระบบ GFMS 1 – 3 ครั้ง 4 – 6 ครั้ง และมากกว่า 6 ครั้งขึ้นไป มีปัญหาการทำบัญชีในระบบ
การบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS
1 – 3 ครั้ง มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์
ด้านกระบวนการทำงานอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

1. เปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มโดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ดังแสดงใน ตาราง 8

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี จำแนกตามประสบการณ์ การทำงานด้านบัญชี

ปัญหาการทำบัญชี ในระบบ GFMS	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านผู้ปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.27	1.13	2.76	.07
	ภายในกลุ่ม	161	66.02	0.41		
	รวม	163	68.28			
2. ด้านกระบวนการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.46	1.73	4.05*	.02
	ภายในกลุ่ม	161	68.84	0.43		
	รวม	163	72.30			
3. ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.64	1.32	2.31	.10
	ภายในกลุ่ม	161	91.83	0.57		
	รวม	163	94.47			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.00	2.00	3.07*	.05
	ภายในกลุ่ม	161	52.33	0.32		
	รวม	163	54.33			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกระบวนการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านผู้ปฏิบัติและด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe')

ตาราง 9 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลัง ภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ด้านกระบวนการทำงาน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี

ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี	ด้านกระบวนการทำงาน	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	6 – 10 ปี	1 – 5 ปี
	$\bar{X}$	3.36	3.54	3.70
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	3.36	-	.19	.34 *
ตั้งแต่ 6 – 10 ปี	3.54	-	-	.15
ตั้งแต่ 1 – 5 ปี	3.70	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตาม ตาราง 9 พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 1 – 5 ปี มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระบวนการทำงานมากกว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีมากกว่า 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระบวนการทำงานแตกต่างกัน อย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

2. เปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มโดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จำแนกตามจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS ดังแสดงใน ตาราง 10

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงิน การคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี จำแนกตามจำนวน ครั้ง ในการเข้ารับการอบรมระบบ GFMIS

ปัญหาการทำบัญชี ในระบบ GFMIS	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านผู้ปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.93	1.97	4.92**	.01
	ภายในกลุ่ม	161	64.35	0.40		
	รวม	163	68.28			
2. ด้านกระบวนการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.86	0.43	0.97	.38
	ภายในกลุ่ม	161	71.45	0.44		
	รวม	163	72.30			
3. ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.06	1.03	1.80	.17
	ภายในกลุ่ม	161	92.40	0.57		
	รวม	163	94.47			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.40	0.70	2.12	.12
	ภายในกลุ่ม	161	52.94	0.33		
	รวม	163	54.33			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 10 พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้ง ในการเข้าอบรมระบบ GFMIS ต่างกัน มีปัญหาในการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่าด้านผู้ปฏิบัติ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้าน กระบวนการทำงาน และด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe')

ตาราง 11 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ด้านผู้ปฏิบัติ จำแนกตามจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS

จำนวนครั้ง ในการเข้าอบรม	ด้านผู้ปฏิบัติ $\bar{X}$	4 – 6 ครั้ง 2.91	มากกว่า 6 ครั้งขึ้นไป 2.95	1 – 3 ครั้ง 3.24
ตั้งแต่ 4 – 6 ครั้ง	2.91	-	.04	.33 ^{**}
มากกว่า 6 ครั้งขึ้นไป	2.95	-	-	.29
ตั้งแต่ 1 – 3 ครั้ง	3.24	-	-	-

^{**}มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 11 พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ที่มีจำนวนครั้ง ในการเข้าอบรมระบบ GFMS 1 – 3 ครั้ง มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้านผู้ปฏิบัติมากกว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้ง ในการเข้าอบรมระบบ GFMS 4 – 6 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่นๆ มี ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านผู้ปฏิบัติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 เปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วย ระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มโดยใช้สถิติทดสอบค่าที จำแนกตามอายุ ดังแสดงใน ตาราง 12

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี จำแนกตามอายุ

ปัญหาการทำบัญชี ในระบบ GFMS	อายุ				t	P
	20 – 40 ปี		มากกว่า 40 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านผู้ปฏิบัติ	3.17	0.51	3.03	0.71	1.31	.19
2. ด้านกระบวนการทำงาน	3.50	0.57	3.47	0.72	.30	.76
3. ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม	3.38	0.69	3.19	0.79	1.57	.12
รวม	3.35	0.48	3.23	0.62	1.27	.20

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 12 พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีอายุ 20 – 40 ปี และอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป มีปัญหาการทำบัญชีในการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 เปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มโดยใช้สถิติทดสอบค่าที จำแนกตามระดับงาน ดังแสดงใน ตาราง 13

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี จำแนกตามระดับงาน

ปัญหาการทำบัญชี ในระบบ GFMIS	ระดับงาน				t	P
	ระดับ 1 – 6		มากกว่าระดับ 6 ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านผู้ปฏิบัติ	3.19	0.56	2.99	0.70	2.08*	.04
2. ด้านกระบวนการทำงาน	3.53	0.57	3.43	0.73	1.04	.30
3. ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม	3.23	0.69	3.20	0.81	1.01	.31
รวม	3.35	0.50	3.21	0.63	1.61	.11

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 13 พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีระดับงาน ระดับ 1 – 6 และมากกว่าระดับ 6 ขึ้นไป มีปัญหาการทำบัญชีในการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ที่มีระดับงาน ระดับ 1 – 6 และมากกว่าระดับ 6 ขึ้นไป มีปัญหาการทำบัญชีในการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านผู้ปฏิบัติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีระดับงาน ระดับ 1 – 6 มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านผู้ปฏิบัติมากกว่าเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ที่มีระดับงานมากกว่าระดับ 6 ขึ้นไป ส่วนด้านกระบวนการทำงาน และด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 เปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มโดยใช้สถิติทดสอบค่าที จำแนกตามจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษา แนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือน ดังแสดงใน ตาราง 14

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี จำแนกตามจำนวนครั้ง ในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือน

ปัญหาการทำบัญชี ในระบบ GFMIS	จำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำ				t	P
	น้อยกว่า 5 ครั้ง		5 ครั้งขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านผู้ปฏิบัติ	2.98	0.63	3.24	0.65	-2.50**	.01
2. ด้านกระบวนการทำงาน	3.46	0.67	3.50	0.67	-0.36	.71
3. ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม	3.16	0.73	3.43	0.78	-2.22*	.03
รวม	3.20	0.56	3.39	0.60	-2.03*	.04

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 14 พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือนน้อยกว่า 5 ครั้ง และ 5 ครั้งขึ้นไป ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินและบัญชีด้วยอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือน 5 ครั้งขึ้นไปมีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มากกว่าเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS น้อยกว่า 5 ครั้ง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือนน้อยกว่า 5 ครั้ง และ 5 ครั้งขึ้นไปมีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินและบัญชีด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ด้านผู้ปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือน 5 ครั้งขึ้นไปมีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านผู้ปฏิบัติและด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม มากกว่าเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS น้อยกว่า 5 ครั้ง ส่วนด้านกระบวนการทำงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ผลจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยนำเสนอในรูปความถี่ประกอบความเรียง

วิเคราะห์เนื้อหาปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากแบบสอบถามปลายเปิด ดังแสดงใน ตาราง 15

ตาราง 15 ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จากแบบสอบถามปลายเปิด

ปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMS	ความถี่
1. เรื่องการแบ่งหน้าที่ที่ไม่ชัดเจนในการทำงานในระบบ GFMS เช่นงานบัญชีต้องรับผิดชอบในเรื่องการล้างบัญชีพัสดุภัณฑ์ ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่พัสดุ	12
2. การปรับโครงสร้างของหน่วยงาน ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการทำบัญชีในระบบ GFMS ต้องถูกปรับเปลี่ยน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานเป็นอย่างมาก	19
3. การจัดอบรมที่กรมบัญชีกลาง หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดให้นั้น เป็นการจัดที่ให้ผู้ปฏิบัติงานทั้งในด้านพัสดุ งบประมาณ การเงินการบัญชี ได้เข้ารับการอบรม พร้อมกัน ซึ่งในความเป็นจริงควรมีการจัดอบรมเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเจาะจง และให้มีการฝึกปฏิบัติร่วมด้วย	20
4. การเรียกรายงานการเงินในระบบ GFMS ต้องใช้เวลานาน ระบบ GFMS เกิดการขัดข้องบ่อยมาก และเมื่อจะเข้าไปดำเนินการต่อต้องเข้าระบบงานใหม่ ซึ่งต้องใช้เวลานาน	21
5. เมื่อมีการปรับปรุงระบบ GFMS ทำให้ระบบทำงานช้ามาก และต้องเปลี่ยนคำสั่งงานใหม่ ซึ่งทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความสับสนในการใช้คำสั่งงานใหม่และเก่า	13
6. ชื่อคู่มือบัญชี ระบบ Manual กับ ระบบ GFMS ขาดความสัมพันธ์กัน ยากต่อการตรวจสอบ	12
7. รายงานในระบบ GFMS มีขนาดตัวอักษรเล็กมาก และระยะห่างบรรทัดไม่ได้มาตรฐาน ไม่สามารถปรับได้	21
8. การแก้ไขข้อผิดพลาดในระบบ GFMS กรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่สามารถแก้ไขได้เอง ต้องแจ้งให้กรมบัญชีกลางแก้ไขปัญหาให้ต้องใช้เวลานาน จึงเป็นปัญหาในการทำงานขั้นตอนต่อไป	32

ตาราง 15 (ต่อ)

ปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMS	ความถี่
9. การยกยอดข้อมูลบัญชีในปีงบประมาณ 2547 และข้อมูลที่เกิดจากการตัดจ่าย ZF_53_PM ในระบบ GFMS ผิดพลาด ซึ่งกรมบัญชีกลางให้มีการปรับปรุงบัญชีด้วยกระดาษทำการแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้ ทำให้งบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่ถูกต้อง จึงเป็นสาเหตุให้ไม่สามารถยกเลิกการทำบัญชีเกณฑ์คงค้างด้วยระบบ Manual ได้	35
10. ผู้ปฏิบัติงานการทำบัญชีในระบบ GFMS ขาดความรู้ในเรื่องคู่บัญชี และไม่สามารถตรวจสอบข้อผิดพลาดได้ ซึ่งคู่บัญชีในระบบ GFMS มีหลากหลาย อีกทั้งไม่มีการจัดอบรมในเรื่องการตรวจสอบบัญชีให้ชัดเจน	28

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 15 พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน มีปัญหาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความถี่มากที่สุด คือ การยกยอดข้อมูลบัญชีในปีงบประมาณ 2547 และข้อมูลที่เกิดจากการตัดจ่าย ZF_53_PM ในระบบ GFMS ผิดพลาด ซึ่งกรมบัญชีกลางให้มีการปรับปรุงบัญชีด้วยกระดาษทำการแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้ ทำให้งบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่ถูกต้อง จึงเป็นสาเหตุให้ไม่สามารถยกเลิกการทำบัญชีเกณฑ์คงค้างด้วยระบบ Manual ได้ รองลงมาคือ การแก้ไขข้อผิดพลาดในระบบ GFMS กรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแก้ไขเองไม่ได้ ต้องรอให้กรมบัญชีกลางแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ ซึ่งต้องใช้เวลาอันยาวนาน ทำให้เกิดปัญหาในการทำงานขึ้นต่อไป

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 3 ด้าน คือ ด้านผู้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 3 ด้าน โดยจำแนกตาม อายุ ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ระดับงาน จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS และจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMS ต่อเดือน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารในการวางแผนปรับปรุงการทำบัญชี และพัฒนาเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลกับงานต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่ปฏิบัติงานการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 76 จังหวัด ซึ่งมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 178 เขตพื้นที่การศึกษา

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่ปฏิบัติงานการบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 178 เขตพื้นที่การศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาเขตละ 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 178 คน เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลต้องจัดส่งทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้นจำนวน 164 ฉบับ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 92.13

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัญหาการบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ระดับงาน จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS และ จำนวนครั้ง ในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMS ต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในด้านผู้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดในการระบุปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทุกฉบับ มาตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามแต่ละฉบับ โดยคัดเลือกเอาฉบับที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ที่สุด
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว มาวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ อายุ ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ระดับงาน จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS และจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMS โดยคำนวณหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 แล้ว มาวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในด้านผู้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน ด้านอุปกรณ์ และสิ่งแวดล้อม โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMS มากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMS มาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMS ปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMS น้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMS น้อยที่สุด

4. เปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม จำแนกตามตัวแปร ประสิทธิภาพการทำงานด้านบัญชี และจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS โดยวิธีวิเคราะห์ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม (One way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe')

5. เปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม จำแนกตามตัวแปร อายุ ระดับงาน และจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMS ต่อเดือน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 และตอนที่ 2 แล้ว มาวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดในตอนท้าย โดยวิธีการนำเสนอในรูปความถี่ประกอบความเรียง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 3 ด้าน คือ ด้านผู้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน และด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม สรุปได้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 3 ด้าน คือ ด้านผู้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน และด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีปัญหา

การทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านผู้ปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาการทำบัญชีอยู่ในระดับมาก คือ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีปฏิบัติงานมากกว่างานในหน้าที่รับผิดชอบ และผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานการทำบัญชีในระบบ GFMS ส่วนข้อสุขภาพส่วนตัว หรือโรคประจำตัวของผู้ปฏิบัติเป็นอุปสรรคในการทำงาน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้ออื่นๆ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระบวนการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาการทำบัญชีอยู่ในระดับมาก คือ วิธีการตรวจสอบรายงานการเงินในระบบ GFMS กับรายงานการเงินในระบบ Manual ขาดความชัดเจน วิธีการตรวจสอบรายงานการเงินในระบบ GFMS มีคู่มือที่หลากหลาย และซับซ้อนเกินไป การเข้าทำงานในระบบ GFMS หลายหน่วยงานพร้อมกัน ทำให้ระบบเกิดความช้า การกำหนดเวลาการปิดงวดการทำงานในระบบ GFMS ของกรมบัญชีกลางเร็วเกินไป มีคำสั่งงานหลายคำสั่งที่ยากต่อผู้ปฏิบัติจะเลือกมาใช้งาน ในเรื่องการแก้ไขปรับปรุงบัญชี และขั้นตอนการทำงานมีความซับซ้อน หลายขั้นตอนยากต่อการปฏิบัติ ในเรื่องบัญชีพัสดุภัณฑ์เกี่ยวกับการสร้างรหัสสินทรัพย์ AS01 การล้างบัญชีพัสดุ F-04 อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาการทำบัญชีอยู่ในระดับมาก คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal) มีจำนวนจำกัด คำอธิบายรายละเอียดในเอกสารคู่มือเกี่ยวกับบัญชี GFMS ไม่ชัดเจนยากต่อการนำไปศึกษาและปฏิบัติเอง และบรรยากาศในห้องปฏิบัติงาน มีเสียงรบกวน ส่วนข้ออื่นๆ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาการทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผู้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน และด้านอุปกรณ์ และสิ่งแวดล้อม รายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์การทำงาน ด้านบัญชีระดับงาน จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS และจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชี

ในระบบ GFMS ต่อเดือน ผลการวิจัย พบว่า

2.1 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีต่างกัน มีปัญหาการทำงานบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการทำงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 1 – 5 ปี มีปัญหาการทำงานบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้านกระบวนการทำงานมากกว่า เจ้าหน้าที่การเงิน และบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ส่วนด้านผู้ปฏิบัติและด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีระดับงานต่างกัน มีปัญหาการทำงานบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้ปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีระดับงาน ระดับ 1 – 6 มีปัญหาการทำงานบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้านผู้ปฏิบัติมากกว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีระดับงานมากกว่าระดับ 6 ขึ้นไป ส่วนด้านกระบวนการทำงาน และด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการเข้ารับการอบรมระบบ GFMIS ต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้าน ผู้ปฏิบัติ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มี จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMIS 1 – 3 ครั้ง มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหาร การการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้านผู้ปฏิบัติมากกว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ที่มีจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMIS 4 – 6 ครั้ง ส่วนด้านกระบวนการทำงาน และด้าน อุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ที่มีจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำ เรื่อง การทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือน ต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงิน และบัญชีด้วยอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำ เรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินและบัญชี ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ด้านผู้ปฏิบัติ แตกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านอุปกรณ์ และสิ่งแวดล้อม แตกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ที่

มีจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMS ต่อเดือน 5 ครั้งขึ้นไป มีปัญหาการทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านผู้ปฏิบัติ และด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม มากกว่าเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำ เรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMS น้อยกว่า 5 ครั้ง ส่วนด้านกระบวนการทำงาน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การวิเคราะห์ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพิ่มเติม ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากข้อคำถามปลายเปิดได้ผล ดังนี้

เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีปัญหาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ข้อที่มีความถี่มากที่สุด คือ การยกยอดข้อมูลบัญชี ในปีงบประมาณ 2547 และข้อมูลที่เกิดจากการตัดจ่าย ZF_53_PM ในระบบ GFMS ผิดพลาด ซึ่งกรมบัญชีกลางให้มีการปรับปรุงบัญชี ด้วยกระดาษทำการแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้ ทำให้งบทดลองของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่ถูกต้อง จึงเป็นสาเหตุให้ไม่สามารถยกเลิกการทำบัญชีเกณฑ์คงค้างด้วยระบบ Manual ได้ รองลงมา คือ การแก้ไขข้อผิดพลาดในระบบ GFMS กรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่สามารถแก้ไขเองได้ ต้องรอให้กรมบัญชีกลาง แก้ไขปัญหาต่างๆ ให้ ซึ่งต้องใช้เวลาานาน จึงเป็นปัญหาในการทำงานขั้นตอนต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหา ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 3 ด้าน คือ ด้านผู้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีปัญหาการทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 3 ด้าน จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์การทำงาน ด้านบัญชีระดับงาน จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS และจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำ เรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMS ต่อเดือน พบว่า

1. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีอายุ ต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี และมีจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMS ต่อเดือน ต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระบวนการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านผู้ปฏิบัติ และด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ที่มีที่มีจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำ เรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMS ต่อเดือน ต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้านผู้ปฏิบัติ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกระบวนการทำงาน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีระดับงาน และจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS ต่างกัน มีปัญหาในการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้ปฏิบัติ แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ส่วนด้านกระบวนการทำงาน และด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในเรื่องการยกยอดข้อมูลบัญชีในปีงบประมาณ 2547 และข้อมูลที่เกิดจากการตัดจ่าย ZF_53_PM ในระบบ GFMS ผิดพลาด ซึ่งกรมบัญชีกลางให้มีการปรับปรุงบัญชีด้วยกระดาษทำการแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้ ทำให้งบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่ถูกต้อง จึงเป็นสาเหตุให้ไม่สามารถยกเลิกการทำบัญชีเกณฑ์คงค้างด้วยระบบ Manual ได้ และการแก้ไขข้อผิดพลาดในระบบ GFMS กรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่สามารถแก้ไขเองได้ ต้องรอให้กรมบัญชีกลางแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้ ซึ่งต้องใช้เวลาานาน จึงเป็นปัญหาในการทำงานขั้นตอนต่อไป

การอภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถอภิปรายผลได้ ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านผู้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน และ

ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านผู้ปฏิบัติ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาการทำงานในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีปฏิบัติงานมากกว่า งานในหน้าที่รับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เรื่องการแบ่งหน้าที่ที่ไม่ชัดเจนในการทำงานในระบบ GFMS ประกอบกับมีการปรับโครงสร้างของหน่วยงาน ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการทำงานในระบบ GFMS ต้องถูกปรับเปลี่ยน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน การทำงานในระบบ GFMS ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีเพียงเขตพื้นที่การศึกษาละ 1 คน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุจิราภรณ์ คำเอี่ยม (2549 : 90-91) ที่พบว่า ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามระบบ GFMS ของสำนักงานศาลยุติธรรม เจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ความรู้ผู้ปฏิบัติงานไม่ตรงกับงานเนื่องจาก กลุ่มคนรุ่นเก่ายึดติดกับการทำงานระบบบัญชีเงินสด ปรับตัวช้า ไม่เข้าใจพื้นฐานวิธีการบัญชี และผู้ปฏิบัติงานขอย้ายเปลี่ยนสายงานกันบ่อยมาก เนื่องจากผู้ปฏิบัติเห็นว่าเป็นงานที่ยาก และมีความรับผิดชอบสูงกว่างานในระดับเดียวกัน อีกทั้งยังขาดความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉัตรลวลัย ทองบ่อ (2549: 62) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานในระบบการรับและนำส่งเงินรายได้ในระบบ GFMS ผู้ปฏิบัติงานเห็นว่าการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบการรับและนำส่งเงินรายได้ มีปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ คือ จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบงานมีน้อย ไม่เพียงพอ และยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับระบบของหน่วยงาน นอกจากนี้ บุคลากรที่ปฏิบัติงานระบบดังกล่าวส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการใช้งานระบบ GFMS ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอีกมาก ส่วนข้อที่เป็นปัญหารองลงมา คือ ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานการทำงานในระบบ GFMS เช่นเดียวกับ ผลการศึกษาของ ชาร์ลส์ อาร์ นิโคล (Charles, R. Necco. 1989) ได้สรุปสาเหตุของกิจการที่ล้มเหลว ในการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ไว้ว่าเกิดจากหลายสาเหตุ และสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ผู้บริหารระดับสูง ไม่สนับสนุน หรือไม่มีส่วนร่วม ในการพัฒนาระบบงาน

1.2 ด้านกระบวนการทำงาน เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีปัญหาการทำงานในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า วิธีการตรวจสอบรายงานการเงินในระบบ GFMS กับรายงานการเงินในระบบ Manual ขาดความชัดเจน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ปฏิบัติงานการทำงานในระบบ GFMS ขาดความรู้ในเรื่องบัญชี และไม่สามารถตรวจสอบข้อผิดพลาดได้ ซึ่งบัญชีในระบบ GFMS มีหลากหลาย และไม่สอดคล้องกับบัญชีในระบบ Manual อีกทั้งไม่มีการจัดอบรมในเรื่องการตรวจสอบบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชาร์ลส์ อาร์ นิโคล (Charles, R. Necco. 1989) ได้สรุปสาเหตุที่กิจการล้มเหลว ในการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ว่า เกิดจากหลายสาเหตุ และสาเหตุหนึ่งที่สำคัญ คือ บุคลากร

ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบไม่เพียงพอ และไม่ได้รับการฝึกอบรมที่เพียงพอ ส่วนข้อที่มีปัญหารองลงมา คือ วิธีการตรวจสอบรายงานการเงินในระบบ GFMS มีคู่บัญชีที่หลากหลายและซับซ้อนเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุจิราภรณ์ คำเอี่ยม (2549: 94, 96) ที่พบว่า ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามระบบ GFMS ของสำนักงานศาลยุติธรรม ในเรื่องเอกสารเพื่อใช้ในการตรวจสอบที่ได้จากระบบ GFMS มีมากเกินไป บางครั้งข้อมูลที่ใช้ในการตรวจสอบจากแต่ละแหล่งให้ข้อมูลไม่ตรงกัน และไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนว่าต้องตรวจสอบจากเอกสารอย่างไร และปัญหาในการจัดทำงบการเงินจากระบบ GFMS คือ หน่วยงานไม่ทราบขั้นตอนการปฏิบัติที่ถูกต้อง และชัดเจน รวมทั้งข้อมูลที่ได้รับอบรม จากกรมบัญชีกลาง และโครงการ GFMS ไม่ชัดเจนและไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้ ทำให้เกิดปัญหาเมื่อผู้อบรมกลับมาปฏิบัติงาน

1.3 ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดลอม เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal) มีจำนวนจำกัด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal) มีจำนวนน้อย และการติดตั้งระบบ GFMS มีราคาสูง ดังนั้น เขตพื้นที่การศึกษาจึงได้รับจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal) ได้เขตพื้นที่การศึกษาละ 1 เครื่อง แต่ต้องใช้งานกับงานในระบบ GFMS ทั้งด้านงบประมาณ ด้านพัสดุ และด้านการเงินและบัญชี ทำให้มีปัญหาในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉัตรลาวัลย์ ทองบ่อ (2549: 62) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบการรับและนำส่งเงินรายได้ในระบบ GFMS ผู้ปฏิบัติงานเห็นว่า มีปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ คือ จำนวนของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่รองรับระบบงานที่ใช้ ในหน่วยงาน ยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานกับปริมาณงานที่ต้องปฏิบัติ ส่วนข้อที่เป็นปัญหารองลงมาคือ คำอธิบายรายละเอียดในเอกสารคู่มือเกี่ยวกับบัญชี GFMS ไม่ชัดเจนยากต่อการนำไปศึกษาและปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชาร์ลส์ อาร์ นิโคล (Charles, R. Necco. 1989) ซึ่งได้สรุปสาเหตุที่กิจการล้มเหลว ในการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ไว้ว่า เกิดจากหลายสาเหตุ และสาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือ การขาดคู่มือหรือวิธีการพัฒนาระบบงานให้เป็นไปตามขั้นตอนอย่างเป็นมาตรฐาน

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ระดับงาน จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS และจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMS ต่อเดือน ตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ปรากฏ ดังนี้

2.1 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การทำบัญชี ในระบบ

การบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นระบบการทำงานใหม่ที่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีทุกท่านต้องเรียนรู้และปฏิบัติงานไปพร้อมๆ กัน ได้รับการอบรมความรู้ ในเรื่อง การทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นไปในแนวทาง เดียวกัน ลักษณะงานที่พบในการปฏิบัติงานมีลักษณะคล้ายคลึงกัน อีกทั้งเจ้าหน้าที่การเงิน และ บัญชีที่มีอายุต่างกัน ได้รับความรู้พื้นฐานทางบัญชีในระบบ GFMS ที่สามารถนำมาใช้ในการทำ บัญชีในระบบ GFMS ได้ใกล้เคียงกัน ดังนั้นอายุของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่แตกต่างกัน จึง ไม่มีผลต่อการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่ง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จณัฐพร อุบลวัฒนา (2548: 118) พบว่า ข้าราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีต่างกัน มีปัญหา การทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ที่มีความรู้ ความชำนาญ ทักษะ ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ที่สะสมมานาน สามารถที่จะนำความรู้มาวิเคราะห์ และแก้ปัญหาการทำบัญชี ในระบบการบริหาร การเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ดีและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเจ้าหน้าที่การเงิน และ บัญชีที่ปฏิบัติงานด้านบัญชี ต้องมีความรอบคอบ รอบรู้ละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์ ในการทำงานด้านบัญชี ดังนั้น เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี น้อย จึงมีปัญหาในการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มากกว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ขณิดา จวงพันธ์ (2549: 76) ที่พบว่า ผู้ปฏิบัติโครงการปรับเปลี่ยนระบบการบริหาร การเงินการคลังภาครัฐ เข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ในส่วนราชการ ด้านการบัญชี ที่มี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านบัญชี โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มประสบการณ์ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานที่มี ประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 1 – 5 ปี มีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านบัญชีมากกว่าผู้ปฏิบัติงาน ที่มีประสบการณ์มากกว่า 9 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ พรณี นิลสิทธิ์ (2548: 115) พบว่า ผู้ปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีที่มี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการจ่ายเงินต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติงาน การเงินและบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีระดับงานต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบ การบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้ปฏิบัติ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีระดับงาน ระดับ 1 – 6 มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

ด้านผู้ปฏิบัติมากกว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีระดับงานมากกว่าระดับ 6 ขึ้นไป ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ที่มีระดับงานมากกว่าระดับ 6 ขึ้นไป ต้องปฏิบัติงานเป็นระยะเวลานาน ทำให้มีความรู้ ความรับผิดชอบสูง ได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหาร และได้รับการมอบหมายให้รับผิดชอบงานอย่างมีเอกภาพ อีกทั้งยังได้พบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ที่สามารถนำมาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ได้ดี นอกจากนี้ ความแตกต่างกันในเรื่องระดับงาน ยังเป็นปัจจัยที่สำคัญ ในเรื่องความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ที่มีระดับงาน 1 – 6 ผู้ปฏิบัติงานการทำบัญชี ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้

2.4 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS ต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้ปฏิบัติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS 1 – 3 ครั้ง มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้านผู้ปฏิบัติมากกว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS 4 – 6 ครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่เข้ารับการอบรมระบบ GFMS หลายครั้งได้เพิ่มพูนความรู้ในระบบ GFMS เข้าใจการทำงานในระบบ มีทักษะมากขึ้น อีกทั้งยังได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ทำงานในระบบ GFMS กับเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีส่วนกลาง และเจ้าหน้าที่ที่จัดอบรม ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรณี นิลสิทธิ์ (2548: 114) พบว่า เจ้าหน้าที่การเงินและการบัญชีที่ผ่านการเข้าอบรมเกี่ยวกับงานการเงินและบัญชีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชี โดยรวมและด้านการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การควบคุม ตรวจสอบ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการพัฒนาปรับเปลี่ยนแนวคิด ปรับปรุง มาใช้ให้เกิดประโยชน์ เป็นที่ยอมรับได้ว่าสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและยุติธรรม โดยมีการวัดผลการดำเนินงาน โปร่งใส สามารถตรวจสอบ และเชื่อถือได้ นอกจากนี้ ผู้ปฏิบัติงาน มีความสามารถในการรับรู้แตกต่างกันตามศักยภาพ จากการได้รับความรู้ เพิ่มทักษะ ความสามารถ ซึ่งสามารถปรับตนเองให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบได้ดี มีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการศึกษา การฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น

2.5 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีจำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำ เรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMS ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีปัญหาและไม่สามารถแก้ไขได้ ต้องติดต่อสอบถามจากผู้มีความรู้ ความสามารถ และได้รับ

การอบรม ฝึกฝนเป็นอย่างดี พร้อมทั้งสามารถให้คำแนะนำ ที่ถูกต้อง มีหลักการ เหตุผลในทุกๆ ด้านเกี่ยวกับการทำบัญชีในระบบ GFMIS เพื่อให้เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่ต้องการคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMIS ต่อเดือนมีจำนวนครั้ง มากเท่าไร ย่อมแสดงว่ามีปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMIS มากเท่านั้น หรือบางครั้งการได้รับการติดต่อประสานงานครั้งเดียวอาจไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน จึงมีสาเหตุมาจากการติดต่อประสานงานที่ขาดการสื่อสารที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุจิราภรณ์ คำเอี่ยม (2549: 96) พบว่า ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามระบบ GFMIS ของสำนักงานสศลยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากการประสานงาน ในเรื่องหนังสือเวียน และการประสานงานกับโครงการ และกรมบัญชีกลาง ยังขาดการสื่อสารที่ดี เกิดปัญหา ในการขอความร่วมมือเพื่อตอบปัญหา หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ขาดผู้รับผิดชอบหรือเจ้าของเรื่อง และแหล่งข้อมูลในการช่วยแก้ไขปัญหา ยังไม่ชัดเจน ทำให้เกิดการสับสนไม่สามารถปฏิบัติงานได้

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการอภิปรายผลปัญหาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ คือ การยกยอดข้อมูลบัญชีในปีงบประมาณ 2547 และข้อมูลที่เกิดจากการตัดจ่าย ZF_53_PM ในระบบ GFMIS ผิดพลาด ซึ่งกรมบัญชีกลางให้มีการปรับปรุงบัญชีด้วยกระดาษทำการแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้ ทำให้งบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่ถูกต้อง จึงเป็นสาเหตุให้ไม่สามารถยกเลิกการทำบัญชีเกณฑ์คงค้างด้วยระบบ Manual ได้ ส่วนปัญหารองลงมา คือ การแก้ไขข้อผิดพลาดในระบบ GFMIS กรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่สามารถแก้ไขเองได้ ต้องรอให้กรมบัญชีกลางแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้ ซึ่งต้องใช้เวลาานาน ทำให้เกิดปัญหา ในการทำงานขั้นตอนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผู้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการทำงาน และด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดลอม อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยเสนอแนะว่า

1. ควรมีการกำหนดหน้าที่การปฏิบัติงานให้ชัดเจน โดยมีการกำหนดกรอบภาระงาน ในแบบบรรยายลักษณะงานรายบุคคล
2. ส่งเสริมให้ผู้บริหารให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีในระบบ GFMIS

3. ควรมีการจัดอบรมการตรวจสอบรายงานการเงินในระบบ GFMS และข้อผิดพลาด ที่เกิดจากคู่มือชี้ ว่าต้องตรวจสอบกับเอกสาร รายงานใด และการจัดอบรมแต่ละครั้งควรจัดอบรมตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนภูมิภาค เพราะผู้เข้ารับการอบรมจะได้ไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมาก

4. เมื่อกรมบัญชีกลางมีการเปลี่ยนแปลงคำสั่งงานในระบบ GFMS หรือออกหลักเกณฑ์ใหม่ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในระบบ GFMS กรมบัญชีกลางควรกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ทันทีที่ให้หน่วยงานราชการต่างๆ เริ่มใช้ จะได้ไม่เป็นปัญหา ให้ต้องติดต่อสอบถาม ทำให้เสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายมาก

5. ควรมีการจัดทำคู่มือที่รวบรวมคำสั่งงาน ขั้นตอนการปฏิบัติ พร้อมคำอธิบายที่ชัดเจน ให้เป็นเรื่องๆ เป็นลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่อง และวิธีการตรวจสอบงบทดลอง รายงานต่างๆ ที่ถูกต้อง และสามารถศึกษาและปฏิบัติได้

6. ควรให้กรมบัญชีกลางยกเลิกการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้างด้วยระบบ Manual เพราะการทำงานทั้ง 2 ระบบ ทำให้มีภาระงานมาก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ เรื่องปัญหาการทำงานบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลัง ภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด โรงเรียนที่เป็นหน่วยเบิก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ เรื่อง ปัญหาการทำงานด้านพัสดุในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่พัสดุ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องปัญหาการทำงาน ด้านงบประมาณ ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานงบประมาณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมบัญชีกลาง. (2545). คู่มือแนวทางการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีส่วนราชการจากเกณฑ์เงินสดเข้าสู่เกณฑ์คงค้าง. กรุงเทพฯ: กลุ่มระบบบัญชีภาครัฐ สำนักมาตรฐานด้านการบัญชี ภาครัฐ.
- . (2548). คู่มือโครงสร้างรหัส GFMIS. กรุงเทพฯ: กลุ่มระบบบัญชีภาครัฐ สำนักมาตรฐาน ด้านการบัญชีภาครัฐ.
- . (2550ก). ระบบบัญชีรับและนำส่ง. กรุงเทพฯ. กลุ่มระบบบัญชีภาครัฐ สำนักมาตรฐาน ด้านการบัญชีภาครัฐ.
- . (2550ข). ระบบบัญชีแยกประเภท. กรุงเทพฯ: กลุ่มระบบบัญชีภาครัฐ สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ.
- . (2550ค). ระบบบัญชีสินทรัพย์. กรุงเทพฯ: กลุ่มระบบบัญชีภาครัฐ สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ขนิษฐา จวงพันธ์. (2549). การศึกษาปัญหาของผู้ปฏิบัติงานโครงการปรับเปลี่ยนระบบการบริหาร การเงินการคลังภาครัฐเข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ที่มีต่อระบบการบริหารการเงิน และบัญชีส่วนราชการ. วิทยานิพนธ์ บชม (การบัญชี). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- จณัฐพร อุบลวัฒนา. (2548). ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของข้าราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ คม. (การบริหาร การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. ถ่ายเอกสาร.
- ฉัตรลาวัลย์ ทองบ่อ. (2549). ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานในกองคลังเกี่ยวกับระบบ GFMIS ต่อระบบการรับและนำส่งเงินรายได้. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. ปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2546). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิต การพิมพ์
- . (2549). เทคนิคการเขียนเค้าโครงการวิจัย : แนวทางสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ: บริษัทไทยเนรมิตกิจ อินเตอร์ โปรเกรสซิฟ จำกัด.

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. (2548). เอกสารประกอบการเรียนวิชาสัมมนาการวิจัยทางธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวัดผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พรรณิ นิลสิทธิ์. (2548). การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานการเงินการบัญชีในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มสำนักงานเขตที่ 5 สังกัดกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พูนิจ ปิยอนันต์. (2541). การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารการเงินการบัญชีภาครัฐ. กรุงเทพฯ: กองกลาง สำนักงาน ก.พ.

ไพพรรณ เกียรติโชติพิชัย. (2546). การศึกษาบนเส้นทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ: เอสพี เค เปเปอร์ แอนด์ฟอรัม.

รุจิราภรณ์ คำเอี่ยม. (2549). ปัญหาการปฏิบัติงานในระบบ GFMIS กรณีศึกษา: สำนักงานศาลยุติธรรม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). 1 ปี สพฐ. ก้าวใหม่ที่ไกลกว่า. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า (รสป.).

----- . (2550). คู่มือการหักล้างบัญชีพัสดุภัณฑ์ในระบบ GFMIS. กรุงเทพฯ: กลุ่มระบบบัญชี สำนักการคลังและสินทรัพย์.

----- . (2550, 30 พฤศจิกายน). หนังสือด่วนมาก ที่ ศธ 04002/34 เรื่องการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลทางบัญชี ปีงบประมาณ 2548 และปีงบประมาณ 2549.

สุทธิรัตน์ รัตนโชติ. (2550). การบริการเงินการคลัง. วารสารกรมบัญชีกลาง. 48(4): 25 – 44.

แสงเดือน หอมชื่น. (2547). ปัญหาการปฏิบัติงานธุรการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่ม 7. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อรนุช ทองสุโขวงศ์. (2545). การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานการเงินโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์: สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.

อุษณา ภัทรมนตรี. (2546). การตรวจสอบและควบคุมด้านคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ: เทกซ์ แอนซ์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMS ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดในการระบุปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMS ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ที่เป็นความจริง

1. อายุ

☐ ตั้งแต่ 20 – 40 ปี

☐ มากกว่า 40 ปีขึ้นไป

2. ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี

☐ ตั้งแต่ 1 – 5 ปี

☐ ตั้งแต่ 6 – 10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3. ระดับงาน

☐ ระดับ 1 – 6

☐ มากกว่าระดับ 6 ขึ้นไป

4. จำนวนครั้งในการเข้าอบรมระบบ GFMS

☐ ตั้งแต่ 1 – 3 ครั้ง

☐ ตั้งแต่ 4 – 6 ครั้ง

☐ มากกว่า 6 ครั้งขึ้นไป

5. จำนวนครั้งในการขอคำปรึกษาแนะนำเรื่องการทำบัญชีในระบบ GFMS จากสำนักงานคลังจังหวัด กรมบัญชีกลาง สำนักการคลังและสินทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ Helpdesk ของโครงการ GFMS ต่อเดือน

☐ น้อยกว่า 5 ครั้ง

☐ 5 ครั้ง ขึ้นไป

ตอนที่ 2 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับปัญหา ตามความเป็นจริง

ข้อที่	ปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMIS	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านผู้ปฏิบัติ					
1	ปฏิบัติงานมากกว่างานในหน้าที่รับผิดชอบ					
2	ปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ไม่ทันตามกำหนดเวลา					
3	ขาดความรู้พื้นฐานทางด้านบัญชีเกณฑ์คงค้าง					
4	ความรู้ความเข้าใจที่จะปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ยังไม่ลึกซึ้งพอ					
5	ขาดทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับงานบัญชีในระบบ GFMIS					
6	รู้สึกขาดความก้าวหน้าในหน้าที่ที่ปฏิบัติการทำบัญชีในระบบ GFMIS					
7	เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานใหม่เกี่ยวกับการทำบัญชีในระบบ GFMIS ไม่ได้รับการถ่ายทอดความรู้อย่างเต็มที่จากผู้ปฏิบัติงานเดิม					
8	ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานการทำบัญชีในระบบ GFMIS					
9	สุขภาพส่วนตัว หรือโรคประจำตัวของผู้ปฏิบัติเป็นอุปสรรคในการทำงาน					
	มีปัญหาในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานการทำบัญชีในระบบ GFMIS กับเจ้าหน้าที่ต่อไปนี้					
10	เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง (สพฐ.)					
11	เจ้าหน้าที่สำนักงานคลังจังหวัด					
12	เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง					
13	เจ้าหน้าที่ Helpdesk โครงการ GFMIS					

ข้อที่	ปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMIS	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านกระบวนการทำงาน ขั้นตอนการทำงานมีความซับซ้อน หลายขั้นตอน ยากต่อการปฏิบัติ ในเรื่อง					
1	การรับและนำส่งเงินเบิกเกินส่งคืน					
2	การรับและนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน					
3	การรับและนำส่งเงินนอกงบประมาณ					
3	การตัดจ่าย ZF_53_PM					
3	บัญชีพัสดุพัสดุพัสดุ เกี่ยวกับการสร้างรหัสพัสดุพัสดุ AS01 การล้างบัญชีพัสดุ F-04					
	มีคำสั่งงานหลายคำสั่งที่ยากต่อผู้ปฏิบัติจะเลือกมา ใช้งานในเรื่อง					
6	การเรียกรายงานการเงิน					
7	การแก้ไขปรับปรุงบัญชี					
8	วิธีการตรวจสอบรายงานการเงินในระบบ GFMIS มีคู่มือ บัญชีที่หลากหลายและซับซ้อนเกินไป					
9	วิธีการตรวจสอบรายงานการเงินในระบบ GFMIS กับ รายงานการเงินในระบบ Manual ขาดความชัดเจน					
10	การกำหนดเวลาการปิดงวดการทำงานในระบบ GFMIS ของกรมบัญชีกลางเร็วเกินไป					
11	การเข้าทำงานในระบบ GFMIS หลายหน่วยงานพร้อมกัน ทำให้ระบบเกิดความช้า					
12	ไม่สามารถใช้คำสั่งงานเดียวกันพร้อมกันได้ ภายใต้หน่วย เบิกเดียวกัน (A004)					
13	ในช่วงระยะเวลา 15.30 – 16.00 น. กรมบัญชีกลางมีการ ประมวลผลจ่าย ทำให้คำสั่งงานบางคำสั่งไม่สามารถ ดำเนินการได้ เช่น FB08					

ข้อที่	ปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMS	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม เครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal) มีจำนวนจำกัด					
2	ระยะเวลาในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal) ของแต่ละงานมีน้อย					
3	ขาดระบบควบคุมความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์					
4	เอกสารคู่มือเกี่ยวกับบัญชี GFMS มีจำนวนน้อย					
5	คำอธิบายรายละเอียดในเอกสารคู่มือเกี่ยวกับบัญชี GFMS ไม่ชัดเจนยากต่อการนำไปศึกษาและปฏิบัติเอง					
6	ห้องปฏิบัติงานระบบ GFMS ขาดความเป็นสัดส่วน					
7	สภาพภายในห้องปฏิบัติงานระบบ GFMS ไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ					
8	บรรยากาศในห้องปฏิบัติงานมีเสียงรบกวน					
9	คุณภาพของ Printer ไม่เหมาะสมกับการใช้งาน					
10	โต๊ะเก้าอี้ไม่เหมาะสมกับการนั่งปฏิบัติงาน					
11	มีความเอื้อเฟื้อต่อผู้ร่วมงานในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal)					
12	การจัดผัง (Lay out) ติดตั้งอุปกรณ์ต่างๆ ทำให้การปฏิบัติงานขาดความคล่องตัว					

ตอนที่ 3 กรุณาระบบปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMIS ที่ท่านประสบอยู่ในขณะนี้
นอกเหนือจากปัญหาดังกล่าวข้างต้น

[illegible]

ขอขอบพระคุณสำหรับการตอบแบบสอบถาม
นางสาวนพวรรณ นาคเอี่ยม
(ผู้วิจัย)

ภาคผนวก ข

ตาราง IOC

ตาราง 16 การหาค่า IOC

ข้อ	ปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMIS	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คน)				ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	รวม		
ด้านผู้ปฏิบัติ							
1.	ปฏิบัติงานมากกว่างานในหน้าที่รับผิดชอบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	ปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ไม่ทันตามกำหนดเวลา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ขาดความรู้พื้นฐานทางด้านบัญชีเกณฑ์คงค้าง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	ความรู้ความเข้าใจที่จะปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ยังไม่ลึกซึ้งพอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.	รู้สึกขาดความก้าวหน้าในหน้าที่ที่ปฏิบัติการทำงานบัญชีในระบบ GFMIS	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7.	เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใหม่เกี่ยวกับการทำบัญชีในระบบ GFMIS ไม่ได้รับการถ่ายทอดความรู้อย่างเต็มที่จากผู้ปฏิบัติงานเดิม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8.	ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานการทำบัญชีในระบบ GFMIS	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9.	สุขภาพส่วนตัว หรือโรคประจำตัวของผู้ปฏิบัติเป็นอุปสรรคในการทำงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
มีปัญหาในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานการทำบัญชีในระบบ GFMIS กับเจ้าหน้าที่ต่อไปนี้							
10.	เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง (สพฐ.)	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11.	เจ้าหน้าที่สำนักงานคลังจังหวัด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12.	เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13.	เจ้าหน้าที่ Helpdesk โครงการ GFMIS	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMIS	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คน)				ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	รวม		
ด้านกระบวนการทำงาน							
ขั้นตอนการทำงานมีความซับซ้อน							
หลาย ขั้นตอนยากต่อการปฏิบัติ ในเรื่อง							
1.	การรับและนำส่งเงินเบิกเกินส่งคืน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	การรับและนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	การรับและนำส่งเงินนอกงบประมาณ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	การตัดจ่าย ZF_53_PM	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	บัญชีพัสดุสินทรัพย์ เกี่ยวกับการสร้างรหัสสินทรัพย์						
	AS01 การล้างบัญชีพัสดุ F-04	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
มีคำสั่งงานหลายคำสั่งที่ยากต่อผู้ปฏิบัติ							
จะ เลือกมาใช้งานในเรื่อง							
6.	การเรียกรายงานการเงิน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7.	การแก้ไขปรับปรุงบัญชี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8.	วิธีการตรวจสอบรายงานการเงินในระบบ GFMIS						
	มีคู่มือชี้ที่หลากหลายและซับซ้อนเกินไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9.	วิธีการตรวจสอบรายงานการเงินในระบบ GFMIS						
	กับ รายงานการเงินในระบบ Manual ขาดความชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10.	การกำหนดเวลาการปิดงวดการทำงานในระบบ						
	GFMIS ของกรมบัญชีกลางเร็วเกินไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11.	การเข้าทำงานในระบบ GFMIS หลายหน่วยงาน						
	พร้อมกัน ทำให้ระบบเกิดความช้า	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12.	ไม่สามารถใช้คำสั่งงานเดียวกันพร้อมกันได้						
	ภายใต้หน่วยเบิกเดียวกัน (A004)	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13.	ในช่วงระยะเวลา 15.30-16.00 น. กรมบัญชีกลาง						
	มีการประมวลผลจ่าย ทำให้คำสั่งงานบางคำสั่งไม่สามารถดำเนินการได้ เช่น FB08	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการทำบัญชีในระบบ GFMIS	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คน)				ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	รวม		
ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม							
1.	เครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal) มีจำนวนจำกัด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	ระยะเวลาในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal) ของแต่ละงานมีน้อย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ขาดระบบควบคุมความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	เอกสารคู่มือเกี่ยวกับบัญชี GFMIS มีจำนวนน้อย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	คำอธิบายรายละเอียดในเอกสารคู่มือเกี่ยวกับบัญชี GFMIS ไม่ชัดเจนยากต่อการนำไปศึกษาและปฏิบัติเอง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.	ห้องปฏิบัติการระบบ GFMIS ขาดความเป็นสัดส่วน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7.	สภาพภายในห้องปฏิบัติงาน GFMIS ไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ	0	+1	+1	2	.66	ใช้ได้
8.	บรรยากาศในห้องปฏิบัติงานมีเสียงรบกวน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9.	คุณภาพของ Printer ไม่เหมาะสมกับการใช้งาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10.	โต๊ะเก้าอี้ไม่เหมาะสมกับการนั่งปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11.	มีความเอื้อเพื่อต่อผู้ร่วมงานในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ (Terminal)	0	+1	+1	2	.66	ใช้ได้
12.	การจัดผัง (Lay out) ติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้การปฏิบัติงานขาดความคล่องตัว	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย

อาจารย์พิเศษ
ภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ภาคกร สกรรัตน์

อาจารย์ ภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นางผาณิตย์ มีสุนทร

ผู้อำนวยการ
สำนักการคลังและสินทรัพย์
สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สพฐ. สำนักงานการคลังและสินทรัพย์ กลุ่มระบบบัญชี โทร. 0 2628 5104 (1414)

ที่ ศธ 04002/ 246

วันที่ 29 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตระงับใช้ข้อมูลในการจัดทำสารนิพนธ์

เรียน เลขาธิการ กพฐ.

ด้วย นางสาวนพวรรณ นาคเอี่ยม ตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชี 6 ว กลุ่มระบบบัญชี สำนักงานการคลังและสินทรัพย์ มีความประสงค์ขออนุญาตระงับใช้ชื่อ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อจะทำสารนิพนธ์เรื่อง ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ประกอบการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา วิชาเอกธุรกิจศึกษา ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังนั้นจึงขออนุญาตใช้ชื่อและข้อมูลดังกล่าวในการจัดทำสารนิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายวิรัช อังชัย)

นักวิชาการพิเศษ 8ว

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานการคลังและสินทรัพย์

ตรวจ ติ

นายวิชาญ น. น

เลขาธิการ กพฐ. (นายวิชาญ น. น)

27-10-50

อ.วิชาญ

(นายสมเกียรติ ช่อผล)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

30 ต.ค. 2550

ที่ ศธ 0519.12/๒ ๓ ๓ ๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตลุมพิต 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ มีนาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการคลังและสินทรัพย์

เนื่องด้วย นางสาวนพวรรณ นาคเอี่ยม นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวนพวรรณ นาคเอี่ยม และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2829-437, 089-9117-210

ที่ ศธ 0519.12/๖๖๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ มีนาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลี้มไทย

เนื่องด้วย นางสาวนพวรรณ นาคเอี่ยม นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวนพวรรณ นาคเอี่ยม และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2829-437, 089-9117-210

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศบ 0519.12/๒๓๓๔

วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คุณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวพวรรณ นาคเอี่ยม นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการทำบัญชีในระบบ การบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์กักรก สกกรักษ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหาร การการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นางสาวนพวรรณ นาคเอื้อม และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

1233 C

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณะนิติบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/3597

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 เมษายน 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการคลังและสินทรัพย์

เนื่องด้วย นางสาวพวรรณ นาคเอี่ยม นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระหว่าง เดือนเมษายน - พฤษภาคม 2551

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวพวรรณ นาคเอี่ยม ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-9117-210

ที่ ศธ 0519.12/3.578

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโร
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/๐ เมษายน 2551

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

เนื่องด้วย นางสาวนพวรรณ นาคเอี่ยม นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พองศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระหว่าง เดือนเมษายน - พฤษภาคม 2551

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนพวรรณ นาคเอี่ยม ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-9117-210

ที่ ศธ 0519.12/3599

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 เมษายน 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เนื่องด้วย นางสาวพวรรณ นาคเอี่ยม นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระหว่าง เดือนเมษายน - พฤษภาคม 2551

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวพวรรณ นาคเอี่ยม ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-9117-210

ที่ ศธ 0519.12/3602

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุโขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 เมษายน 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เนื่องด้วย นางสาวนพวรรณ นาคเอี่ยม นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ตอบแบบสอบถามปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม 2551

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนพวรรณ นาคเอี่ยม ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-9117-210

ที่ กค 0406.1/ 29 60A

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

๑ พฤศจิกายน 2550

เรื่อง การอนุญาตให้เผยแพร่บทความลงในสารนิพนธ์

เรียน คุณนพวรรณ นาคเอี่ยม

อ้างถึง หนังสือคุณนพวรรณ นาคเอี่ยม ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2550

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า คุณนพวรรณ นาคเอี่ยม มีความประสงค์จะขอนำบทความ
ในวารสารกรมบัญชีกลาง ฉบับปีที่ 48 เล่มที่ 4 (เดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2550) เรื่อง การบริหารการเงินการคลัง
โดยคุณสุทธิรัตน์ รัตนโชติ ไปใช้ประกอบการทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหาร
การเงินการคลังภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งต้องใช้ประกอบการเรียนในระดับ
บัณฑิตศึกษา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กองบรรณาธิการวารสารกรมบัญชีกลาง ขอเรียนว่า ได้ประสานคุณสุทธิรัตน์ รัตนโชติ
ซึ่งเป็นผู้เขียนบทความเรื่อง การบริหารการเงินการคลังแล้ว อนุญาตให้เผยแพร่บทความในสารนิพนธ์
เรื่องดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวัฒน์ ปิ่นนิกร)

บรรณาธิการวารสารกรมบัญชีกลาง

สำนักความรับผิดชอบทางแพ่ง

ฝ่ายบริหารทั่วไป

โทร. 0 2271 2096

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวนพวรรณ นาคเอี่ยม
วันเดือนปีเกิด	17 กรกฎาคม 2510
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	37/22 หมู่ 11 ถ.วัดแก้วพุทธมณฑลสาย 1 แขวงบางพรหม เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักวิชาการเงินและบัญชี 6 ว.
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักการคลังและสินทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2528	มัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนราชโบริการานุเคราะห์
พ.ศ. 2532	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การเงินการธนาคาร) จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2544	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2551	การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ